

การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค

THE DEVELOPMENT OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE
IN SCHOOLS UNDER THE BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION IN KHET BANG KHEA

วิทยานิพนธ์

ของ

นางเพ็ญศิริ การะเกด

เสนอต่อสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

บ้านราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้า

เดือน 15 ส.ค. 2547

เลข 190993

ทะเบียน

เรียกหนังสือ

พ.ศ. 2545

ISBN 974-373-220-9

ลิขสิทธิ์เป็นของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ว. 371.5

190993

190993

190993

วิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร
ในเขตบางแค

จัดทำโดย เพ็ญศิริ การะเกด

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

นายไพรัช อรรถกमानนท์

ประธานกรรมการ

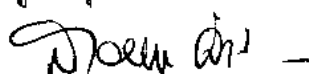
ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์

กรรมการ

นายอุดมศักดิ์ นาคี

กรรมการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

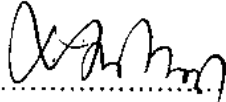
.....ประธานกรรมการ

(ดร.สวายุหตุ จำปาทอง)

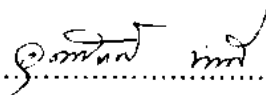
.....กรรมการ

(นายไพรัช อรรถกमानนท์)

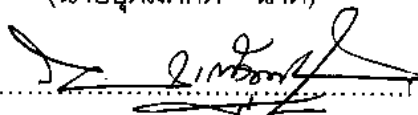
.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

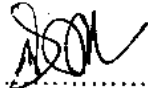
.....กรรมการ

(นายอุดมศักดิ์ นาคี)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์)

.....กรรมการและเลขานุการ

(ดร.สมกูล ถาวรกิจ)

คณะครุศาสตร์ อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์วัฒนา พัทธราวณิช)

วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จากนายไพรัช อรรถกามานนท์ ผศ.มณี เหมทานนท์ และนายอุดมศักดิ์ นาดี ซึ่งเป็นประธาน และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัย ให้สมบูรณ์แบบรวมทั้งได้รับความร่วมมืออย่างยิ่งจาก ผศ.วีระ ประเสริฐศิลป์ รศ. ดร.สุนันทา เลาหันทน์ ดร.สมกุล ถาวรกิจ และอาจารย์ทุกท่านของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนางยุพิน ตีร์รส อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบางไผ่ และนายกฤษฎา ไทยธรรมผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบุญประดิษฐ์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

หวังว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้ คงพอมีคุณค่าในเชิงวิชาการอยู่บ้าง ประโยชน์อันพึงมีแก่สถานศึกษาดังกัດกรุงเทพมหานคร ขอขอบคุณความดีนี้แด่ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรม สั่งสอน ให้ความรู้ที่ทำให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เพ็ญศิริ การะเกด

การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
ในเขตบางแค

THE DEVELOPMENT OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN SCHOOLS
UNDER THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION
IN KHET BANG KHEA

บทคัดย่อ
ของ
นางเพ็ญศิริ ภาระเกตุ

เสนอต่อสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

พ.ศ. 2545

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค	
ผู้วิจัย	เพ็ญศิริ การะเกด	
กรรมการควบคุม	นายไพรัช อรรถกมานนท์	ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์	กรรมการ
	นายอุดมศักดิ์ นาดี	กรรมการ
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	
โปรแกรมวิชา	การบริหารการศึกษา	
สถานศึกษา	สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	
ปีที่พิมพ์	2545	

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และแนวทางปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค จำนวน 150 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การประชุมกลุ่มและการสังเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาใช้ทฤษฎีวงจรคุณภาพ PDCA ใช้แนวคิดการมีส่วนร่วม และร่วมคิดร่วมทำ ส่วนการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สถานศึกษาให้ความสำคัญข้อมูลนักเรียนมากที่สุด สถานศึกษากำหนดมาตรฐานสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกรุงเทพมหานคร สถานศึกษาใช้วิธีการนิเทศภายใน ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า อยู่ในชั้นพอใจถึงน่าพึงพอใจ มีระดับผลการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 61 - 70

ด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่าที่สำคัญคือ 1) ปัญหาด้านบุคลากร ทั้งผู้บริหารที่มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายบ่อย ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะอย่างแท้จริง 2) ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงาน 3) ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

ด้านแนวทางปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า 1) ด้านบุคลากร ควรจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการวิธีดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) ด้านงบประมาณ ควรจัดสรรงบประมาณให้ตามความต้องการของสถานศึกษา 3) ด้านบริหารจัดการ ควรจะพัฒนาระบบการบริหารจัดการทั้งหมดในคราวเดียวกัน 4) การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ควรมีเจ้าหน้าที่ดำเนินการโดยเฉพาะและจัดเก็บข้อมูลไว้ในคอมพิวเตอร์ สามารถเรียกใช้งานได้ตลอดเวลา

THE DEVELOPMENT OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN SCHOOLS
UNDER THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION
IN KHET BANG KHAE

AN ABSTRACT
BY
MRS. PENSIRI KARAKHET

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education program in Educational Administration
At Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya

2002

TITLE THE DEVELOPMENT OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN SCHOOLS
UNDER THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION IN KHET
BANG KHAE

AUTHOR Pensiri Karakhet

ADVISORS Mr. Pairat Auttakamanon. Chairman
Assist. Pro. Manee Hemtanon. Co-advisor
Mr. Udomsak Nadee. Co advisor

DEGREE Master of Education

PROGRAM Educational Administration

SCHOOL Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya

YEAR 2002

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the procedures, the results, the problems, and obstacles concerning the internal quality assurance in educational agencies as well as to suggest guidelines for improvement in an attempt to develop systematic internal quality assurance systems in educational agencies under the Bangkok Metropolitan Administration (BMA) in Khet Bang Khae. The sample under study comprised one hundred and fifty teachers in schools under the BMA in Khet Bang Khae. Rating scale questionnaires, group conference, and the synthesis of the relevant documents were utilized to collect data which, in turn, were analyzed by means of percentage and content analysis.

The research findings indicated that the PDCA quality assurance cycles, together with participatory framework and synergetic approach were employed in schools. With regard to the management of information system in schools, the schools put the top priority on student data. Additionally, the schools stipulated the standards in compliance with the ones set by the BMA. Besides, internal school supervision was used to follow up, inspect and assess the educational quality.

As for the outcomes of internal quality assurance, the performances were rated ranging from moderate level to satisfactory level. Self-study assessment was reported ranging approximately from 61 to 70 per cent.

With regard to the problems and the obstacles, three major areas were found; namely, (1) personnel problem; (2) insufficient funds and (3) lack of tools and equipment. In this regard, it was found that the administrators were frequently transferred while the operating personnel lacked relevant knowledge, understanding as well as skills.

The proposed guidelines to be implemented to assure effective internal quality assurance in schools were as follows:

1. The operational seminar on internal quality assurance should be systematically held for operating personnel.
2. Sufficient funds should be allocated to schools to ensure proper implementation.
3. The total quality management system should be put into action simultaneously.
4. The relevant educational data should be computerized and could be timely retrieved at all time.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗ - ๘
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๙ - ๑๐
สารบัญ.....	๑๑ - ๑๓
สารบัญตาราง.....	๑๔ - ๑๕
สารบัญแผนภูมิ.....	๑๖
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความสำคัญของการประกันคุณภาพ.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานการศึกษา.....	9
กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา.....	10
กรุงเทพมหานครกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	64

สารบัญ (ต่อ)

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม.....	114
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร.....	121
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	127
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	127
วิธีดำเนินการวิจัย.....	127
สรุปผลการวิจัย.....	130
อภิปรายผล.....	137
ข้อเสนอแนะ.....	143
บรรณานุกรม.....	145
ภาคผนวก.....	148

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสุ่มตัวอย่าง	62
2 ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง.....	66
3 หลักการหรือทฤษฎีในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	67
4 แนวคิดที่ใช้ประกอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	67
5 การมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	68
6 วิธีการมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา...	68
7 วิธีเสริมสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	69
8 ขั้นตอนในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา.....	69
9 การเก็บข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา.....	70
10 วิธีการจัดกระทำข้อมูลของสถานศึกษา.....	70
11 การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา.....	71
12 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....	71
13 วิธีปฏิบัติงานตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา.....	72
14 ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/รัฐธรรมนูญโรงเรียน.....	72
15 ผู้มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/รัฐธรรมนูญโรงเรียน.....	73
16 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) ของสถานศึกษา.....	73
17 วิธีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา.....	74
18 การพัฒนาการศึกษาเพื่อเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	74
19 วิธีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	75
20 การกำหนดขั้นตอนในกระบวนการประเมินตนเอง.....	75
21 การสร้างเครื่องมือในการประเมินตนเอง.....	76
22 ผู้รับผิดชอบการประเมินตนเองและสรุปรายงาน.....	76
23 ผู้รับผิดชอบวิเคราะห์ผลสรุป.....	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 วิธีการนำผลจากการวิเคราะห์ผลสรุปการประเมินตนเองมาพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	77
25 วิธีการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	78
26 การเตรียมการเพื่อรองรับการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา.....	78
27 การกำหนดหัวข้อในการจัดทำรายงานประจำปี.....	79
28 ใครเป็นผู้จัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา.....	79
29 วิธีเตรียมการรองรับการประเมิน และรับรองคุณภาพการศึกษา.....	80
30 ความพร้อมของบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา.....	80
31 ผลการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา.....	81
32 จำนวนมาตรฐานการศึกษาและจำนวนตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษาดำเนินการมาแล้ว...	81
33 จำนวนร้อยละของมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ผ่านการประเมินตนเอง.....	82
34 ระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านกระบวนการที่สถานศึกษากำหนด.....	82
35 ระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านกระบวนการที่สถานศึกษากำหนดไว้.....	83
36 ระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านปัจจัยที่สถานศึกษากำหนดไว้.....	83
37 ระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านผู้เรียนจากการประเมินตนเอง.....	84
38 ระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านกระบวนการจากการประเมินตนเอง.....	84
39 ระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านปัจจัยจากการประเมินตนเอง.....	85
40 ผลการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญ.....	85
41 ผลการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี).....	86
42 ผลการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี.....	86
43 ผลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษา.....	87
44 ผลการปฏิบัติงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา.....	87
45 ผลการประเมินตนเองในสถานศึกษา.....	88
46 ผลการสรุปรายงานและวิเคราะห์ผลสรุปการประเมินตนเอง.....	88
47 ผลการประเมินตามแผนงาน โครงการปรับปรุงพัฒนามาตรฐานการศึกษา.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
48 ผลการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา.....	89
49 ผลจากการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข.....	89
50 ผลการจัดทำรายงานประจำปี.....	90
51 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	90
52 ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา...	91
53 ปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการควบคุมคุณภาพการศึกษา.....	91
54 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามแนวคิดการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา.....	92
55 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ.....	92
56 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของบุคลากร.....	93
57 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ.....	93
58 ข้อมูลพื้นฐานที่สถานศึกษาขาดในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ.....	94
59 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา.....	94
60 ปัญหาและอุปสรรคในการกำหนดตัวบ่งชี้.....	95
61 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/รัฐธรรมนูญ.....	95
62 ปัญหาและอุปสรรคสำหรับการทำงานของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน.....	96
63 ปัญหาและอุปสรรคในการวางแผน จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี.....	96
64 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี.....	97
65 ปัญหาและอุปสรรคในการประเมินผลแผนปฏิบัติงานประจำปี.....	97
66 ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน.....	98
67 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	98
68 ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา.....	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
69 ขั้นตอนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุง คุณภาพการศึกษา.....	99
70 ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงาน ศึกษาของสถานศึกษา.....	100
71 ปัญหาและอุปสรรคในการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข.....	100
72 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำรายงานประจำปี.....	101
73 ปัญหาและอุปสรรคในการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา.....	101
74 วิธีแก้ปัญหาด้านบุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา.....	103
75 วิธีที่จะเสริมสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา.....	103
76 วิธีการจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานต้นสังกัดให้สถานศึกษาเพื่อดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	103
77 เรื่องที่ควรที่จะพัฒนาในกระบวนการบริหารจัดการให้สถานศึกษา.....	104
78 การดำเนินการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา.....	104
79 วิธีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา.....	105
80 วิธีการกำหนดจำนวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา.....	105
81 จำนวนมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ.....	106
82 วิธีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษา.....	106
83 เรื่องที่บุคลากรควรได้รับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผน พัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน.....	107
84 วิธีการที่จะทำให้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียนสมบูรณ์.....	107
85 ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่บุคลากรควรได้รับในการจัดทำแผนพัฒนา การศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี.....	108
86 เรื่องที่ควรได้รับการพัฒนาเพื่อให้การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี ประสบความสำเร็จ.....	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
87 การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี ผู้ประเมินควรได้รับการพัฒนาในด้านใด.....	109
88 เรื่องที่บุคลากรควรได้รับการพัฒนา ในเรื่องใดจึงจะทำให้การดำเนินการพัฒนา คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ.....	109
89 การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง.....	110
90 วิธีการที่จะพัฒนาให้บุคลากรภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	110
91 เรื่องที่บุคลากรในสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาในการประเมินตนเอง ในเรื่องใด.....	111
92 เรื่องที่ควรได้รับการปรับปรุงในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	111
93 เรื่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขในการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนัก การศึกษา.....	112
94 การดำเนินการเพื่อทำให้การนำข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ ทบทวน ไปปรับปรุง แก้ไขได้จริง.....	113
95 เรื่องที่บุคลากรในสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาในการจัดทำรายงาน ประจำปี.....	113
96 เรื่องที่ควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาในการเตรียมการเพื่อรองรับ การประเมิน.....	114
97 การควบคุมคุณภาพการศึกษา.....	122
98 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา.....	124
99 การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา.....	126

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	14
3 โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานเขตบางแค.....	22

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ในสถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยกำลังมีปัญหาเรื่องวิกฤตทางภูมิปัญญาไทย นั่นคือ คนขาดคุณภาพ ส่งผลให้ระบบต่างๆ เปรอะบางไปหมดทุกระบบ เช่นวินัยของคน ระบบราชการ การเมืองไม่มีคุณภาพ คนไทยเกลียดการเรียนรู้ เป็นทาสยาเสพติด คีลธรรมตกต่ำ ไม่รักษาสิ่งแวดล้อม (วรภัทร ภูเจริญ 2541 : 1) ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 1) ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) จึงเน้นในเรื่องการพัฒนาคน หรือยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา การพัฒนาการศึกษาในระยะเวลาที่ผ่านมา ต้องถือว่าประสบความสำเร็จเป็นที่พอใจในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่เป็นการเพียงพอสำหรับปัจจุบันและอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาไทยจึงต้องเป็นกระบวนการที่เตรียมและนำคนไทย สังคมไทย ให้ก้าวสู่อนาคตอย่างมั่นคงและรู้ทันโลก ปัจจุบันการจัดการศึกษายังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้เท่าที่ควร ซึ่งจะสังเกตได้จากกระแสเรียกร้องที่รุนแรง ทั้งจากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานอื่นๆ ที่มีความต้องการให้การศึกษามีคุณภาพสูง ต้องการให้มีการตรวจสอบมากขึ้น ผู้ปกครองต้องการรู้ว่าคุณครูหลานของตนเมื่ออยู่ในโรงเรียนทำอะไรได้ดีเพียงใด และมีคุณลักษณะตามที่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมต้องการหรือไม่ และชุมชนเองยังต้องการความมั่นใจว่าโรงเรียนหรือสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามที่ได้ตามมาตรฐานหรือไม่อย่างไร

การพัฒนาการศึกษาสำหรับอนาคต จึงต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาทั้งในส่วนที่เป็นปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพทัดเทียมทั่วประเทศ ในกระแสโลกาภิวัตน์ สังคมมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว ประชาชนจะต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ และศักยภาพในด้านต่างๆ อย่างพอเพียง จึงจะสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้

อย่างสมดุล ด้วยวิสัยทัศน์ดังกล่าว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จึงบัญญัติให้รัฐต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ราชกิจจานุเบกษา 2540 : 10) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุไว้ใน หมวด 6 เรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามบทบัญญัติในมาตรา 48 และให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ให้มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 24 – 25) ส่งผลให้หน่วยงานทางการศึกษาจำเป็นต้องกำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ การประกันคุณภาพของตนเองขึ้นมา

การประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐาน ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ และสืบเนื่องจากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายบทบาทการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาเป็นหน่วยรับผิดชอบจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่เชื่อมั่น และพอใจแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ดังนั้นหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การวางแผนการดำเนินงานและตรวจสอบผลการดำเนินงานตามภาระความรับผิดชอบอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา 2542 : 3)

การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาในระดับพื้นฐานที่ก่อให้เกิดสมรรถภาพในตัวบุคคลที่ส่งผลถึงคุณภาพของคนไทย และสังคมไทย โรงเรียนประถมศึกษาจึงเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติที่ต้องมีกระบวนการบริหาร และการพัฒนาที่เป็นระบบ ที่สามารถนำไปสู่คุณภาพในการจัดการศึกษา เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในความเป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาจะเกิดประสิทธิผล และได้ประสิทธิภาพที่คาดหวังเพียงใด ย่อมต้องขึ้นอยู่กับการเตรียมการและวางแผน ตลอดจนการดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 10)

กรุงเทพมหานครในฐานะเป็นหน่วยงานต้นสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ให้มีมาตรฐานทัดเทียมกัน จึงได้มีการดำเนินการพัฒนาคุณภาพ และประเมินมาตรฐานการศึกษา เพื่อเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามา

โดยลำดับบทบาทความรับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาของกรุงเทพมหานคร วางกรอบการดำเนินงานไว้ดังนี้ (สำนักการศึกษา 2543 : 17 – 18) กำหนดมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ส่งเสริม และสนับสนุนโรงเรียนให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาสู่มาตรฐาน โดยจัดทำและเผยแพร่นโยบาย รูปแบบ แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา แนวคิด วิธีการ แนวทางการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน และแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี จัดทำแนวทาง และสนับสนุน ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา สร้างและพัฒนาเครื่องมือการตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาด้านผู้เรียนให้เป็นมาตรฐาน รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม ติดตาม เผยแพร่กรอบแนวดำเนินการประเมินจากภายนอก ดังนั้น นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา กรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545 – 2549) โดยมี เป้าหมายการพัฒนาทางการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้ (สำนัก การศึกษา 2545 : 12)

1. เด็ก เยาวชน และประชาชนในกรุงเทพมหานครได้รับการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพการศึกษา

3. สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทุกแห่ง ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ภายในปี พ.ศ. 2548

ผู้วิจัย ในฐานะของศึกษานิเทศก์เขตบางแค จึงมีบทบาทที่จะส่งเสริมดูแลงานด้านการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร ปฏิบัติหน้าที่ควบคุม ดูแล ประสานงาน และติดตามการบริหารการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดทุกระดับ ซึ่งปัจจุบันมีโรงเรียนอยู่ในความรับผิดชอบจำนวนทั้งสิ้น 12 โรงเรียนที่จะต้องดำเนินการเตรียมโรงเรียนให้พร้อมรับการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้น บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนและครูจึงมีความสำคัญ ในการที่จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพ ภายใน และแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนด จากสภาพการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางแค ผลการศึกษา ผู้วิจัยเชื่อว่าจะก่อให้เกิดการพัฒนาโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตบางแคทั้ง 12 โรงเรียน เพื่อเข้าสู่การประกันคุณภาพทางการศึกษาตามพระราช บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค
2. เพื่อศึกษาผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค
4. เพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค จำนวน 12 โรงเรียน ตามกรอบของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

- 1.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 1.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 1.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ
- 1.6 การประเมินมาตรฐานการศึกษา
- 1.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 1.8 การผลัดวงจรระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน ครูผู้สอน จำนวนร้อยละ 30 ของแต่ละโรงเรียน จำนวน 138 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค

ข้อตกลงเบื้องต้น

การตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางแค ถือว่าเป็นคำตอบที่เกิดจากการปฏิบัติจริง สามารถเชื่อถือได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาวิจัย “การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในเขตบางแค” เพื่อความเข้าใจตรงกัน จึงกำหนดความหมายของคำที่ใช้ ดังนี้

การพัฒนา หมายถึง กระบวนการซึ่งกำหนดขึ้นมาเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร และตรงกับความมุ่งหวังของสังคมและชุมชน

การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

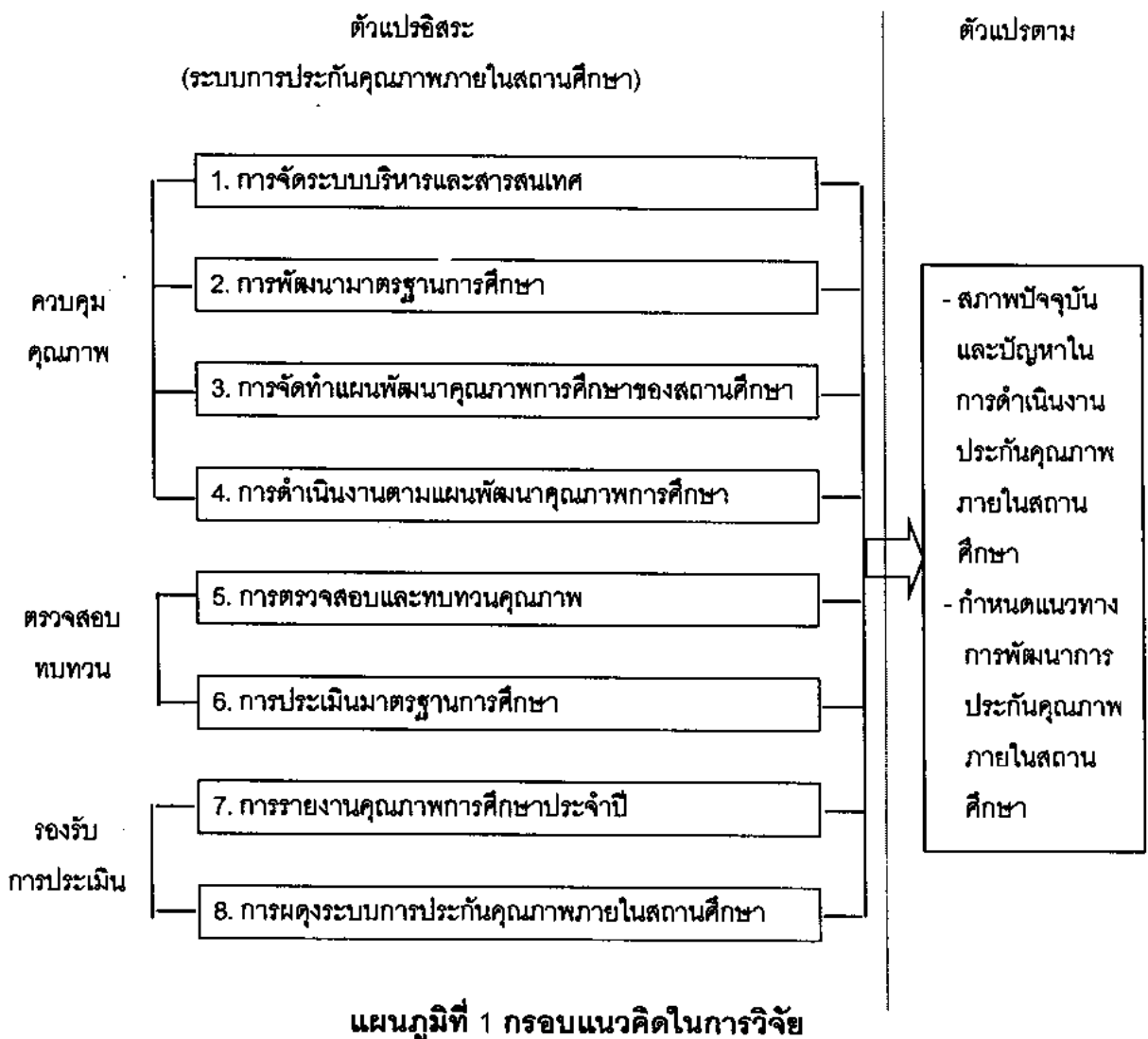
คุณภาพภายใน หมายถึง ความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้เรียนที่สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับช่วงต่อในทุกระดับชั้น

การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตบางแค หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่อยู่ในพื้นที่ และความดูแลของฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตบางแค 12 โรงเรียน

สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพการดำเนินการและผลของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ประโยชน์ที่ได้รับ

ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ ช่วยให้โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตบางแค และสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร สามารถนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมรองรับการประเมินจากภายนอก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสาร และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นมา และความสำคัญของการประกันคุณภาพ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
3. กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา
4. กรุงเทพมหานครกับการประกันคุณภาพการศึกษา
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาและความสำคัญของการประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพ เป็นที่สนใจในช่วงระยะ 3 – 4 ปีที่ผ่านมา กล่าวได้ว่า การประกันคุณภาพเป็นระบบหนึ่งในการเสริมสร้างคุณภาพในศตวรรษที่ 20 ในขณะที่ศตวรรษที่ 18 และ 19 นิยมใช้คำว่า "Accountability" "Quality Control" "TQM" และ "ISO 9000" ตามลำดับ จุดเริ่มต้นของการใช้คำเหล่านี้ ส่วนใหญ่มาจากโรงงานอุตสาหกรรมภาคธุรกิจ และบริการ เพราะเป็นเทคนิค หรือเครื่องมือในการบริหารธุรกิจ และการผลิตสินค้าเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงาน หรือการผลิตให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพสูงสุด แนวคิดดังกล่าวได้เข้าไปมีอิทธิพลในองค์กรอื่นๆ รวมทั้งองค์การราชการด้วย ระบบการศึกษาได้นำแนวคิด เทคนิควิธี และเครื่องมือเหล่านี้มาประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานให้บรรลุถึงความเป็นเลิศทางวิชาการเช่นกัน (สุวิมล ราชธนบาล 2541 : 9)

ในช่วงก่อนหน้านี้ มีระบบการควบคุมคุณภาพ หรือมาตรฐานทางวิชาการในรูปแบบหรือวิธีการอื่น ๆ ซึ่งระบบที่สำคัญอีกระบบหนึ่ง คือ "การรับรองวิทยฐานะ" เป็นการประกันคุณภาพทางการศึกษา โดยองค์กรภายนอก ขณะที่การประกันคุณภาพ เป็นการประกันคุณภาพทางการศึกษาภายใน หรือโดยสถาบัน ในปัจจุบันระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาของประเทศต่าง ๆ นั้น ดูจะเป็นเรื่องสำคัญแทบทุกประเทศไม่เฉพาะแต่ประเทศไทย แต่ยังคงมีความแตกต่างกันทั้งในรูปแบบ และวิธีการ (สุภาพ ดวงใส 2539 : 23)

ความหมายของการประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพเกิดจากการรวมแนวคิด 2 อย่าง เข้าด้วยกัน คือ แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา ได้มีผู้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาต่าง ๆ กัน ดังต่อไปนี้

ลลิตา จันทรแก้ง (2543 : 8) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่เป็นระบบและแผนดำเนินงานทั้งหมดที่เตรียมไว้เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่า ผลผลิตหรือบริการที่ได้รับจะมีคุณภาพตามที่พึงประสงค์

พจนานุกรม

สุวิมล ราชธนบาล (2541 : 10) ให้ความหมาย การประกันคุณภาพ หมายถึง แผนงานและปฏิบัติการทั้งหลายที่เป็นระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การศึกษาจะสนองต่อคุณภาพที่กำหนด

อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์ (2540 : 16) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการควบคุม การตรวจสอบ และการประเมินผลคุณภาพของสถาบันการศึกษาอย่างเป็นแบบแผน และเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การให้การศึกษาที่มีคุณภาพ

เข็มทอง ศิริแสงเลิศ (2540 : 10) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระบบการบริหารงานของโรงเรียน ที่ทำให้โรงเรียนสามารถบรรลุถึงมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ตลอดเวลา เพื่อผู้ที่ได้รับบริการเกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพของโรงเรียน ระบบดังกล่าวประกอบด้วย 3 ระบบย่อย คือ ระบบการวางแผน ระบบการควบคุมคุณภาพ และระบบการทบทวน และปรับปรุงการปฏิบัติงาน

อุทุมพร จามรมาน (2541 : 2) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบภายในและภายนอก แล้วตัดสินใจตามเกณฑ์

สมศักดิ์ สีนุระเวชญ์ (2541 : 20) กล่าวว่า โรงเรียนที่มีระบบการประกันคุณภาพ เป็นการรับประกันระบบการบริหารคุณภาพขององค์กร เป็นการสร้างความมั่นใจว่า ผลผลิต (นักเรียน) เมื่อออกมาจากกระบวนการแล้วจะมีคุณภาพที่ดีตรงตามความต้องการของลูกค้า

ลลิตา จันทรแก้ง (2543 : 7) ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่ประกอบด้วยกระบวนการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ หากได้ดำเนินการตามกระบวนการที่วางไว้แล้ว จะทำให้สังคมมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์

จากการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานที่เป็นระบบแบบแผน มีการวางแผนในการดำเนินการ มีระบบการควบคุมคุณภาพ การทบทวน และปรับปรุงการปฏิบัติงาน โดยมีเกณฑ์ในการตัดสิน มีการตรวจสอบคุณภาพ และประเมินคุณภาพ เพื่อให้ความมั่นใจว่าได้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และมาตรฐานการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา 2542 : 14)

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่ การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา

หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใด ไม่ได้มาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินการศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือ คณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

กล่าวได้ว่า การประกันคุณภาพเป็นงานสำคัญของสถานศึกษา ที่จะต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยมีการประกันคุณภาพภายในผสมผสานอยู่ในกระบวนการจัดการให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

กระบวนการการประกันคุณภาพการศึกษา

กรมวิชาการ (2542 : 13) ได้กล่าวถึงกระบวนการสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และจัดทำข้อมูลพื้นฐานการศึกษาไว้เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานโดยกระทรวงศึกษาธิการ เขตพื้นที่การศึกษาและ/หรือต้นสังกัด และสถานศึกษา จัดทำแผนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยให้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร สื่อ การพัฒนาครูและบุคลากร ธรรมนูญสถานศึกษา การเรียนการสอน การแนะแนว การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล เป็นต้น โดยเชิงระบบและกลไกการปฏิบัติงานตามแผนติดตาม กำกับกับการดำเนินงานอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

2. การตรวจสอบทบทวน และการปรับปรุงการศึกษา เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และ/หรือ ต้นสังกัด และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อยืนยัน

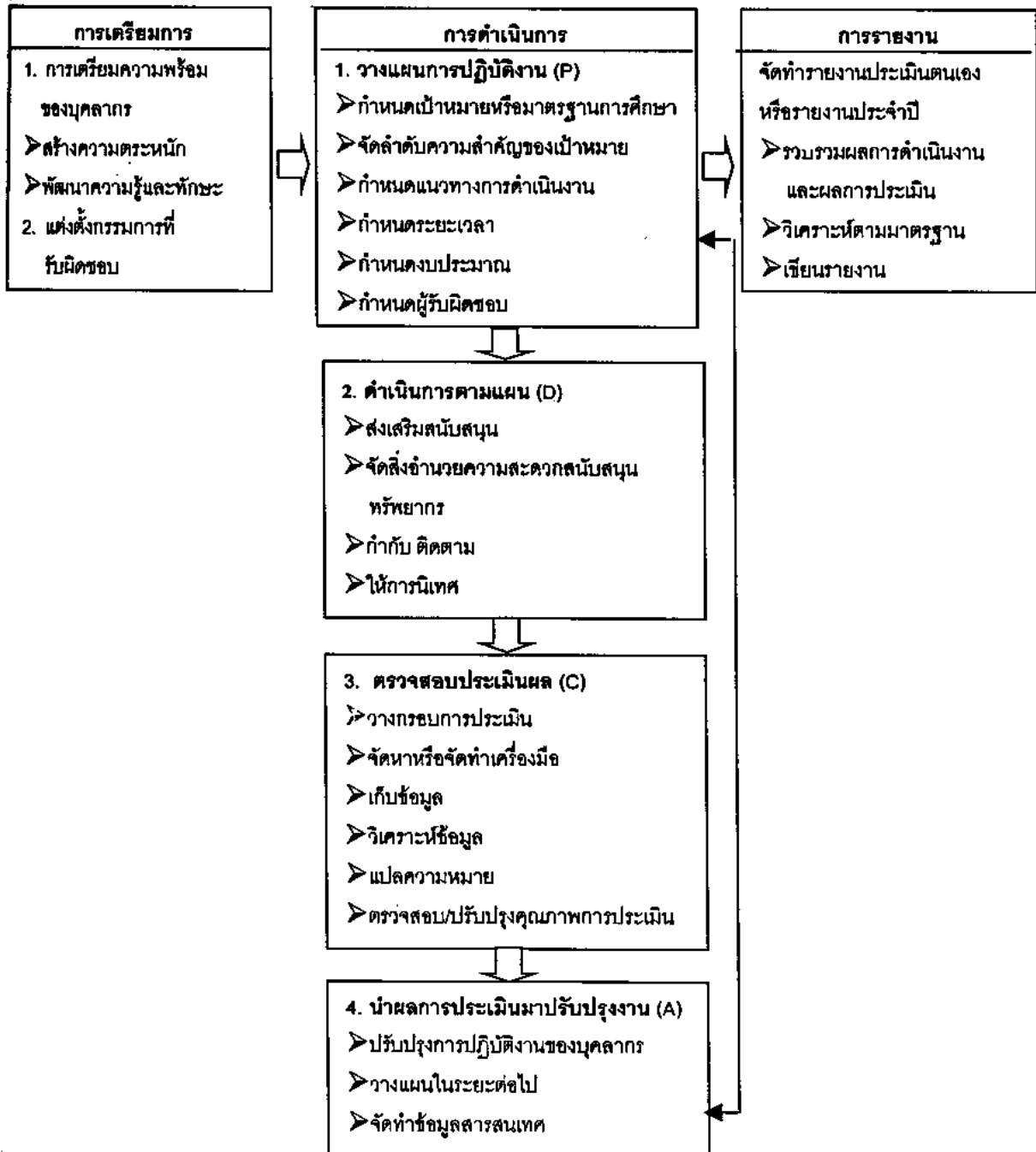
ช่วยเหลือ สนับสนุน ฝึกอบรม ฝึกอบรม และพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดมุ่งไปสู่มาตรฐานที่ต้องการ การตรวจสอบและทบทวนเป็นการดำเนินงานทั้งระบบด้วยตนเองของสถานศึกษาดำเนินการเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและรายงานผลต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา และการตรวจสอบและทบทวนการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และ/หรือ ต้นสังกัด เพื่อส่งเสริม และ/หรือ ใช้มาตรการในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายนอกโดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประเมินและรับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ในการดำเนินงานตามกระบวนการดังกล่าว กรมวิชาการ (2542 : 26) ได้กำหนดแนวดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ได้แก่ การควบคุมคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ ทั้งด้านผลผลิต กระบวนการ และปัจจัย โดยมีนโยบาย แผนงาน และรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาที่ชัดเจน ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา มีการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาตนเองของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานให้ ปรับปรุงแก้ไขให้มีการรายงานความก้าวหน้าคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ

หลักการประกันคุณภาพ

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มีความแตกต่างกันไปตามรูปแบบและความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงานได้พัฒนาขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับพื้นฐานของหลักการเดียวกัน คือ ให้สถานศึกษามีอิสระความคล่องตัวในการบริหารจัดการ เพื่อความมีคุณภาพอย่างเต็มที่และพร้อมที่จะรับการตรวจสอบจากภายนอก หรือเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนา และสถานศึกษา คือ หน่วยงานที่ต้องรับประกันคุณภาพการจัดการศึกษาโดยตรง ประกอบด้วย คณะครู บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีฝ่ายทวงสิทธิ์เมื่อคุณภาพการจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด เรียงตามลำดับ คือ นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ชาติ นั่นคือ ทุกคนที่ได้รับผลกระทบของนักเรียนที่จบจากสถานศึกษา (สงบ ลักษณะ 2541 : 2 - 5)

ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยคำนึงถึงเงื่อนไขข้างต้น ควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากรและจัดให้มีกลไกในการดำเนินงานในเรื่องนี้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ที่มา : วรภัทร์ ภูเจริญ 2543 : 42

ภารกิจหลักของการประกันคุณภาพการศึกษา (พ.ศ. 2543-2545)

กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ (ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต) พัฒนาระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายใน (กระทรวง เขตพื้นที่การศึกษา/ต้นสังกัด และสถานศึกษา) โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาให้พัฒนาเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา/แผนพัฒนาคุณภาพ (เป้าหมาย และยุทธศาสตร์) แผนปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาประจำปี และจัดทำระบบคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา (คู่มือการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล และคู่มือดำเนินงานการ ด้านการจัดการและบริการ) โดยมีการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้มีการรายงานคุณภาพสถานศึกษาประจำปี และส่งเสริม สนับสนุน เขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เขตพื้นที่ (เป้าหมาย และยุทธศาสตร์) แผนปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่ประจำปี และจัดทำระบบสารสนเทศ ข้อมูลพื้นฐาน คุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมสถานศึกษาให้ดำเนินงานเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพ กำหนดให้มีการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาทุกปี จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา มีการประเมินและประมวลข้อมูลคุณภาพการศึกษาในภาพรวมของประเทศ โดยการประเมินคุณภาพการศึกษาภาพรวมของประเทศ จัดทำรายงาน/จัดทำสารสนเทศคุณภาพการศึกษาของประเทศ และมีการประสานงานข้อมูลคุณภาพศึกษากับหน่วยงานประเมินภายนอก (สำนักงานพัฒนาและประกันคุณภาพการศึกษา 2543 : 67)

จากภารกิจหลัก ผลการประกันคุณภาพ แสดงให้เห็นถึงวิธีการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งถือเป็นแนวทางในการดำเนินการ แต่การดำเนินการจะพัฒนาไปถึงคุณภาพตามที่วัตถุประสงค์ได้วางไว้มากน้อยเพียงใด กระบวนการจัดระบบการจัดการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับโรงเรียน

บทบาทของโรงเรียน สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2541 : 25) ได้กล่าวถึงบทบาทของโรงเรียนในการประกันคุณภาพการศึกษาว่า ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนจะเป็นผู้ดำเนินการโดยประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนา และโรงเรียนจะต้องดำเนินการตามภาระงานต่อไปนี้

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control)

1.1 การกำหนดมาตรฐาน

1.1.1 จัดทำมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น จาก มาตรฐานกลาง โดยคณะกรรมการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและประชาชน

1.1.2 จัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านปัจจัย กระบวนการและผลผลิตของโรงเรียน

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา

1.2.1 พัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และพัฒนา กระตุ้นจูงใจให้ผู้ร่วมงาน รักและรักการเรียนรู้อยู่เสมอ เน้นให้บุคลากรในองค์กรมีความคิดริเริ่ม เพื่อการสร้างสรรค์ปรับปรุงอยู่ ตลอดเวลา และเป็นหน้าที่ของทุกคน

1.2.2 มีการสร้างจิตสำนึกของผู้ร่วมงานให้เห็นว่าการปรับปรุงคุณภาพจะต้องปรับปรุง อยู่ตลอดเวลา และเป็นหน้าที่ของทุกคน

1.2.3 เป็นสมาชิกชมรมทางวิชาการของจังหวัด และเป็นเครือข่ายศูนย์วิทยบริการ

1.2.4 จัดทำธรรมนูญโรงเรียน

1.2.5 พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และสื่อการเรียนการสอน

1.2.6 ดำเนินการบริหารคุณภาพ (quality management) โดยมุ่งเน้นผลผลิต

(นักเรียน) ตอบสนองความต้องการของลูกค้า ดังนี้

1.2.6.1 ควบคุมคุณภาพ และประเมินตนเอง ในทุก ๆ กิจกรรมของกระบวนการ บริหารและกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้วงจรคุณภาพ (quality control circle) PDCA ของเดมมิง

1.2.6.2 มีการทำงานเป็นมาตรฐาน โดยควบคุมกระบวนการตามเอกสารคู่มือ 3 ระดับที่จัดทำขึ้น คือ

1.2.6.3 คู่มือนโยบาย

1.2.6.4 คู่มือขั้นตอนการทำงาน/แนวปฏิบัติ/วิธีการ

1.2.6.5 คู่มือการทำงาน/แผนการสอน

1.2.6.6 ต้องให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม (Total Participation) เพื่อให้พลังที่ มีอยู่อย่างไม่จำกัดของทุกคนในองค์กร ร่วมกันพัฒนาให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าและ ความต้องการที่เปลี่ยนแปลง

1.2.6.7 มีการทำงานเป็นทีมในทุกระดับ เน้นให้ทุกคนมีอำนาจตัดสินใจ ซึ่งจะ ส่งผลให้ปรับปรุงและสร้างขวัญกำลังใจและทัศนคติที่ดี

1.2.7 พัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน

1.2.8 ระดมความร่วมมือจากชุมชนและเอกชน

2. การตรวจสอบคุณภาพ หรือการทบทวนคุณภาพภายใน (Internal Audit or Internal School Review)

2.1 โรงเรียนต้องดำเนินการทบทวนคุณภาพภายใน ด้านคุณภาพโรงเรียน และคุณภาพการสอนทุกปี

2.2 นำผลการทบทวนมาดำเนินการพัฒนา และปรับปรุงให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา โรงเรียนควรกำหนดให้มีการประเมินความก้าวหน้า และประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการของโรงเรียนในทุก ๆ แผนงาน แล้วนำผลมาพัฒนาปรับปรุง

สงบ ลักษณะ (2541 : 11 - 14) ได้กล่าวถึงขั้นตอนดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับโรงเรียนว่า การประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องจัดทำที่โรงเรียน ซึ่งถือเป็นศูนย์กลางของการปฏิบัติต่อการพัฒนาคุณภาพ ดังนี้

ขั้นตอนดำเนินงานระดับโรงเรียน

1. ศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

1.1 พัฒนา/กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่มุ่งไปที่ผลการเรียนที่ต้องการ

1.2 พัฒนาระบบการจัดการเพื่อควบคุมให้มีการปฏิบัตินำไปสู่มาตรฐาน

1.3 พัฒนาระบบการวัดการประเมิน การใช้ปัจจัย การจัดกระบวนการ และผลการเรียนรู้

ตามมาตรฐาน

1.4 จัดตั้งองค์กรภายนอกที่จะมาตรวจสอบการจัดการ และการบังเกิดผลตามมาตรฐาน

2. จัดคณะบุคคลในโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการโรงเรียนดำเนินการ

2.1 ศึกษาข้อมูลจากหลักสูตรเพื่อกำหนดมาตรฐานสากล มาตรฐานชาติ และใช้ข้อมูลท้องถิ่นกำหนดมาตรฐานท้องถิ่น ใช้กรอบมาตรฐานประเมินสภาพปัจจุบัน (Baseline) ของผลการเรียนการสอนนำมาใช้เป็นตัวกำหนด จัดทำเป็นลักษณะผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวัง ควรแบ่งเป็นระดับคุณภาพ (Quality Band)

2.2 วิเคราะห์โอกาสในชุมชน ปัญหาความต้องการของชุมชน ศักยภาพของโรงเรียน ข้อจำกัดของโรงเรียน กำหนดเป็นแผนนโยบายการจัดการศึกษา เป้าประสงค์ของการจัดการศึกษา คุณภาพของนักเรียนที่มุ่งหวังจะเกิดขึ้นในแต่ละชั้น / วิชา แนวดำเนินการจัดการเรียนการสอน จุดเด่น

จุดเน้นของโรงเรียนที่ต้องการแสดงแนวความร่วมมือกับโรงเรียนอื่น และแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น ฯลฯ เมื่อคณะกรรมการโรงเรียนยอมรับ และเห็นชอบก็ลงนามประกาศเป็นเอกสาร "ธรรมนูญโรงเรียน" ที่เป็นสัญญาประชาคม

3. ผู้บริหารกับคณะครูและการสนับสนุนทางวิชาการจากการนิเทศ ดำเนินการปฏิบัติเพื่อให้เป็นวิถีทางนำไปสู่ การบรรลุเป้าหมายมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่ระบุไว้ในธรรมนูญโรงเรียน

3.1 ครูวางแผนการสอน

3.2 ผู้บริหารสนับสนุนเป็นที่ปรึกษา และพัฒนาครู

3.3 พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่เน้น กระบวนการเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

3.4 พัฒนาระบบติดตามผลการปฏิบัติของครู และระบบการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่จะต้องนำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ แล้วให้องค์กรภายนอก เช่น คณะกรรมการโรงเรียน รับทราบ ให้ความเห็นชอบต่อแผนเหล่านี้

4. ผู้บริหารจัดระบบมอบงาน อาจมีคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับครู ส่งการให้มีการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนตามแผน จุดเน้น คือ

4.1 ทุกครั้งที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องทราบล่วงหน้าว่า ต้องการให้บังเกิดผล การเรียนรู้อย่างแท้จริงกับนักเรียนทุกคน ซึ่งอาจจะต้องใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีช่วยสนองความแตกต่าง ระหว่างนักเรียน เน้นการปฏิบัติเป็นกระบวนการ

4.2 เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบถ้วน ตามกำหนดเวลาของแต่ละหัวข้อเรื่องใน แผนการสอนจะต้องมีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่า นักเรียนบรรลุผลการเรียนรู้เพียงใด และนำผลมาใช้เพื่อ การพัฒนาการเรียนรู้ ศักยภาพกับนักเรียนทุกคนซึ่งควรใช้การวัดการประเมินในสภาพจริง (Authentic Assessment) รวบรวมผลการปฏิบัติจริงของนักเรียนลงแฟ้มผลงาน (Portfolio) อย่างเป็นระบบ

5. ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการโรงเรียนติดตามการปฏิบัติงานของครูและผลที่เกิดขึ้นโดย สม่าเสมอเมื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาครู พัฒนาระบบการเรียนการสอน พัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีและพัฒนาระบบการวัดการประเมินผลเพิ่มเติม

6. องค์กรภายนอก เช่น กลุ่มโรงเรียน อำเภอ เขต กรมเจ้าสังกัด ประเมินผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนรู้ตามมาตรฐานสม่าเสมอ เพื่อชี้้นำการพัฒนา เพื่อการรับรองมาตรฐานของโรงเรียน เพื่อเป็น การให้รางวัลและเพิ่มขวัญกำลังใจ

การประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการที่โรงเรียน โดยต้องศึกษารูปแบบกรอบแนวคิดจากมาตรฐานในระดับชาติ จังหวัด และอำเภอ เพื่อนำไปปรับให้เหมาะกับสภาพของโรงเรียน และความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน โดยกำหนดเป็นสื่อ สัญญา ข้อตกลงในรูปของธรรมนูญโรงเรียน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษา จัดตั้งคณะบุคคลในโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการโรงเรียน เพื่อดำเนินงานตามเป้าหมาย ได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารจัดการระบบ มอบงาน จัดกิจกรรม กระบวนการเรียนการสอนตามแผนโดยในแต่ละครั้งที่มีการจัดกิจกรรม จะต้องทราบบล่วงหน้าว่าต้องการให้เกิดผลอย่างไรต่อมาตรฐานคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และบุคลากรอย่างสม่ำเสมอได้รับการประเมินตรวจสอบ และรับรองมาตรฐานการศึกษาจากองค์กรภายนอก

แนวคิดตามหลักการบริหารจัดการระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษามีกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ หลักการและกระบวนการบริหารจะประกันความสำเร็จได้ จะต้องมีการวางแผน การศึกษาเตรียมการ และการวางแผน ทำตามแบบ ตรวจสอบ ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้การทำงานได้ผลและมีคุณภาพ

ดังนั้น การที่สถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้ดีมีคุณภาพ ครูและผู้บริหาร จะต้องร่วมกันพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพดี และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุด ผู้บริหารและครูในสถานศึกษามีการร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ช่วยกันคิด และช่วยกันวางแผน (Plan) ว่าจะต้องทำอย่างไร และช่วยกันทำ (Do) ช่วยกันตรวจสอบ (Check) และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง (Action) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา

การเตรียมการก่อนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา การที่จะดำเนินการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพไปสู่การประกันคุณภาพได้อย่างสมบูรณ์ ควรมีการเตรียมการก่อนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา การเตรียมการเพื่อความพร้อมในการดำเนินการไปตามระบบ ถือเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการบริหาร เพราะเป็นการสร้างความรับรู้ ความตระหนัก และการยอมรับตลอดจนความพร้อมในด้านต่างๆที่จะทำให้อาจารย์และบุคลากรทุกคนร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้วยยุทธศาสตร์การประกันคุณภาพการศึกษา และปัญหาสำคัญของการดำเนินการของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การที่บุคลากรในสถานศึกษายังไม่เข้าใจชัดเจนว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ก็คือการบริหารคุณภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานปกติ และเป็นงาน

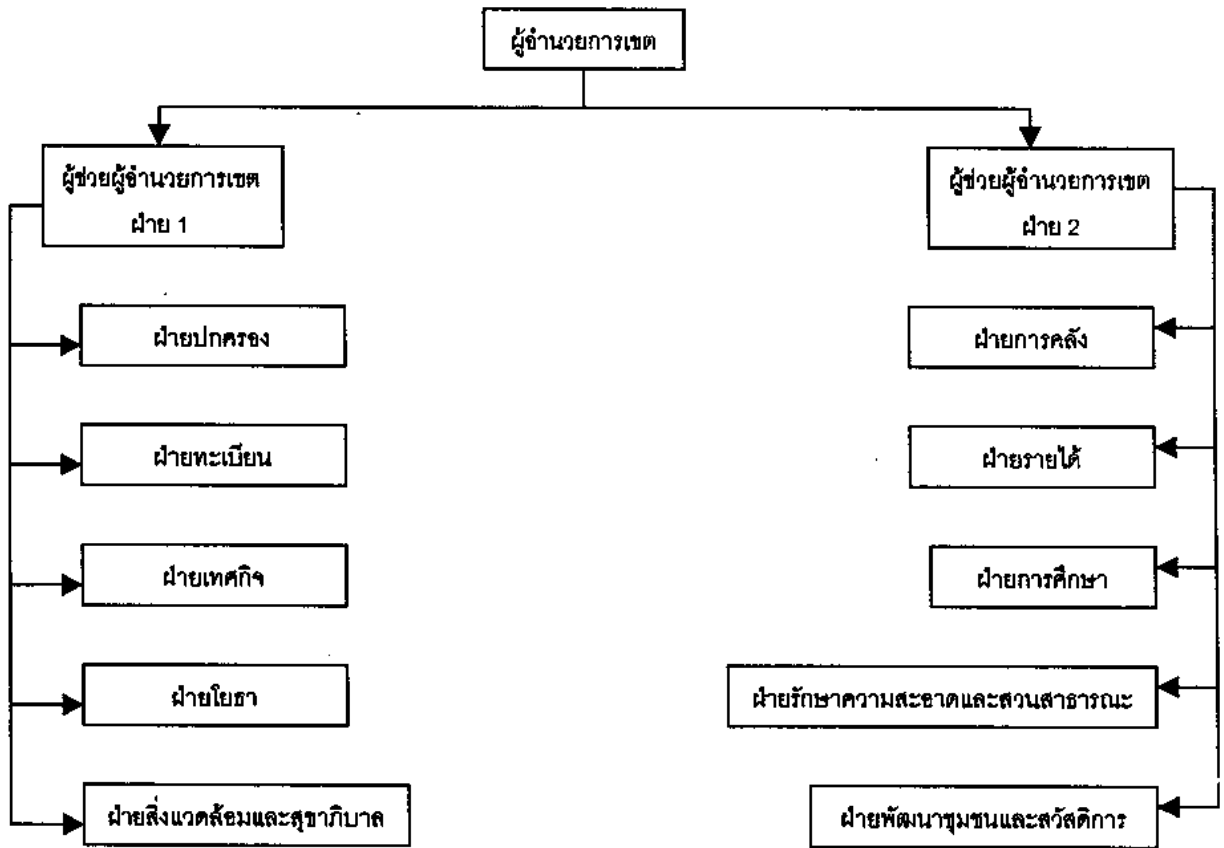
ที่ต้องทำอยู่แล้ว จึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระ นอกจากนั้นบุคลากรในสถานศึกษาล้วนใหญ่ยังไม่คุ้นกับการเน้นคุณภาพ และวิธีการทำงานที่เป็นการตรวจสอบ บางครั้งจึงเกิดการต่อต้าน จึงจำเป็นต้องสร้างความตระหนักและพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรเป็นอันดับแรก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 14) อาจดำเนินการโดยการตั้งคณะทำงานศึกษาและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคัดสรรครูหรือบุคลากรที่มีความรู้ร่วมกันทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งเป็นคณะทำงานที่จะบุกเบิกในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยที่ฝ่ายบริหารเป็นหัวหน้าคณะทำงาน และคณะทำงานชุดนี้จะมีบทบาทหน้าที่ในการศึกษาแนวคิดรูปแบบ วิธีการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคู่มือ/สร้างสื่อ เอกสารเครื่องมือ ให้การศึกษาแก่ครูและบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องวางแผนการดำเนินการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และโน้มน้าวใจให้ครูและบุคลากรยอมรับและผูกพันที่จะร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ โดยอาศัยแนวความคิดการประกันคุณภาพการศึกษา 5 ด้าน คือการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมและร่วมคิดร่วมทำ การกระจายอำนาจทางการศึกษา การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ มีการตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สิ่งที่ผู้บริหารและทีมงาน หรือครูและบุคลากร ทุกคนควรตระหนักคือคุณภาพของผู้เรียนทุกคนที่เป็นเป้าหมายความสำเร็จในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การสร้างทีมงานและการพัฒนาทีมงานให้เหมาะสม การกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนของทีมงานต่างๆ ตลอดจนการพัฒนาความรู้ความสามารถและระบบ กระบวนการทำงานของทีมงานถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของการดำเนินการประกันคุณภาพ (หน่วยศึกษานิเทศก์ 2542 : 10)

จึงสรุปได้ว่า ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบของการเตรียมการเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญที่สุด ในการกำหนดตัวบุคลากรเพื่อให้การดำเนินงานสามารถสื่อความไปในทิศทางเดียวกัน เข้าใจตรงกัน เป็นการประสานประโยชน์บนพื้นฐานของการยอมรับ เป็นการแสดงความมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในเชิงการบริหารของผู้บริหารที่จะออกแบบกระบวนการทำงานในสถานศึกษา ถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการเตรียมการไปสู่การประกันคุณภาพ

การวางแผนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา การวางแผนเป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการนิงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุ

เป้าหมายตามที่ต้องการและการวางแผน การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษาด้วยการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่แสดงควมมีประสิทธิภาพผลด้วยการสร้างความมั่นใจ และให้หลักประกันตัวผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ตลอดจนผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพทั้งผู้เรียน และการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่กำหนด ดังนั้น การสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษาให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนก็คือ การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญในการดำเนินการ ได้แก่ การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของตนเองได้ ซึ่งมาตรฐานนั้นจะต้องไม่ต่ำกว่า มาตรฐานการศึกษาระดับชาติ และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการ ศักยภาพ และความพร้อมของสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ในการร่วมมือร่วมใจจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา แนวทางในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาประกอบด้วย การตั้งคณะทำงานยกร่างมาตรฐานการศึกษา ประชุมพิจารณามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาปรับปรุง และจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประการสุดท้ายเผยแพร่และสร้างความผูกพันในมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่ง ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานการศึกษาและพัฒนาาระบบสารสนเทศ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการจัดทำข้อมูลพื้นฐานการศึกษาและพัฒนาาระบบสารสนเทศ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพราะข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษาจะถูกนำมาใช้ในการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตั้งแต่ระบบการควบคุมคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องกำหนด มาตรฐานการศึกษาและประกันคุณภาพ จัดทำข้อมูลพื้นฐานการศึกษาและพัฒนาาระบบสารสนเทศ เพื่อการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ซึ่งจำเป็นที่จะต้องให้ข้อมูลสารสนเทศมาแสดงคุณภาพ หรือความสามารถในปัจจุบันของสถานศึกษาว่าอยู่ในระดับใด สูงหรือต่ำกว่ามาตรฐานเพียงไร กระบวนการจัดทำข้อมูลพื้นฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีแนวทางในการดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำข้อมูลพื้นฐานการศึกษา ตลอดจนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางแค

แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานเขตบางแค

ที่มา : สำนักงานเขตบางแค : 2543

หน้าที่ของฝ่ายการศึกษา

1. ฝ่ายศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสารบรรณและธุรการทั่วไป การเงิน การบัญชี และพัสดุ การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ได้แก่ การสำรวจเด็กเพื่อการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน ฝึกอบรมเด็กเข้าเรียนตามเกณฑ์ ควบคุมเด็กในเกณฑ์บังคับ ติดตามเด็กขาดเรียน จำหน่ายเด็ก จัดตั้ง ยุบเลิก รวม และเปลี่ยนแปลงโรงเรียน งานกิจกรรมนักเรียนในสถานศึกษา การตรวจเยี่ยมโรงเรียน จัดพิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ดำเนินการเกี่ยวกับการเจ้าหน้าที่ของข้าราชการครูและลูกจ้างของโรงเรียน และข้าราชการในฝ่ายการศึกษา การเลือกตั้ง อ.ก.ค. ครู การเลือกตั้งกรรมการครูสภา การนิเทศการศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับการส่งครูเข้ารับการอบรม การประชุม

สัมมนาครู การนิเทศและการตรวจเยี่ยม งานสนับสนุนวิชาการ วิจัย ประเมินผลโครงการ และเผยแพร่ข้อมูลทางการศึกษา จัดทำรายงานและเผยแพร่การประสานงานวิชาการระหว่างโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ตั้งเป็นงานศูนย์วิชาการเขต และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. บริหารการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางแค จำนวน 12 โรงเรียน ทั้งระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้านวิชาการ บุคลากร ธุรการ การเงิน การบัญชี การพัสดุ อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่

- 2.1 โรงเรียนคลองหนองใหญ่
- 2.2 โรงเรียนวัดราชบุรณบุรี
- 2.3 โรงเรียนวัดพรหมสุวรรณสามัคคี
- 2.4 โรงเรียนวัดบุญประดิษฐ์
- 2.5 โรงเรียนวัดม่วง
- 2.6 โรงเรียนบางแค(เนื่องสังวาลย์อนุสรณ์)
- 2.7 โรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ
- 2.8 โรงเรียนเพชรเกษม
- 2.9 โรงเรียนวัดศาลาแดง
- 2.10 โรงเรียนบางแคเหนือ
- 2.11 โรงเรียนบางเขื่อนกั้น
- 2.12 โรงเรียนบางไผ่

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในเขตบางแค

1. ภารกิจในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (เมษายน – กันยายน 2544) วันที่ 15 เมษายน 2544 ทุกโรงเรียนจัดส่งรายงานประจำปีให้สำนักงานเขต วันที่ 30 เมษายน 2544 สำนักงานเขตส่งเอกสารให้สำนักการศึกษา ดังนี้

- 1.1 สรุปภาพรวมรายงานประจำปี ระดับสำนักงานเขตบางแค
- 1.2 รายงานประจำปีของโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544

1. ทุกโรงเรียนมีความพร้อมในการรับการตรวจสอบ ทบทวน จากสำนักงานเขต และ 3 โรงเรียนแกนนำมีความพร้อมในการรับการตรวจสอบ ทบทวน จากสำนักการศึกษา

2. สำนักงานเขตดำเนินการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
ในสังกัด

แนวทางการจัดทำรายงานประจำปีการศึกษา 2543

1. แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาในสังกัด
ประกอบด้วย

1.1 ผู้อำนวยการเขตบางแค	ประธาน
1.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตบางแคฝ่ายการศึกษา	รองประธาน
1.3 ศึกษาธิการเขตบางแค	รองประธาน
1.4 ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด	กรรมการ
1.5 ศึกษาพิเศษเขตบางแค	กรรมการและเลขานุการ
1.6 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนแกนนำ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2. หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

2.1 ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนด

2.2 จัดทำรายงานประจำปี

2.3 จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ เพื่อรายงานหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและ สาธารณชน

3. รูปแบบการจัดทำรายงานประจำปีของสำนักงานเขต

ส่วนที่ 1 ปกหน้า ปกรอง คำนำ สารบัญ

ส่วนที่ 2 สภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนในสังกัดโดยรวม คือ

- แผนที่ตั้งโรงเรียน
- สภาพโดยทั่วไปของโรงเรียน
- บุคลากร
- นักเรียน
- งบประมาณ

ส่วนที่ 3 การประกันคุณภาพภายในโดยรวม

- กระบวนการในการดำเนินงาน
- ผลการประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่เขตกำหนด
- สรุปผลการประเมินมาตรฐานแต่ละมาตรฐาน

- การจัดทำรายงานประจำปีของแต่ละโรงเรียน

ภาคผนวก แนบท้ายรายงานประจำปีของเขต คือ

- คำสั่ง
- เอกสารประกอบการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียน

แนวทางการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพภายในสถานศึกษาของเขต

1. กลุ่มผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้อำนวยการเขตบางแค
- 1.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตบางแค
- 1.3 ศึกษาธิการเขตบางแค
- 1.4 ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางแค
- 1.5 สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เขตบางแค
- 1.6 สมาชิกสภาเขตบางแคที่ได้รับมอบหมาย

2. ขั้นตอนการตรวจสอบ

- 2.1 ตรวจสอบการเตรียมการวางแผน
- 2.2 ตรวจสอบการวางแผน
- 2.3 ตรวจสอบการทำงาน
- 2.4 ตรวจสอบผลการทำงาน
- 2.5 ตรวจสอบการสรุปและแนวทางการปรับปรุงพัฒนา

3. วิธีการตรวจสอบ

- 3.1 การตรวจเยี่ยม
- 3.2 การสัมภาษณ์
- 3.3 การสังเกตพฤติกรรมผู้ปฏิบัติ / ผู้บริหารโรงเรียน / ครู / นักเรียน
- 3.4 การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

4. ระยะเวลาในการตรวจสอบ

- 4.1 เป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสม

5. มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ใช้มาตรฐานการ

ศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายในรอบแรก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึง ระบบที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรวบรวม จัดเก็บ และใช้สารสนเทศสนองความต้องการของหน่วยงาน ทั้งนี้โดยมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ (เกรียงศักดิ์ พราศรี 2544 : 2)

ปัจจุบันจัดได้ว่าเป็นสังคมแห่งยุคข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก ดังนั้น ระบบสารสนเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินการไปได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนอกจากจะใช้ในการวางแผน

จากหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษา สารสนเทศนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละตัวชี้วัด และขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละตัวชี้วัด และขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งในการดำเนินงานเพื่อประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาโดยให้สถานศึกษาประเมินตนเอง (School Self Evaluation) เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา แล้วจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี (Self Study Report) เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนนั้น สถานศึกษาที่มีการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศไว้เป็นระบบก็สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ครุฑิต มาลัยวงศ์ (2539 : 15 - 19) ได้กล่าวถึงการนำระบบสารสนเทศไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การนำสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การจัดทำธรรมนูญโรงเรียนหรือการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการกำหนดทิศทาง และเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียน โดยคำนึงถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ ความต้องการของสังคม ชุมชน ปัจจัยพื้นฐานของโรงเรียนด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนความต้องการของผู้เรียน ซึ่งในการวางแผนให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น โรงเรียนจะต้องจัดทำข้อมูลพื้นฐาน (Base Line Data) ที่ครบถ้วน น่าเชื่อถือ ตามองค์ประกอบที่สำคัญ จึงจะทำให้การวางแผนหรือการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพมีประสิทธิภาพ มีความเป็นไปได้ที่จะประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้

2. การนำสารสนเทศไปใช้ในการควบคุมคุณภาพการศึกษา

ในการเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาประกอบด้วยการ

ทำเนิงาน 2 ขั้นตอน คือ

2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาตรฐานการศึกษาด้านผลผลิต (Output) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านปัจจัย (Input) ซึ่งใช้เป็นกรอบในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครกำหนดไว้ 28 มาตรฐาน ในขั้นตอนนี้ สารสนเทศ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพในแต่ละมาตรฐาน และแต่ละตัวบ่งชี้วัด สถานศึกษาจะต้องกำหนดเกณฑ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพของโรงเรียน และยังคงคำนึงถึงความต้องการของชุมชน สังคมด้วย

ดังนั้น หากโรงเรียนมีข้อมูล หรือระบบสารสนเทศที่ดี มีประสิทธิภาพ ก็จะช่วยให้การตัดสินใจกำหนดกฎเกณฑ์นั้น ๆ มีความละเอียดรอบคอบตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และในกรณีที่วิเคราะห์แล้วเห็นว่าโรงเรียนมีความจำเป็นต้องจัดทำมาตรฐาน หรือตัวชี้วัดเพิ่มเติม ก็สามารถนำข้อมูล หรือ สารสนเทศที่มีอยู่มาช่วยให้การตัดสินใจได้รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา เป็นการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาปัจจัยทางการศึกษาต่าง ๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษา ให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

สำหรับขั้นตอนนี้ ได้แก่ การพัฒนาครูหรือผู้บริหารเข้าสู่มาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการสนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนจำเป็นต้องมีข้อมูลหรือสารสนเทศที่แสดงถึงสภาพปัจจุบันของบุคคล การจัดการเรียนการสอน สถานภาพด้านงบประมาณ อาคารสถานที่เป็นอย่างไร เมื่อเทียบกับมาตรฐานในแต่ละด้าน เพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายและวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมต่อไป

3. การนำสารสนเทศไปใช้ในการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาหรือแนวดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

3.1 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษากายในของสถานศึกษา เป็นการดำเนินงาน เพื่อประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาโดยให้สถานศึกษาประเมินตนเอง เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา แล้วจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองในการจัดการศึกษา เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

3.2 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ต้นสังกัด) เป็นการดำเนินการของเขตพื้นที่การศึกษา (หน่วยงานต้นสังกัด) เพื่อให้มาตรการต่าง ๆ ในการปรับปรุงและ ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

4. การนำสารสนเทศไปใช้เพื่อการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

กระบวนการพัฒนาหรือแนวดำเนินงานในการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ดังนั้น เมื่อโรงเรียนได้พัฒนามาจนถึงขั้นที่พร้อมจะรับการประเมินภายนอก ระบบสารสนเทศที่ดี มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สามารถอธิบายนำเสนอสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพได้อย่างชัดเจน ภายในเวลาจำกัด ช่วยลดภาระในการนำเสนอเอกสารที่ไม่จำเป็นให้กับคณะกรรมการการประเมิน ซึ่งจะประโยชน์กับโรงเรียนอย่างยิ่ง

การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา (School Charter)

ธรรมนูญสถานศึกษา จะเป็นส่วนประกอบแรกของการประกันคุณภาพการศึกษา ที่จะเป็นสื่อกลางข้อตกลงระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ที่แสดงถึงความมุ่งมั่นที่โรงเรียนจะจัดการศึกษาให้บังเกิดผลเป็นประสงคืด้วยกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ และด้วยลักษณะของการบริการ การจัดการ ที่ชุมชนมีส่วนร่วมและตรวจสอบได้ (สงบ ลักษณะ 2540 : 29)

ธรรมนูญสถานศึกษา (School Charter) คือข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง คณะกรรมการโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ภายในระยะเวลาที่กำหนด (วิชาการ 2539 : 6)

ธรรมนูญสถานศึกษาถือเป็นแผนแม่บทในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกิดจากวางแผนและพันธสัญญาที่มีร่วมกันระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องสอดคล้องกับประสงค์ของการจัดทำธรรมนูญสถานศึกษาในการเป็นแผนแม่บทการจัดการศึกษา และเพื่อให้เกิดตระหนักในความมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย อยู่บนพื้นฐานของการให้ความสำคัญของการจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา และแต่ละสถานศึกษาต้องมีแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นระบบชัดเจน สามารถสร้างความรับผิดชอบและความผูกพันในองค์กร และองค์ประกอบของธรรมนูญ

สถานศึกษา ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะกำหนดทิศทางการวางแผนการดำเนินการการบริหารการศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบส่วนสำคัญ ดังนี้

1. ภาพรวมของสถานศึกษา (School Profile)
2. เป้าหมายของสถานศึกษา (School Goal)
3. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (School Priorities)
4. แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร (Curriculum Plan)
5. บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (Code of Practice)
6. บทบาทและหน้าที่ของนักเรียน (Student Code of Conduct)
7. แผนงบประมาณ (Budget Plan)
8. แผนการกำกับตรวจสอบและรายงาน (School Accountability Plan)

ขั้นตอนการจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา จะต้องเป็นความร่วมมือของทุกคนในสถานศึกษาที่จะนำสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาคุณภาพให้บรรลุตามเป้าประสงค์ โดยการสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษา ดำเนินการร่างธรรมนูญสถานศึกษา แล้วจึงนำเสนอร่างธรรมนูญสถานศึกษา ตัวบุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษา และประกาศใช้ธรรมนูญสถานศึกษา

ในการนำธรรมนูญสถานศึกษาไปใช้ควรดำเนินการประชุมชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการสถานศึกษาให้เข้าใจสาระสำคัญของธรรมนูญสถานศึกษา และจัดให้มีแผนปฏิบัติการประจำปี (Active Plan) โดยการศึกษาวิเคราะห์สาระของธรรมนูญสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับธรรมนูญสถานศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา 2542 : 3 - 11)

การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

โดยทั่วไปแล้วการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี จะเป็นการนำเอายุทธศาสตร์ และกิจกรรมที่กำหนดไว้ในธรรมนูญสถานศึกษาในแต่ละปีมาดำเนินการวางแผน เป็นแผนปฏิบัติการประจำปี อย่างไรก็ตามในแต่ละปีการศึกษา อาจมีความต้องการจำเป็นที่นอกเหนือไปจากที่ได้กำหนดไว้ในธรรมนูญสถานศึกษา เช่น การปรับเปลี่ยนมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของสถานศึกษา การเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือนโยบายด้านการศึกษาของรัฐ ตลอดจนนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด หรือความต้องการ

ของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ทำให้สถานศึกษาต้องวางแผนการดำเนินงานรายปีอย่างรอบคอบ เพื่อให้ได้แผนปฏิบัติการประจำปีที่มีคุณภาพ การดำเนินการควรดำเนินการตามขั้นตอน โดยดำเนินการตั้งคณะกรรมการพิจารณากรอบแผนงาน/โครงการของหมวด/งาน ร่วมกันวางแผนปฏิบัติการของฝ่าย/หมวดของตน จัดให้มีการประชุมชี้แจงและพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ดำเนินการปรับปรุงและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยพิจารณาขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

การที่สถานศึกษามีมาตรฐานหรือได้รับการรับรองมาตรฐานนั้นแสดงถึงว่า สถานศึกษานั้นมีคุณภาพ ซึ่งการที่สถานศึกษาจะมีคุณภาพหรือได้มาตรฐาน สถานศึกษาต้องมีกระบวนการในการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานด้วยการจัดทำมาตรฐานปฏิบัติงานจึงเป็นกลไกหรือยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จที่สำคัญอย่างหนึ่งของการประกันคุณภาพศึกษา ในการกำกับควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา ให้สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มี 3 ระดับ คือ

1. มาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา จากมาตรฐานนี้ต้องตระหนักว่า คุณภาพของสถานศึกษาเกิดจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพของบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน
2. มาตรฐานการปฏิบัติงานของหมวด/งาน จากมาตรฐานนี้ ต้องตระหนักว่าผลผลิตที่มีคุณภาพเกิดจากการออกแบบ กระบวนการที่มีคุณภาพ
3. มาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากรจากมาตรฐานนี้ต้องตระหนักว่าคุณภาพของผู้เรียนเกิดจากการสอนที่มีคุณภาพของครู คุณภาพหมวด/งาน หรือสถานศึกษา เกิดจากการบริหารงานที่มีคุณภาพของผู้บริหารหรือผู้นำทุกระดับ (กรมสามัญฯ 2542 : 30 - 58)

ในการดำเนินงานที่มีอยู่บนพื้นฐานของการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพย่อมเกิดประสิทธิผลที่ออกมาอย่างคุ้มค่า เป็นการเตรียมการที่แสดงถึงการเตรียมพร้อมต่อการปฏิบัติการของสถานศึกษาในการรองรับการประกันคุณภาพอย่างครอบคลุม ซึ่งการเตรียมการจะสมบูรณ์แบบไปไม่ได้ ถ้าผู้นำที่ทำหน้าที่การบริหารขาดภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการ บทบาท และภาวะผู้นำของบริหารจึงเป็นหัวใจในการปฏิรูปและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกๆ ระดับ

แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษา มน บริสุทธิ์ (2541 : 39) ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาไว้ในประเด็นหลัก ๆ ดังนี้

มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดทางการศึกษาที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสิ่งนั้น แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

1. มาตรฐานการศึกษาด้านผลผลิต หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนตามจุดหมายของหลักสูตร

2. มาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัย หมายถึง คน อุปกรณ์ งบประมาณ สถานที่ เทคโนโลยี จำเป็นต้องมี ต้องใช้ เพื่อนำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพ

3. มาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการ หมายถึง ระบบ วิธีการ เทคโนโลยีเชิงระบบที่มีประสิทธิภาพ ในความหมายของสำนักการศึกษา (2543 : 8) ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษาไว้ว่า เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ทางการศึกษา เป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ต้องการให้เกิดขึ้นในโรงเรียนทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพหรืออีกนัยหนึ่ง สมศักดิ์ สีนุระเวชกุล (2542 : 17) มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้จบหลักสูตร

จึงสรุปได้ว่า การจะได้มาซึ่งมาตรฐานการศึกษาของแต่ละสถาบัน ย่อมต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สะท้อนถึงความสำเร็จของตัวนักเรียน (ผลผลิต) จากกระบวนการดำเนินและดำเนินถึงประโยชน์ที่จะได้รับของการกำหนดมาตรฐาน ทำให้สถานศึกษามีแนวทางพัฒนาที่ชัดเจนว่าในการที่จะทำให้อุเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอนจะจัดการอย่างไร โรงเรียนจะต้องมีการควบคุมคุณภาพอย่างไร การทำงานเป็นมาตรฐานจะต้องดำเนินการอย่างไร และยังผลให้ทำให้องค์งานต้นสังกัดมีแนวทางในการจัดปัจจัยความพร้อมด้านต่างๆ ในสถานศึกษา พึงมีพึงได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งเป็นการกำหนดความสำเร็จขั้นต่ำที่ควรจะได้ เป็น การป้องกันการเลื่อนไหลกลับไปยังมาตรฐานเก่าที่ต่ำกว่า จึงทำให้สะดวกในการที่จะกำกับ ตรวจสอบ และประเมิน

มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

จากความสำคัญดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้จัดทำร่างมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ความเปลี่ยนแปลงของสังคม ลักษณะของสังคมไทยและคนไทยที่พึงประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 แล้วนำมาสังเคราะห์ รวมจัดทำเป็นร่างมาตรฐาน

การศึกษาแห่งชาติ และได้มีการจัดประชุมระดมความคิดและถามความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงมาตรฐาน

ร่างมาตรฐานการศึกษาที่สำนักงานฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลุ่มบุคคลหลายกลุ่มหลายฝ่ายพัฒนาขึ้นนี้ มีสาระสอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการรวมทั้งแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นสำคัญ โดยมีทั้งหมด 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย และได้นำเสนอด้านร่างมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 27 มาตรฐาน

1. มาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน มี 12 มาตรฐาน 38 ตัวบ่งชี้ เน้นพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยมุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถตามศักยภาพ และมีความสุข

2. มาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการ มี 6 มาตรฐาน 29 ตัวบ่งชี้ เน้นในด้านกระบวนการบริหารจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอน

3. มาตรฐานด้านปัจจัย มี 9 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้ เป็นการกำหนดลักษณะหรือสภาพความพร้อมของผู้บริหาร ครู หลักสูตร อาคารสถานที่ และชุมชน

และมีมติเห็นชอบในหลักการให้คัดเลือกมาตรฐานที่มีความสำคัญ และเป็นมาตรฐานหลักที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของมาตรฐานอื่น รวมทั้งสามารถประเมินผลได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพแล้วสรุปเป็นมาตรฐานการศึกษาเพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรกสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน 10 มาตรฐาน 42 ตัวบ่งชี้ แต่กระทรวงศึกษาธิการได้ขอให้เพิ่มมาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรกอีก 4 มาตรฐาน เป็น 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ และมีการเสนอให้มีการปรับตัวบ่งชี้บางข้อให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ

มาตรฐานการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครให้มีมาตรฐานทัดเทียมกัน จึงได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดมาโดยลำดับ เพื่อผลผลิต คือ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ (สำนักงานการศึกษา 2543 : 3)

การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรฐานการศึกษากลาง ซึ่งกำหนดมาตรฐานการศึกษาไว้ 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543 คณะรัฐมนตรีมีมติดังนี้

1. อนุมัติในหลักการรับร่างมาตรฐานการศึกษากลาง เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ให้กับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษา และเตรียมความพร้อมในการรองรับการประเมินคุณภาพ ภายนอก

2. อนุมัติในหลักการให้ใช้มาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกสำหรับระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน 10 มาตรฐาน ที่มีความสำคัญเป็นลำดับต้น ๆ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทาง และ หลักในการเทียบเคียงสำหรับประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก

หลังจากคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอให้เพิ่มมาตรฐานจาก 10 มาตรฐานเป็น 14 มาตรฐาน และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ปรากฏว่า คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ เมื่อ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2543 จากลำดับการพัฒนามาตรฐานการศึกษาดังกล่าวนั้น กรุงเทพมหานครโดย สำนักการศึกษาได้พิจารณาเห็นว่า สมควรที่จะต้องมีการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานกลางของระดับชาติ เพื่อนำ ไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกตามที่ บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักการศึกษา 2543 : 5)

การดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ยังได้นำ ข้อมูลสารสนเทศของกรุงเทพมหานครมาประกอบด้วย ได้แก่ (สำนักการศึกษา 2543 : 6)

1. มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (ฉบับเดิม พ.ศ. 2540)
2. วิสัยทัศน์การศึกษา ปี 2542 ของกรุงเทพมหานคร
3. เป้าหมายวิสัยทัศน์ 2545 ของกรุงเทพมหานคร
4. ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

เมื่อทำการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารดังกล่าวแล้วได้นำผลมากำหนดเป็นมาตรฐาน การศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดให้มีองค์ประกอบของมาตรฐาน 3 ด้าน คือ

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน (PRODUCT) ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่หลักสูตร

และสังคมคาดหวังมี 12 มาตรฐาน 43 ตัวบ่งชี้

2. มาตรฐานด้านปัจจัย (INPUT) ได้แก่ นักเรียน ผู้บริหาร ครู หลักสูตร โรงเรียน ผู้ปกครอง และ ชุมชน มี 10 มาตรฐาน 36 ตัวบ่งชี้

3. มาตรฐานด้านกระบวนการ (PROCESS) ได้แก่ การจัดองค์กร โครงสร้างการบริหาร การจัดการสภาพแวดล้อม การพัฒนาบุคลากร การนิเทศ ติดตามผล และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มี 6 มาตรฐาน 34 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานการศึกษาโรงเรียนในสำนักงานเขตบางแค

ศูนย์วิชาการเขตบางแค ในฐานะทำหน้าที่ประสานงานและดูแลเรื่องการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้ง 12 โรงเรียน ในสำนักงานเขต จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด จึงได้จัดทำมาตรฐานของสำนักงานเขตขึ้น โดยศึกษาจากมาตรฐานการศึกษาของชาติ 27 มาตรฐาน มาตรฐานการศึกษาของกรุงเทพมหานคร จำนวน 28 มาตรฐาน วิสัยทัศน์การศึกษาของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาภายในสำนักงานเขต มากำหนดเป็นมาตรฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางแค โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อเป็นการเตรียมตัวในการประเมินผลภายใน เพื่อนำไปสู่การประกันคุณภาพต่อไป

มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางแค ที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วย มาตรฐาน 3 ด้าน ดังนี้

1. มาตรฐานด้านผู้เรียน (PRODUCT) ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่หลักสูตรและสังคมคาดหวังมี 7 มาตรฐาน 25 ตัวบ่งชี้

2. มาตรฐานด้านปัจจัย (INPUT) ได้แก่ นักเรียน ผู้บริหาร ครู หลักสูตร โรงเรียน ผู้ปกครอง และ ชุมชน มี 4 มาตรฐาน 13 ตัวบ่งชี้

3. มาตรฐานด้านกระบวนการ (PROCESS) ได้แก่ การจัดองค์กร โครงสร้างการบริหาร การจัดการสภาพแวดล้อม การพัฒนาบุคลากร การนิเทศติดตามผล และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มี 3 มาตรฐาน 22 ตัวบ่งชี้ (ศูนย์วิชาการเขตบางแค 2543 : 1)

การจัดทำแผนพัฒนาและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษา บทบาทของโรงเรียน

สมศักดิ์ ลินธุระเวชญ์ (2541 : 39 - 44) ได้กล่าวถึงบทบาทของโรงเรียนในการประกันคุณภาพ
การศึกษาว่า ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โรงเรียนจะเป็นผู้ดำเนินการโดยประชาชน
ส่วนในการพัฒนา และโรงเรียนจะต้องดำเนินการตามภาระงานต่อไปนี้

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา (quality control)

1.1 การกำหนดมาตรฐาน

1.1.1 จัดทำมาตรฐานการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นจาก
มาตรฐานกลาง โดยคณะกรรมการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และ
ประชาชน

1.1.2 จัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตของโรงเรียน

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา

1.2.1 พัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และ กระตุ้นจูงใจให้ผู้ร่วมงาน รู้จัก
รักการเรียนรู้อยู่เสมอ เน้นให้บุคลากรในองค์กรมีความคิดริเริ่มเพื่อการสร้างสรรค์ ปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ
ดีขึ้น

1.2.2 มีการสร้างจิตสำนึกของผู้ร่วมงานให้เห็นว่า การปรับปรุงคุณภาพจะต้องปรับปรุง
ตลอดเวลา และเป็นหน้าที่ของทุกคน

1.2.3 เป็นสมาชิกชมรมทางวิชาการของจังหวัด และเป็นเครือข่ายศูนย์วิทยบริการ

1.2.4 จัดทำธรรมนูญโรงเรียน

1.2.5 พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และสื่อการสอน

1.2.6 ดำเนินการบริหารคุณภาพ (quality management) โดยมุ่งเน้นผลผลิต
(โรงเรียน) ที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้า ดังนี้

1.2.6.1 ควบคุมคุณภาพ และประเมินตนเองในทุก ๆ กิจกรรมของกระบวนการ
บริหาร และกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้วงจรคุณภาพ (quality control circle) PDCA ของเดมมิง

1.2.6.2 มีการทำงานเป็นมาตรฐาน โดยควบคุมกระบวนการตามเอกสารคู่มือ 3
ระดับ ที่จัดทำขึ้น คือ

1.2.6.3 คู่มือนโยบาย

1.2.6.4 คู่มือขั้นตอนการทำงาน / แนวปฏิบัติ / วิธีการ

1.2.6.5 คู่มือการทำงาน / แผนการสอน

1.2.6.6 ต้องให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม (total participation) เพื่อให้พลังที่

อยู่อย่างไม่จำกัดของทุกคนในองค์กร ร่วมกันพัฒนาให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าและความ
องการที่เปลี่ยนแปลง

1.2.6.7 มีการทำงานเป็นทีมในทุกระดับ เน้นให้ทุกคนมีอำนาจตัดสินใจ ซึ่งจะ
ส่งผลให้ปรับปรุงและสร้างขวัญกำลังใจ และทัศนคติที่ดี

1.2.7 พัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน

1.2.8 ระดมความร่วมมือจากชุมชน และเอกชน

2. การตรวจสอบคุณภาพ หรือการทบทวนคุณภาพภายใน (internal audit or internal school
review)

2.1 โรงเรียนต้องดำเนินการทบทวนคุณภาพภายใน ด้านคุณภาพโรงเรียนและคุณภาพการ
สอนทุกปี

2.2 นำผลการทบทวนมาดำเนินการพัฒนา และปรับปรุงให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่
กำหนด

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา โรงเรียนควรกำหนดให้มีการประเมินความก้าวหน้า และ
ประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการของโรงเรียนในทุก ๆ แผนงาน แล้วนำผลมาพัฒนาปรับปรุง

สงบ ลักษณะ (2541 : 44 - 50) ได้กล่าวถึงขั้นตอนดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
ในระดับโรงเรียนว่า การประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องจัดทำที่โรงเรียน ซึ่งถือเป็นศูนย์กลางของการ
ปฏิบัติต่อการพัฒนาคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

1.1 พัฒนา / กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่มุ่งไปที่ผลการเรียนที่ต้องการ

1.2 พัฒนาระบบการจัดการเพื่อควบคุมให้มีการปฏิบัติไปสู่มาตรฐาน

1.3 พัฒนาระบบการวัดการประเมิน การใช้ปัจจัย การจัดการกระบวนการ และผลการเรียนรู้

ตามมาตรฐาน

1.4 จัดตั้งองค์กรภายนอกที่จะมาตรวจสอบการจัดการ และบังเกิดผลตามมาตรฐาน

2. จัดคณะบุคคลในโรงเรียนร่วมกับ คณะกรรมการโรงเรียนดำเนินการ ศึกษาข้อมูลจาก

หลักสูตร เพื่อกำหนดมาตรฐานสากล มาตรฐานชาติ และใช้ข้อมูลท้องถิ่นกำหนดมาตรฐานท้องถิ่น
ซึ่งครอบคลุมมาตรฐานประเมินสภาพปัจจุบัน (baseline) ของผลการเรียนการสอน

2.1 นำมาใช้เป็นตัวกำหนด จัดทำเป็นลักษณะผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังจะเกิดกับนักเรียน
ในวิชาต่างๆ ตลอด 200 วันทำการที่สอดคล้องกับสภาพโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวัง ควรแบ่งเป็น
ระดับคุณภาพ (quality band)

2.2 วิเคราะห์โอกาสในชุมชน ปัญหาความต้องการของชุมชน ศักยภาพของโรงเรียน
ข้อจำกัดของโรงเรียน กำหนดเป็นแผนนโยบายการจัดการ ศึกษาเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษา
คุณภาพของ นักเรียนที่มุ่งหวังจะเกิดขึ้นในแต่ละชั้น/วิชา แนวดำเนินการจัดการเรียนการสอน จุดเด่น
จุดเน้นของ โรงเรียนที่ต้องการแสดงความร่วมมือกับโรงเรียนอื่นและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่นฯลฯ เมื่อ
คณะกรรมการโรงเรียนยอมรับ และเห็นชอบก็ลงนามประกาศเป็นเอกสาร "ธรรมนูญโรงเรียน" ที่เป็น
สัญญาประชาคม

3. ผู้บริหารกับคณะครูและการสนับสนุนทางวิชาการจากศึกษานิเทศก์ ดำเนินการปฏิบัติเพื่อ
ให้เป็นวิถีทาง นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่ระบุไว้ในธรรมนูญโรงเรียน

3.1 ครูวางแผนการสอน

3.2 ผู้บริหารสนับสนุนเป็นที่ปรึกษา และพัฒนาครู

3.3 พัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีการเรียนการสอน ที่เน้นกระบวนการการเรียนรู้ที่
นักเรียนเป็นศูนย์กลาง เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

3.4 พัฒนาระบบติดตามผลการปฏิบัติของครู และระบบการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้
ของนักเรียนที่จะต้องนำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ แล้วให้องค์กรภายนอก เช่น คณะกรรมการโรงเรียน
รับทราบ ให้ความเห็นชอบต่อแผนเหล่านี้

4. ผู้บริหารจัดระบบมอบงาน อาจมีคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับครู ส่งการให้มีการปฏิบัติกา
จัดการเรียนการสอนตามแผน จุดเน้น คือ

4.2 ทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน จะต้องทราบล่วงหน้าว่าต้องการให้บังเกิดผล
การเรียนรู้ที่มุ่งต่อมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

4.3 กิจกรรมการเรียนการสอนต้องได้รับการออกแบบและปรับปรุง เพื่อเร่งเร้าให้บังเกิดผล
การเรียนรู้อย่างแท้จริงกับนักเรียนทุกคน ซึ่งอาจจะต้องใช้สื่อวัตกรรมเทคโนโลยีช่วยสนอง
ความแตกต่างระหว่างนักเรียน เน้นการปฏิบัติเป็นกระบวนการ

4.4 เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบถ้วนตามกำหนด เวลาของแต่ละหัวข้อเรื่องในแผนการสอนจะต้องมีหลักฐานเชิงประจักษ์ว่า นักเรียนบรรลุผลการเรียนรู้เพียงใด และนำผลมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ ศักยภาพกับนักเรียนทุกคนซึ่งควรใช้การวัดการประเมินในสภาพจริง (authentic assessment) รวบรวมผลการปฏิบัติงานจริงของนักเรียนลงแฟ้มผลงาน (portfolio) อย่างเป็นระบบ

5. ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการโรงเรียนติดตามการปฏิบัติงานของครูและผลที่เกิดขึ้นโดยสม่ำเสมอ เพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาครู พัฒนาระบบการเรียนการสอน พัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี และพัฒนาระบบการวัดการประเมินเพิ่มเติม

6. องค์การภายนอก เช่น กลุ่มโรงเรียน อำเภอ เขต กรมเจ้าสังกัด ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อชี้นำการพัฒนาเพื่อการรับรองมาตรฐานของโรงเรียน เพื่อให้รางวัลและเพิ่มขวัญกำลังใจ

การประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการที่โรงเรียน โดยต้องศึกษารูปแบบกรอบแนวคิดจากมาตรฐานในระดับชาติ จังหวัด และอำเภอ เพื่อนำไปปรับให้เหมาะกับสภาพของโรงเรียน และความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน โดยกำหนดเป็นสื่อ ลัญญา ข้อตกลงในรูปของธรรมนูญโรงเรียน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษา จัดตั้งคณะบุคคลในโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการโรงเรียนเพื่อดำเนินงานตามเป้าหมาย ได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารจัดการระบบ มอบงาน จัดกิจกรรม กระบวนการเรียนการสอนตามแผนโดยในแต่ละครั้งที่มีกิจกรรมจะต้องทราบบล่วงหน้าว่าต้องการให้เกิดผลอย่างไรต่อมาตรฐานคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ได้รับการประเมิน ตรวจสอบ และรับรองมาตรฐานการศึกษาจากองค์กรภายนอก

การตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพการศึกษา

การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา (Internal Quality Audit and Intervention) เป็นกลไกของกระบวนการพัฒนาหรือแนวดำเนินการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงช่วยเหลือ สนับสนุน เผื่อระวัง และพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด มุ่งสู่มาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย การดำเนินงาน

3 ขั้นตอน (สำนักงานศึกษา 2543 : 11 – 12)

1. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน เป็นการดำเนินงานเพื่อประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาโดยให้ทุกโรงเรียนทำการประเมินตนเองทั้งระบบ เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุง

แผนการจัดการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

2. การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดย
 สำนักงานเขต / กลุ่มสำนักงานเขต เป็นการดำเนินงานในการส่งเสริม กำกับ ดูแล สนับสนุน ตลอดจน
 การใช้มาตรการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขต / กลุ่มสำนักงานเขต เพื่อตรวจสอบ
 ควบคุมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัด
 กรุงเทพมหานคร และมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานเขต / กลุ่มสำนักงานเขต รวมทั้งจัดทำรายงาน
 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของโรงเรียนในสังกัดเสนอต่อสำนักงานศึกษาและสาธารณสุข

3. การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดย
 สำนักการศึกษา ซึ่งได้รับการมอบหมายจากกรุงเทพมหานคร เป็นการดำเนินงานเพื่อใช้มาตรการต่าง ๆ
 ในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และปรับปรุงคุณภาพการ
 ศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

การตรวจสอบทบทวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร

การตรวจสอบ ทบทวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร แบ่งตาม
 หน่วยงานที่ดำเนินการ ดังนี้

1. ระดับสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

1.1 กลุ่มผู้ตรวจสอบ

- 1.1.1 คณะกรรมการของสำนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
- 1.1.2 คณะกรรมการของเขต
- 1.1.3 คณะกรรมการโรงเรียน

1.2 ขั้นตอนการตรวจสอบ

- 1.2.1 ตรวจสอบการเตรียมการวางแผน
- 1.2.2 การวางแผน
- 1.2.3 การดำเนินงาน
- 1.2.4 ผลการดำเนินงาน
- 1.2.5 การสรุปและแนวทางปรับปรุง

1.3 วิธีการตรวจสอบ

1.3.1 การตรวจเยี่ยม

1.3.2 การสัมภาษณ์

1.3.3 การสังเกตพฤติกรรมการทำงาน

1.3.4 การสังเกตพฤติกรรมผลผลิต

1.3.5 การตรวจสอบ ผลงานของคณะทำงาน

1.3.6 ตรวจสอบผลงานเมื่อเสร็จสิ้นการทำงาน

1.4 ระยะเวลาในการตรวจสอบ

1.4.1 ตรวจสอบเป็นระยะโดยอาจแยกส่วนการตรวจสอบเป็นรายบุคคลได้

1.4.2 ไม่จำเป็นต้องทำงานเป็นกลุ่มพร้อมกัน แยกกันดูเป็นระยะ

1.4.3 ศึกษาพิเศษ นักวิชาการ นิเทศติดตามข้อเสนอแนะ ด้านการสอนของครู

การเรียนรู้ของนักเรียน

1.4.4 ผู้บริหารโรงเรียน พุทธศุข สัมภาษณ์ วิธีและกระบวนการบริหาร

1.4.5 สำนักงานเขต จากรายงานผลการตรวจเยี่ยม ตรวจสอบ ทบทวนของโรงเรียน

2. ระดับสำนักงานเขต/กลุ่มสำนักงานเขต

2.1 กลุ่มผู้ตรวจสอบ

2.1.1 บุคลากรในโรงเรียน

2.1.2 ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาภายในเขต เช่น ผู้อำนวยการเขต

ศึกษาธิการเขต ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง

2.2 ขั้นตอนการตรวจสอบ

2.2.1 ตรวจสอบการเตรียมการวางแผน

2.2.2 ตรวจสอบการวางแผน

2.2.3 ตรวจสอบการทำงาน

2.2.4 ตรวจสอบการสรุป และแนวทางปรับปรุงพัฒนา

2.3 วิธีการตรวจสอบ

2.3.1 การตรวจเยี่ยม

2.3.2 การสัมภาษณ์

2.3.3 การสังเกตพฤติกรรม ผู้ปฏิบัติ ผู้บริหาร ครู นักเรียน

2.3.4 การประชุม / ปรีक्षा / เสนอแนะ

2.3.5 การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติ

2.4 ระยะเวลาในการตรวจสอบ

2.4.1 เป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสม

2.4.2 ไม่เฉพาะวัน / เวลา ที่กำหนดเท่านั้น

3. ระดับโรงเรียน

3.1 กลุ่มผู้ตรวจสอบ

3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

3.1.2 บุคลากรที่ปฏิบัติงาน

3.1.3 บุคคลผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง ครู

3.1.4 บุคคลภายนอกโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน

3.2 ขั้นตอนการตรวจสอบ

3.2.1 ตรวจสอบการเตรียมการวางแผน

3.2.2 ตรวจสอบการวางแผน

3.2.3 ตรวจสอบการทำงาน

3.2.4 ตรวจสอบผลการทำงาน

3.2.5 ตรวจสอบการสรุป และแนวทางพัฒนา

3.3 วิธีการตรวจสอบ

3.3.1 การประชุมรายงานผลการทำงาน

3.3.2 การตรวจสอบเอกสารการปฏิบัติงาน

3.3.3 การตรวจสอบเคาของมือในการตรวจสอบตนเองในหลายรูปแบบ เช่น สังเกต

ภาษา ทดสอบ

3.3.4 สรุปผลการตรวจสอบ ทบทวน การทำงานของตนเอง

3.4 ระยะเวลาในการตรวจสอบ จะทำการตรวจสอบตลอดปีการศึกษา

การประเมินมาตรฐานการศึกษา

กรุงเทพมหานคร กำหนดการประเมินมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด ปีการศึกษา

539 - 2548

ปีการศึกษา 2539 สำนักการศึกษาประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 429 โรงเรียน และรายงานย้อนกลับภาพรวมผลการประเมินโดยแจ้งผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารระดับเขต และผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา

ปีการศึกษา 2540 กำหนดมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ส่งเสริมโรงเรียนให้มีมาตรฐานประกันคุณภาพได้ โรงเรียนมีการประเมินตนเองตามมาตรฐาน ของกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ประเมินโรงเรียนภายในเขต

ปีการศึกษา 2541 สำนักการศึกษาสุ่มประเมินมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 โรงเรียน โดยคณะกรรมการประเมิน 10 คณะ ซึ่งประกอบด้วยที่ปรึกษาผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร ศึกษาธิการเขต ผู้บริหารโรงเรียน นักวิชาการ และศึกษานิเทศก์

ปีการศึกษา 2542 สำนักการศึกษาออกประเมินมาตรฐานโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน ในปี 2541 จำนวน 330 โรงเรียน โดยคณะกรรมการประเมิน จำนวน 20 คณะ ซึ่งประกอบด้วย ที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ศึกษาธิการเขต ผู้บริหารโรงเรียน นักวิชาการ และศึกษานิเทศก์ ออกประเมินเพื่อทราบผลการพัฒนามาตรฐานโรงเรียนของกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการประเมินในปี 2541 แล้ว 100 โรงเรียน ประชุมชี้แจงรายงานผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542 พร้อมทั้งให้เอกสารรายงานผลการประเมินมาตรฐาน และข้อมูลย้อนกลับเป็นรายโรงเรียนทั้ง 430 โรงเรียน นิเทศติดตาม ปรับปรุงพัฒนาส่งเสริมตามข้อมูลย้อนกลับโดยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาระดับเขต และสำนักการศึกษา

ปีการศึกษา 2543 - 2544 กำหนดแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร และมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการจัดทำเอกสารประชุมชี้แจงผู้บริหาร ศึกษาธิการเขตและผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาในเรื่องแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้สำนักงานเขตและโรงเรียนดำเนินการตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ในด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอดบททวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. กระบวนการในการดำเนินงาน

- 1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการและมอบหมายงาน
- 1.2 กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสำนักงานเขต
- 1.3 กำหนดเป้าหมายตามที่สำนักงานเขตคาดหวัง
- 1.4 วิธีดำเนินงาน

2. ผลการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละมาตรฐานที่สำนักงานเขต

กำหนด สรุปผลรวมของมาตรฐาน จุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุง แนวทางแก้ไข

3. สรุปผลการประเมินมาตรฐานแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัย

โดยสรุปผลรวมของแต่ละมาตรฐาน จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง และแนวทางแก้ไขปรับปรุง

การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 ระบุว่า "ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก"

รายงานประจำปีควรประกอบด้วยประเด็นสำคัญ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2544 : 49)

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของสถานศึกษา เช่น ประวัติและความเป็นมาของสถานศึกษา สถานที่ตั้ง สังกัด รูปแบบ / หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน โครงสร้างการบริหารงาน ข้อมูลผู้บริหารและบุคลากร จำนวนผู้เรียน งบประมาณ รวมทั้งข้อมูล สภาพชุมชน อาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง
2. วิสัยทัศน์ เป้าหมายหรือมาตรฐาน และแผนงานของสถานศึกษา
3. ผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยแต่ละตัวบ่งชี้ควรรายงานเกี่ยวกับเป้าหมาย การดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย และผลการดำเนินงาน และอาจนำเสนอข้อมูล/หลักฐานสนับสนุนผลการดำเนินงานนั้นๆ ด้วยก็ได้ นอกจากนี้ ในแต่ละมาตรฐานควรนำเสนอจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง และแนวทางแก้ไขด้วย

4. สรุปผลการประเมินของมาตรฐานแต่ละด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย โดยในแต่ละด้านควรบอกถึงจุดเด่น เงื่อนไขที่ทำให้สำเร็จ จุดที่ต้องปรับปรุง สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปรับปรุงด้วย

5. ภาคผนวก อาจมีการรายงานเกี่ยวกับวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล หากเป็นที่ต้องการของหน่วยงานต้นสังกัด

ลักษณะการจัดทำรายงานประจำปี การจัดทำรายงานประจำปี แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. รายงานประจำปี ที่รายงานต่อต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นการรายงานที่เสนอถึงระบบการทำงาน ขั้นตอน ผลการประเมิน แนวทางการแก้ปัญหาและการพัฒนา และความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

2. รายงานประจำปี ที่รายงานต่อสาธารณชน เป็นการแสดงหรือยืนยันความสำเร็จของโรงเรียน วิธีการรายงานอ่านแล้วเข้าใจง่าย แสดงความสำเร็จของเป้าหมายที่กำหนดในธรรมนูญโรงเรียนหรือแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี

3. รายงานประจำปี ที่เสนอต่อคณะกรรมการประเมินภายนอก เป็นการแสดงรายละเอียดของผลการพัฒนาคุณภาพตามที่โรงเรียนกำหนด การเขียนรายงานจะต้องคำนึงถึงการสื่อสารที่สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างชัดเจน และเชื่อว่าโรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพจนประสบความสำเร็จได้จริง พร้อมรับการตรวจสอบได้

การจัดทำรายงานประจำปี ควรดำเนินการในส่วนที่สามารถทำได้ไปเรื่อย ๆ ก่อนสิ้นปีการศึกษา ไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงสิ้นปีการศึกษา เพราะจะทำให้จัดทำรายงานไม่ทันกำหนดเวลาที่จะต้องส่งหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

การเตรียมการรับรองการประกันคุณภาพภายนอก

องค์กรภายนอกที่มีบทบาทหน้าที่ในเรื่องที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพสถานศึกษาทุกแห่ง คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเป็นองค์กรเอกชน จัดตั้งตามหมวด 6 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเรียบร้อยแล้ว เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2543 ซึ่งสรุปได้ ดังนี้ (อุทุมพร จามรมาน 2544 : 97 - 102)

มาตรา 6 ให้สำนักงานมีที่ตั้งของสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใกล้เคียง

มาตรา 7 ให้สำนักงานมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา 8 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่หลัก ดังนี้

1. พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

2. พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก

3. ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก

4. กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการ โดยผู้ประเมินภายนอกรวมทั้งให้การรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองก็ได้

5. พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม และสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ

6. เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปี ต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และสำนักงานประมาณ เพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

แนวทางของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

1. การประเมินรอบแรก (2544 – 2548) จะใช้ 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ โดยจัดเป็นกลุ่ม คือ ด้านผู้เรียน 7 มาตรฐาน ครู 2 มาตรฐาน ผู้บริหาร (รวมการบริหารจัดการ) 5 มาตรฐาน

2. เกณฑ์การตัดสิน รอบแรก 3 ระดับ คือ

2.1 (ดี) หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์สูง

2.2 (ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ) หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ปานกลาง แต่มีความพยายามและใส่ใจ

2.3 (ควรปรับปรุง) หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์ต่ำมาก ไม่มีความพยายามและไม่ใส่ใจ

3. การพิจารณา “ผลสัมฤทธิ์” ได้แก่ การพิจารณาที่ตัวบุคคล (นักเรียน ครู ผู้บริหาร) ใช้ค่า
เป็นหลัก คือ

3.1 (ดี) คือ มีค่าตั้งแต่ ร้อยละ 75 ขึ้นไป

3.2 (ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ) คือ มีค่าระหว่าง ร้อยละ 50 – 74

3.3 (ควรปรับปรุง) คือ มีค่าน้อยกว่า ร้อยละ 50 ลงมา

4. การพิจารณา “การบริหารจัดการ” ได้แก่

4.1 การบรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียน

4.2 การทำให้คนในโรงเรียนร่วมทำงานอย่างยั่งยืน

4.3 การทำให้คนในโรงเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยที่

4.3.1 (ดี) หมายถึง ทำได้ทุกข้อในระดับสูง

4.3.2 (ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ) หมายถึง ทำได้ปานกลาง แต่มีความพยายามและใส่ใจ

4.3.3 (ควรปรับปรุง) หมายถึง ทำได้ระดับต่ำมาก ไม่มีความพยายามและไม่ใส่ใจ

การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

ในแต่ละภาคการศึกษา / ปีการศึกษา โรงเรียนควรทำการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนโดย
ตัวเองก่อน แล้วแก้ไข ปรับปรุง เสริมให้มีคุณภาพสูงขึ้น

ในทุก 5 ปี โรงเรียนจัดเตรียมรายงานการประเมินตนเอง ฉบับสรุป ที่แสดงผลปฏิบัติงานและ
พัฒนางานที่ผ่านมา โดยมีหัวข้อดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน (ข้อมูลพื้นฐาน)

2. สภาพการดำเนินงาน

3. ผลประเมินเป็นรายมาตรฐานและรายกลุ่ม 3 กลุ่ม คือ นักเรียน (7 มาตรฐาน) ครู
(2 มาตรฐาน) ผู้บริหารและการบริหาร (5 มาตรฐาน)

4. แนวทางพัฒนาให้ดีขึ้นในอนาคต จุดอ่อน / แข็ง แนวทางปรับปรุง / เสริม และสิ่งที่ต้องการ
ความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. ภาคผนวก สรุปรายงาน หลักฐานที่อ้างอิง

กรุงเทพมหานครกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กรุงเทพมหานคร มีอำนาจในการจัดการศึกษาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา 289 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิ์ที่จัดการศึกษาอบรม โดยไม่ขัดต่อมาตรา 43 และมาตรา 81 และเป็นอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 89(21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528 โดยมีการจัดการศึกษาหลายระดับ และหลายรูปแบบ ดังนี้

1. การจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา โดยจัดอยู่ในรูปศูนย์เลี้ยงดูเด็กหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในรูปของการจัดการศึกษาในระดับอนุบาล 1 - 2 และจัดในรูปชั้นเด็กเล็ก
2. การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการศึกษา และสำนักงานเขต
3. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
4. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนฝึกอาชีพพระยาสัน (รายงานสถิติการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 2541 : 2)

นโยบายด้านการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครได้กำหนดแนวทาง และมาตรการในการจัดการศึกษาไว้ดังนี้ (สำนักงานการศึกษา 2544 : 5 - 7)

1. เร่งดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักการพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ตามระบบการประกันคุณภาพ โดยพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทย
2. ขยายโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งโดยการเปิดสอนเอง ใช้ระบบการส่งต่อ และสนับสนุนค่าใช้จ่าย ในรูปแบบของการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งสายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา
3. ส่งเสริมและพัฒนาให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา สามารถปฏิบัติงานที่ได้อย่างมีคุณภาพ มีศักดิ์ศรีตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ และสนับสนุนสวัสดิการ รวมทั้งสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น ตลอดจนจูงนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษา

4. เร่งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยี และวิทยาการที่ทันสมัยเพื่อการบริหารและการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งพัฒนาบุคลากรและผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์อย่างเพียงพอ

5. พัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา โดยปรับปรุงโครงสร้างการบริหารการศึกษา หลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เน้นการกระจายอำนาจลงสู่ระดับโรงเรียน ระดมทรัพยากรทางการศึกษา ส่งเสริมให้บุคคล องค์กร ชุมชน สถาบันต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สร้างเครือข่ายทางการศึกษา

6. จัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่อง ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษด้วยแบบที่เหมาะสม

7. ดำเนินการให้โรงเรียนปลอดจากสิ่งเสพติด และสอดแทรกครอบครัวศึกษาในการศึกษาระดับเพื่อให้เกิดความตระหนักในเรื่องความพร้อมที่จะมีลูก เลี้ยงลูกได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและพาตนเองได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และสถานศึกษามีภารกิจในการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่ มาตรา 24 การปฏิรูปการเรียนรู้ มาตรา 26 การประเมินผู้เรียน มาตรา 27 การปฏิรูปหลักสูตร มาตรา 48 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง วิสัยทัศน์การศึกษาของกรุงเทพมหานคร ปี 2543 - 2547 จึงกำหนดไว้ดังนี้ (สำนักการศึกษา 2544 : 9 - 20)

ปฏิรูปการเรียนรู้ มุ่งปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนจากการที่ครูเป็นผู้อธิบายบรรยาย หรือบอกความรู้ เป็นการให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ หรือผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การจัดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินผล และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

มุ่งสู่การประกันคุณภาพ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทั้งระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ส่งเสริมความเป็นไทย ปลุกจิตสำนึกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม อนุรักษ์และเผยแพร่
เป็นไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ภาษา ศิลปะ ดนตรี กีฬา และวิถีชีวิตไทย

ทันสมัยในวิทยาการ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดจน
แนวทางทางวิทยาการและความเป็นสากล สำหรับการบริหารจัดการและการเรียนรู้ เพื่อให้ทันต่อ
เปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์

การดำเนินการประกันคุณภาพ กรุงเทพมหานครในฐานะที่เป็นเมืองหลวง และได้มีการ
นิมิตหมายในหลาย ๆ เรื่อง ที่เกี่ยวกับมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในปี 2539
2. การดำเนินโครงการส่งเสริมศักยภาพนักเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2540
3. การจัดทำเอกสารประกอบการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพ-
นคร พร้อมการจัดประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่

- 3.1 มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
- 3.2 คู่มือการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
- 3.3 คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน
- 3.4 แนวทางการส่งเสริมให้โรงเรียนมีมาตรฐานประกันคุณภาพได้
- 3.5 แนวทางปฏิบัติการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
- 3.6 สารความรู้เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา และการประเมินผล
- 3.7 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้ปฏิบัติการสอน

จากการดำเนินการข้างต้น จึงนำมาสู่การจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
กรุงเทพมหานคร โดยมีเป้าหมายให้โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีคุณภาพมาตรฐาน และได้รับ
การประกันคุณภาพ โดยครูทุกคนสามารถปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ส่งผลให้
โรงเรียนทุกคนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่การประกันคุณภาพ กรุงเทพมหานครมุ่งพัฒนา
คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ทั้งระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ
กระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และระบบการประกันคุณภาพภายนอก
โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการพัฒนาครู และบุคลากรทาง
การศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยมีเป้าหมาย

ด้านปริมาณ

1. ปี 2544 พัฒนาโรงเรียนแกนนำประกันคุณภาพ จำนวน 125 โรงเรียน ปี 2545 ขยาย
เครือข่ายโรงเรียนประกันคุณภาพครบ 431 โรงเรียน
2. โรงเรียนผ่านการประเมินภายนอก ปี 2544 จำนวน 100 โรงเรียน ปี 2545 เพิ่มขึ้น จำนวน
โรงเรียน ปี 2546 เพิ่มขึ้นจำนวน 100 โรงเรียน และปี 2547 เพิ่มขึ้นจนครบ 431 โรงเรียน
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านการประเมิน เพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ปีละ
จำนวน 3,000 คน และเข้าสู่ระดับคุณภาพตามระบบบัญชีเงินเดือนใหม่ ปีละไม่น้อยกว่า 2,000 คน
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมพัฒนาอย่างเป็นระบบ
 - 4.1 ได้รับการส่งเสริมให้ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไม่น้อยกว่าปีละ 200 คน
 - 4.2 ได้รับการฝึกอบรม ศึกษาและดูงานไม่น้อยกว่าคนละ 2 ครั้งต่อปี
 - 4.3 ได้รับการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 20
 - 4.4 ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ และประกาศเกียรติคุณไม่น้อยกว่า 300 รายต่อปี

ด้านคุณภาพ

1. โรงเรียนมีคุณภาพได้มาตรฐาน และสามารถผ่านการประเมินจากสำนักรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพมาตรฐาน สามารถผ่านการประเมินเพื่อรับ
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและสามารถเข้าสู่ระบบบัญชีเงินเดือน (สำนักการศึกษา 2544 : 9 - 11)
การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของกรุงเทพมหานคร พิจารณาจากความสัมพันธ์
3 ส่วน ดังต่อไปนี้
 1. หน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา
 - 1.1 สำนักการศึกษา ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน ติดตาม ตรวจสอบ การจัดการศึกษาใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
 - 1.2 สำนักงานเขต / กลุ่มสำนักงานเขต ทำหน้าที่ส่งเสริม กำกับ ดูแล การจัดการศึกษาใน
โรงเรียน
 - 1.3 โรงเรียน ทำหน้าที่ปฏิบัติการจัดการศึกษาให้แก่นักเรียนโดยตรง
 2. กระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ
 - 2.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control)

2.2 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา (Internal Quality Audit and Convention)

2.3 การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา (Quality Accreditation)

3. องค์ประกอบมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ด้านสภาพแวดล้อม (Context) ได้แก่ มาตรฐานวิชาชีพครู ความเชื่อ ค่านิยมของ ปกครอง และชุมชน

3.2 ด้านปัจจัย (Input) ได้แก่ สภาพความพร้อมของผู้เรียน ครู ผู้บริหาร คีตชานีเทศก์ ศึกษานิเทศก์ และเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ผู้ปกครองและชุมชน กฎ ระเบียบ คำสั่งและแนวปฏิบัติ

3.3 ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ การบริหารการจัดการทางวิชาการ การบริหารงาน ทางการเงิน พัสดุครุภัณฑ์ องค์การ บุคลากร อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน การ การเรียนการสอน การนิเทศและการติดตาม กำกับ ดูแล และประเมินผล

3.4 ด้านผลผลิต (Product) ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามที่หลักสูตรและ มาตรฐานกำหนดในด้านองค์ความรู้ คุณธรรมจริยธรรม สุขภาพ อนามัย เทคโนโลยี รักการทำงาน ทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่น เป็นประชาธิปไตยในระบบพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความเป็นไทยดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข

แผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานครระยะแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545 - 2549) (สำนักงานการศึกษา 2545 : 9 - 15)

1. วิสัยทัศน์ ปฏิรูปการเรียนรู้ มุ่งสู่การประกันคุณภาพ เสริมสร้างเอกลักษณ์ไทย ทนสมัยใน การปกครอง โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม

2. พันธกิจ ภายใต้วิสัยทัศน์ดังกล่าว กรุงเทพมหานคร จึงได้กำหนดพันธกิจในการพัฒนา การศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

2.1 ปฏิรูปการเรียนรู้และหลักสูตร

2.2 พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน

2.3 พัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

2.4 นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.5 ช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสและผู้มีความต้องการพิเศษอย่างต่อเนื่อง

3. วัตถุประสงค์ การพัฒนาทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดวัตถุประสงค์ใน
 ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

3.1 เพื่อให้เด็ก เยาวชน และ ประชาชนในกรุงเทพมหานครได้รับการศึกษา ตามพระราช
 บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545

3.2 เพื่อพัฒนาสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครให้มีคุณภาพ และเป็นการเปิดโอกาสให้
 ประชาชน มีทางเลือกในทุกระดับการศึกษาได้มากขึ้น

4. เป้าหมาย เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ของกรุงเทพมหานคร จึงได้กำหนด
 เป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545 - 2549) ในส่วนที่
 เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

4.1 เด็ก เยาวชน และ ประชาชนในกรุงเทพมหานครได้รับการศึกษา ตามพระราชบัญญัติ
 การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

4.2 สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพการศึกษา

4.3 สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทุกแห่ง มีระบบประเมินคุณภาพภายนอกจาก
 องค์กรรับรองมาตรฐานประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ภายในปี พ.ศ. 2548

4.4 มีระบบการบริหารที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ
 ตอบสนองแผนปฏิบัติการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และ เป้าหมายการพัฒนากรุงเทพ-
 มหานครด้านการศึกษาคได้ จะต้องมีการพัฒนาการให้บริการทางการศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาให้
 ครอบคลุมพื้นที่ และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น มีการพัฒนาคุณภาพของ
 สถานศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานครให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ มีระบบในการตรวจสอบติดตาม เพื่อ
 ค้ำประกันไว้ซึ่งคุณภาพ โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

5.1 พัฒนาการให้บริการทางการศึกษาให้ครอบคลุม และตอบสนองความต้องการของ
 ประชาชน โดยเด็ก เยาวชน และประชาชน ที่ประสงค์จะเข้าเรียนในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร
 ได้รับการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

5.1.1 สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ให้บริการการศึกษาพร้อมทั้งมีระบบการ
 ติดตามและประสานงานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เด็ก เยาวชน และ ประชาชนได้รับ
 การศึกษาอย่างทั่วถึง

5.1.2 ช่วยเหลือเด็ก เยาวชน และประชาชนที่มีความบกพร่องพิการ และด้อยโอกาส

ได้รับการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

5.2 พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยให้มีคุณภาพได้มาตรฐานของ
 หน่วยงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และพัฒนาประสิทธิภาพการ
 การบริการด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาความรู้ความสามารถ ของบุคลากรปรับปรุงระบบ
 บริหารจัดการสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ให้รองรับการเปลี่ยนแปลง
 โลกและการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพที่ดีขึ้น และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของ
 ประชาชนโดยทั่วถึง ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

5.2.1 ปฏิรูปการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสมดุล ทั้งด้าน
 ความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

5.2.2 นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสม มาประยุกต์ใช้ใน
 สถานศึกษา

5.2.3 พัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความ
 สามารถสูงขึ้น ตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกาภิวัตน์

5.2.4 พัฒนาผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

5.2.5 ปรับปรุงระบบบริหารจัดการให้สถานศึกษา ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 ตามมาตรฐานและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

5.2.6 กระจายอำนาจให้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหาร และการจัดการศึกษาตาม
 หลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆ ให้
 สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานอย่างแท้จริง

5.3 พัฒนาระบบบริหารการจัดการศึกษากรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทาง
 ดำเนินการ ดังนี้

5.3.1 ปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานการจัดการศึกษาให้สอดคล้อง ตามพระราช
 บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น

5.3.2 จัดทำแผนรองรับการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นด้านการศึกษา

5.3.3 พิจารณาย้ายบริการทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ตามแนวทางที่กำหนด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

บทบาทของหน่วยงานที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
สำนักงานการศึกษา มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา 2544 : 16 - 17)

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาสู่มาตรฐาน โดย

1.1.1 จัดทำและเผยแพร่นโยบาย รูปแบบ แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา

1.1.2 เผยแพร่แนวคิดวิธีการ แนวทางการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน และแผนพัฒนา

การศึกษาประจำปี

1.1.3 จัดทำแนวทางการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

1.1.4 สนับสนุน ตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

1.1.5 สร้างและพัฒนาเครื่องมือการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านผู้เรียนให้เป็น

มาตรฐาน

1.2 จัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมของกรุงเทพมหานคร

1.2.1 ติดตาม เผยแพร่ กรอบแนวดำเนินการประเมินจากภายนอก

2. สำนักงานเขต/กลุ่มสำนักงานเขต มีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

2.1 จัดทำมาตรฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในระดับสำนักงานเขต / กลุ่มสำนักงาน

เขต

2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน

เขต/กลุ่มสำนักงานเขตสู่มาตรฐาน โดย

2.2.1 จัดทำ และเผยแพร่ นโยบาย และแผนงานการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.2 ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน

2.2.3 สร้างความมั่นใจ ในเรื่องการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

2.2.4 ตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัด

ประสานงาน และให้การสนับสนุนในด้านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียน

2.3 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาในภาพรวมของสำนักงานเขต/กลุ่มสำนักงานเขต

ในเรื่อง

2.4 กำหนดมาตรการและสนับสนุนให้โรงเรียนพัฒนา และดำรงความมีคุณภาพไว้อย่าง

2.5 ประสานงานและเผยแพร่แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาจากภายนอก

3. โรงเรียน มีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

3.1 จัดทำมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

3.2 จัดทำธรรมนูญโรงเรียน

3.3 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของโรงเรียน

3.4 ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสู่มาตรฐาน

3.5 ตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้วยการประเมินตนเอง

3.6 ประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านผู้เรียนด้วยเครื่องมือมาตรฐาน

3.7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ต่อสำนักงานเขต/กลุ่มสำนักงาน

เขต

3.8 รับการตรวจ และทบทวนคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานเขต / กลุ่มสำนักงานเขต

3.9 รับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานการศึกษา

3.10 รักษาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษา

นอกจากหน่วยงานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาดังที่กล่าวมาแล้ว การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และมีความคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ผู้ได้รับประโยชน์และผู้เกี่ยวข้องควรเข้ามามีบทบาทร่วมกัน สำหรับบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมทั้งผู้รับผิดชอบโดยตรง อันได้แก่บุคลากรของสถานศึกษา และบุคลากรอื่นที่ควรเข้ามามีส่วนร่วม สรุปได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 50 - 51)

ผู้บริหาร มีบทบาทในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลให้มีการประกันคุณภาพภายในที่ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม โดยผู้บริหารควรจะเป็นแกนนำในการจัดทำแผน รวมทั้งกำกับติดตามให้มีการดำเนินงานตามแผน การนำผลจากการประเมินตนเองมาใช้ในการปรับปรุงสถานศึกษา และการรายงานผลให้สาธารณชนรับทราบ

ครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีบทบาทร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินตนเองในการจัดการเรียนการสอน และการงานที่มีการวางแผนและเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับแผนพัฒนาสถานศึกษา และจุดมุ่งหมายในการ หรือมาตรฐานการศึกษา ที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

กรรมการสถานศึกษา เข้ามามีบทบาทในการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาและประกันคุณภาพของผู้บริหารและครู ตามหน้าที่ที่กำหนดในมาตรา 40 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ผู้เรียน มีบทบาทและหน้าที่ตามข้อกำหนดของโรงเรียนที่ให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อพัฒนาเต็มตามศักยภาพของตนเอง และเสริมสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย

พ่อ แม่ ผู้ปกครอง มีบทบาทโดยเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ และการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้ข้อคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน และให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา รวมทั้งคอยติดตามผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงผู้เรียนที่บ้าน

ชุมชน มีบทบาทโดยเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมทำ ร่วมให้และใช้ข้อมูล เพื่อกำหนดเป้าหมายจัดทำแผนพัฒนา ตรวจสอบ ประเมินผล และปรับปรุงสถานศึกษา

เขตพื้นที่ และหน่วยงานที่กำกับดูแล มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ และการสนับสนุนทรัพยากร รวมทั้งกำกับ ติดตามให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามแผนพัฒนาสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษา

สื่อมวลชน มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ สนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา และเผยแพร่ข้อมูลในเชิงสร้างสรรค์ เช่น รายงานข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากข้อมูลดังกล่าว สรุปได้ว่า ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบ คุปรัตน์ (2528 : 87) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาว่า เป็นการดึงเอาทรัพยากรที่มีค่าบางประการมาใช้ให้เป็นประโยชน์ แต่ว่าแนวคิดการจัดระบบการศึกษาจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงใหม่

พีเตอร์สัน (Petersen 1987 อ้างถึงใน ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์ 2539 : 9) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า เป็นขั้นตอนที่ผู้ปกครองติดต่อกับครูในการเกี่ยวข้องกับการศึกษาของเด็กหรือการใช้กิจกรรมเกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง และกำหนดบทบาทผู้ปกครองที่ควรมีต่อเด็ก

หรรษา นิลวิเชียร (อ้างถึงใน ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์ 2539 : 11) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมของพ่อแม่เป็นกระบวนการที่พ่อแม่ ครู และบุคคลในชุมชนทำงานร่วมกัน นับตั้งแต่การวางแผนการทำงาน การเรียนรู้ และการตัดสินใจ โดยการจัดโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ควรดำเนินไปพร้อมๆ กับการให้การศึกษาแก่เด็กโดยตรง เพราะการตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทพ่อแม่ในการให้การศึกษาลูก จะช่วยให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ฐาติ พวงสมจิตร (2540 : 34) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจการใด ๆ ที่มีผลกระทบถึงตัวประชาชน

บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจึงเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับโรงเรียน เสนอแนะความคิดเห็น ความต้องการ สนับสนุน และจัดหางบประมาณทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการพัฒนาการศึกษา และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียน โดยมีเป้าหมายของความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการเปลี่ยนแปลง
2. การประเมินและให้การสนับสนุนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
3. การสร้างเส้นทางที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง
4. การสร้างสมรรถนะหลักให้กับคนในองค์กรที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ดังนั้น การดำเนินงานดังกล่าวจึงจำเป็นต้องอาศัยการฝึกอบรมคนในองค์กร (Rothwell 1996 : อ้างถึงใน สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 60)

สรุปว่า การฝึกอบรมบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ด้านการประกันคุณภาพต้องกำหนดเป้าหมายของการฝึกอบรมให้ชัดเจน คัดเลือกวิทยากรที่มีคุณภาพและจัดทำคู่มือการเพื่อเป็นสื่อในการอบรม เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรมให้พร้อม หลังจากสิ้นสุดการฝึกอบรมให้มีการประเมินผลการฝึกอบรมโดยยึดเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นเป็นหลัก (Morris & Fitz - Gibbon 1978 : Airasian & Gullickson 1996 : อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช 2543 : 38)

การนิเทศ : การพัฒนาบุคลากรด้วยระบบการทำงานร่วมกัน (Participatory Evaluation) การพัฒนาคนที่จะมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบการทำงาน (Airasian & Gullickson 1996 : อ้างถึงใน

มด ว่องวานิช 2543 : 32) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินตนเองของกลุ่มครูว่าจะต้องเริ่มที่
 การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประเมิน (Awareness) จากนั้นจึงค่อยเริ่มดำเนินการวาง
 เป้าหมายการประเมิน การวางแผนการประเมิน การลงมือทำการประเมินตนเอง การตรวจสอบผล
 การดำเนินของตนเอง และการใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาปรับปรุงตนเอง โดยสถานศึกษาต้องมีการ
 กำหนดโครงสร้างสนับสนุนให้กลุ่มครูอาจารย์สามารถประเมินตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ Barret
 (1998 : 2) กล่าวว่า การประเมินผลภายในที่ประสบความสำเร็จ ต้องมีการอบรมครูอาจารย์ ผู้บริหาร
 การพัฒนานุเคราะห์ และการมีส่วนร่วมของครูเพื่อให้ได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุไรรัตน์ สุตรุ่ง (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน
 วิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษา โรงเรียนที่ได้รับรางวัล
 พระราชทานในกรุงเทพ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสังเกต และแบบศึกษา
 เอกสาร ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน
 ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านสภาพทั่วไปของโรงเรียน องค์ประกอบด้าน
 บริหาร องค์ประกอบด้านครู และองค์ประกอบด้านผู้ปกครอง โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านผู้ปกครอง
 พบว่า มีตั้งแต่ 2 ประการ คือ การให้ความร่วมมือของผู้ปกครองในด้านการเรียนการสอน ทำให้
 สามารถแก้ไขปัญหาการเรียนของเด็กได้ดีขึ้นด้วยการร่วมมือกับครู และการให้การสนับสนุน
 ช่วยเหลือของสมาคมผู้ปกครองและครู ได้ให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเป็นอย่างมาก
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมวิชาการโดยให้ความช่วยเหลือทั้งด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการสนับสนุน
 โครงการต่าง ๆ ทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาไปได้อย่างดีโดยไม่ต้องรอนงบประมาณจากทางราชการ

วันชัย ศิริชนะ (2537 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับ
 อุดมศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการศึกษาแนวความคิด
 พื้นฐาน หลักการ โครงสร้าง วิธีการและหลักเกณฑ์ในการประกันคุณภาพของประเทศต่างๆ โดยใช้วิธี
 วิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพ การรับรองวิทยฐานะ และนำข้อมูลมา
 แยกแยะเปรียบเทียบและสรุปข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ และสังเคราะห์ขึ้นเป็นรูปแบบการประกันคุณภาพ
 การศึกษา และได้ทำการทดลองรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยใช้วิธีการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัย
 พบว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของทุกประเทศที่ศึกษาได้ เน้นถึงหลักการในเรื่องความเป็น
 อิสระ ควบคู่ไปกับความพร้อมที่จะรับการตรวจสอบจากภายนอก

รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่พัฒนาขึ้น ได้ใช้กระบวนการรับรองวิทยฐานะโดยแบ่ง
 ดำเนินงานออกเป็น 2 แบบ คือ ใช้ระบบการตรวจสอบกลไกการควบคุมคุณภาพทางวิชาการภายในที่
 กำหนดให้มีขึ้น และแบบที่สองใช้ระบบการตรวจสอบผลการดำเนินงานสำหรับสถาบันหรือหลักสูตรที่
 ก่อตั้ง หรือขอเปิดดำเนินการใหม่ โดยทั้งสองระบบมุ่งเน้นการกระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษามีอิสระใน
 การกำกับดูแลตนเอง โดยการสร้างระบบควบคุมคุณภาพ ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของตนขึ้น
 ของตนเอง

อาภรณ์ เจียมไชยศรี (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาระบบการประเมิน
 ประสิทธิภาพองค์การสำหรับวิทยาลัยครู ผลการวิจัย ได้ระบุว่า สำหรับการประเมินประสิทธิภาพองค์การ
 วิทยาลัยครูนั้นเป็นในรายการประเมินขั้นพื้นฐาน 5 ข้อ คือ

1. ความเพียงพอด้านความรู้และความสามารถในการสอนของอาจารย์
2. ความเพียงพอของพื้นที่ และจำนวนหนังสือในห้องสมุด สำหรับการศึกษาค้นคว้าของ
 ศึกษา และในการศึกษาค้นคว้าเพื่อเตรียมการสอน และการทำวิจัยของอาจารย์
3. คุณธรรม จริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ ความตรงต่อเวลา (ของนักศึกษา และบัณฑิต)
4. ความสามารถในการประสานงานกับบุคลากรและหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น ศิลปินใน
 ถิ่น วัด เพื่อจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
5. การได้รับการยอมรับในผลงานทางวิชาการของอาจารย์

อัจฉรา วัฒนางรงค์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การควบคุมคุณภาพภายในของ
 วิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย โดยศึกษาการควบคุมคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเอกชน
 14 แห่ง ในประเทศไทยที่ดำเนินการสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป รวมทั้งผู้สำเร็จการศึกษา
 โดยศึกษาวิธีการควบคุมคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเอกชนใน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและ
 การเรียนการสอน ด้านอาจารย์ ด้านห้องสมุด ด้านนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก
 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร จำนวน 45 คน และอาจารย์จำนวน 193 คน และเป็นทั้ง
 อาจารย์และอาจารย์ 121 คน ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย มีระดับปฏิบัติการ
 การจัดการควบคุมคุณภาพภายในโดยรวมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน
 อาจารย์ ด้านห้องสมุด ด้านนักศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ใน
 ปานกลาง สำหรับวิธีการในการควบคุมคุณภาพในด้านต่าง ๆ บางแห่งมีความแตกต่างกันอย่างมี

สำคัญของระดับปฏิบัติการในการบริหารจัดการงานวิชาการเพื่อการควบคุมคุณภาพภายในรายด้านภาพรวมดำเนินการจัดการศึกษาโดยมีการควบคุมคุณภาพภายในอยู่ในระดับที่ดี

เข้มทอง ศิริแสงเลิศ (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร 16 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ปฏิบัติงานในโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่และค่าร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้การหาค่าร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สยาม สุ่มงาม (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนนาร่อง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินงานโดยให้กรอบซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ 3 ขั้นตอน (1) การควบคุมคุณภาพ (2) การตรวจสอบ และปรับปรุงโรงเรียนและ (3) การประเมินคุณภาพโรงเรียนเพื่อให้ได้รับรองมาตรฐานการศึกษา ปัญหาที่พบ คือ การนำความรู้ไปถ่ายทอดของศึกษานิเทศก์ให้กับผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการผนวกในงานปกติ คือ การประชุมผู้บริหารประจำเดือน น้อยแห่งที่ใช้การฝึกอบรมพิเศษ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนบางคนได้รับความรู้ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่ากรณีศึกษา กำกับ ติดตาม การถ่ายทอดยังไม่เป็นระบบ และยังพบว่า ทักษะคติ และพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรทางการศึกษาบางคนยังมิได้มีการเปลี่ยนแปลง ขาดความรู้ความตระหนักในเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน พร้อมทั้งงบประมาณมิได้มีการจัดสรรให้สอดคล้องกับโครงการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ ยังพบว่า โรงเรียนนาร่องเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา ด้วยการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการควบคุมคุณภาพการศึกษา เป็นการจัดทำไว้เพื่อ "ประกันตนเอง" เนื่องจาก คณะกรรมการโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำเพียงบางส่วน ทั้งนี้เป็นเพราะเป็นการจัดทำที่ถูกเร่งรัดด้วยเวลา อีกทั้งคณะผู้จัดทำยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ไม่เป็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชน และคณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ยังไม่เข้าใจ และไม่สนใจ บทบาท หน้าที่ของตน ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนเพื่อชุมชน จากการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านโรงเรียน สถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาลำดับ

คณะกรรมการเรียนการสอน และด้านกระบวนการบริหาร ยังไม่ปรากฏผลการดำเนินงานที่เด่นชัด
 เนื่องจากขาดงบประมาณ และอยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ

ลลิตา จันทร์แก้ง (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาตัวป่งที่ระบบการประกันคุณภาพของ
 คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ตามแนวทบทวนมหาวิทยาลัย ที่อยู่ในโครงการนำร่องเกี่ยวกับประกัน
 คุณภาพการศึกษาในแต่ละองค์ประกอบของคุณภาพ 9 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ปรัชญา ปณิธาน วิสัย
 ประสงค์ และแผนดำเนินงาน (2) การเรียนการสอน (3) กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา (4) การวิจัย
 (5) การบริการวิชาการแก่สังคม (6) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (7) การบริหารจัดการ (8) การเงินและ
 งบประมาณ (9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาตัวป่งที่ระบบประกันคุณภาพของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ตามแนว
 ทบทวนมหาวิทยาลัย ได้ตัวป่งที่ทั้งสิ้น 101 ตัวป่งที่ จากองค์ประกอบของคุณภาพอุดมศึกษา 9
 องค์ประกอบ ประกอบด้วยตัวป่งที่องค์ประกอบปรัชญา ปณิธาน วิสัยประสงค์ และแผนดำเนินงาน
 10 ตัวป่งที่ องค์ประกอบบริการวิชาการแก่สังคม 7 ตัวป่งที่ องค์ประกอบการทำนุบำรุงศิลป
 วัฒนธรรม 6 ตัวป่งที่ องค์ประกอบการบริหารและจัดการ 19 ตัวป่งที่ องค์ประกอบการเงินและ
 งบประมาณ 8 ตัวป่งที่ องค์ประกอบระบบและกลไกการประกันคุณภาพ 9 ตัวป่งที่

2. ตัวป่งที่ระบบประกันคุณภาพของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ตามแนวทบทวนมหา
 วิทยาลัยที่พัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงโครงสร้าง และตัวป่งที่ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้
 จากความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ ข้าราชการสาย ข และข้าราชการสาย ค

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ซึ่งมีรายละเอียดในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน คืออาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางแค ปีการศึกษา 2545 จำนวน 12 โรงเรียน จำนวน 12 คน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจำนวน 455 คน รวมทั้งสิ้น 467 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำนวน 30 เปอร์เซนต์ รวม 150 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประชุมกลุ่ม เป็นผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน จำนวน 12 คน

ตารางที่ 1 การสุ่มตัวอย่าง

ที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร	ผู้ช่วย	ข้าราชการ ครู	รวม	จำนวนตัวอย่าง (30 เปอร์เซ็นต์)
1	วัดราษฎร์บำรุง	1	4	61	66	20
2	บางแค(เมืองสังวาลย์)	1	3	38	42	13
3	วัดบุญประดิษฐ์	1	3	40	44	15
4	คลองหนองใหญ่	1	4	56	61	19
5	เพชรเกษม	1	2	34	37	12
6	วัดศาลาแดง	1	2	22	25	8
7	บางไผ่	1	0	11	12	4
8	บางเขื่อนหนึ่ง	1	1	14	16	5
9	วัดพรหมสุวรรณสามัคคี	1	2	50	53	16
10	บางแคเหนือ	1	2	24	27	10
11	วัดม่วง	1	3	39	43	15
12	หมู่บ้านเศรษฐกิจ	1	3	37	41	13
	รวม	12	29	426	467	150

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มี 3 ชนิด ชนิดที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตบางแค ชนิดที่ 2 เป็นประเด็นเพื่อจัดการประชุมกลุ่ม และชนิดที่ 3 เป็นแบบสังเกตร่องรอยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตามกรอบแนวคิด และให้ครอบคลุมขอบเขตของการวิจัย
4. กำหนดประเด็นเพื่อจัดการประชุมกลุ่ม (Focus Group) ตามกรอบแนวคิด และให้ครอบคลุมขอบเขตของการวิจัย
5. กำหนดรายการเพื่อสังเกตร่องรอยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

6. นำเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท คือ แบบสอบถามประเด็นเพื่อจัดการประชุมกลุ่ม และ
รายการเพื่อสังเคราะห์ เอกสาร เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ

7. นำเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

8. นำเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วส่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจ
สอบความครอบคลุมเนื้อหาและภาษาที่ใช้

9. นำเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้ว
นำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ

10. นำเครื่องมือทั้ง 3 ประเภทที่ผ่านการตรวจสอบของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
แล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือ ไปยังผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
เพื่อให้ผู้วิจัยไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือทั้ง 3 ชนิด จากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น
ประชากรทั้งหมดของข้าราชการครู เขตบางแค

2. ผู้วิจัยนำหนังสือที่ให้ความร่วมมือจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ไปติดต่อขอ
อนุญาตเก็บข้อมูลของโรงเรียน จากผู้อำนวยการเขตบางแค และติดต่อกับโรงเรียนด้วยตนเอง เพื่อ

2.1 ให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม และ
นัดหมายวันมาขอรับแบบสอบถามคืน

2.2 ติดต่อประสานงานกับโรงเรียน นัดหมายวันมาตรวจเยี่ยม เพื่อสังเคราะห์เอกสาร
ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.3 ติดต่อประสานงานกับโรงเรียน นัดหมายวันจัดประชุมกลุ่ม (Focus Group)
พร้อม ๆ กันทั้ง 12 โรงเรียน โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนเป็นผู้เข้าประชุมกลุ่ม

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จากการประชุมกลุ่ม และจากการสังเคราะห์
เอกสาร เพื่อสรุปผลการวิจัย

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่ม ผู้วิจัยได้นำมาสรุปจัดกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา
3. ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตแบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความถูกต้อง สรุปจัดกลุ่มแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้ คือ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ
 - 1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 1.5 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางปรับปรุง แก้ไขเพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ
 - 2.1 สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 2.2 ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 2.3 ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 2.4 แนวทางปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - 3.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา
 - 3.2 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
 - 3.3 การเตรียมการรองรับการประเมิน และรับรองคุณภาพการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพต่างๆ กัน ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	23	15.46
- หญิง	127	84.54
อายุ		
- ต่ำกว่า 31 ปี	22	14.67
- 31 - 40 ปี	36	24.00
- 41 - 50 ปี	60	40.00
- 51 - 60 ปี	32	21.33
วุฒิทางการศึกษาสูงสุด		
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	1.03
- ปริญญาตรี	145	96.91
- สูงกว่าปริญญาตรี	3	2.06
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน		
- ผู้บริหารโรงเรียน	2	1.03
- ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	9	6.19
- ครูผู้สอน	138	92.78

จากตารางที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 84.54 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี ร้อยละ 40.00 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 96.91 ดำรงตำแหน่งครูผู้สอน ร้อยละ 92.78

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีการดำเนินการ 3 กระบวนการ คือ การควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และการเตรียมการรองรับการประเมิน และรับรอง คุณภาพการศึกษา ดังนี้

การควบคุมคุณภาพการศึกษา ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 3 - 19

ตารางที่ 3 หลักการหรือทฤษฎีในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ทฤษฎีวงจรคุณภาพ PDCA	107	71.13
- ทฤษฎีผสมผสานเชิงบูรณาการ	43	28.87
- ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล	26	17.57
- ทฤษฎีเชิงระบบ	23	15.46

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าใช้หลักการหรือทฤษฎีวงจรคุณภาพ PDCA มากที่สุด ร้อยละ 71.13 รองลงมา ได้แก่ ทฤษฎีผสมผสานเชิงบูรณาการ ร้อยละ 28.87 และทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 17.54 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ ทฤษฎีเชิงระบบ ร้อยละ 15.46

ตารางที่ 4 แนวคิดที่ใช้ประกอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา	118	78.35
- การมีส่วนร่วมและร่วมคิด ร่วมทำ	104	69.07
- การกระจายอำนาจทางการศึกษา	45	29.90
- การให้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ	42	27.84
- การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้	37	24.74

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า ใช้แนวคิดการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนามากที่สุด ร้อยละ 78.35 รองลงมาได้แก่การมีส่วนร่วม และร่วมคิดร่วมทำ ร้อยละ 69.07 รองลงมาได้แก่ การกระจายอำนาจทางการศึกษา ร้อยละ 29.90 ส่วน แนวคิดที่ใช้ดำเนินการน้อยที่สุด คือ การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ร้อยละ 24.74

ตารางที่ 5 การมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเป็นคณะต่างๆ	139	92.78
- มอบหมายเป็นรายบุคคลตามภาระหน้าที่งานประจำ	65	43.30
- มอบหมายงานตามคำแนะนำของผู้ปฏิบัติงาน	40	26.80

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามอบหมาย หน้าที่ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเป็นคณะต่างๆ มากที่สุด ร้อยละ 92.78 รองลงมา ได้แก่ การมอบหมายเป็นรายบุคคลตามภาระหน้าที่งานประจำ ร้อยละ 43.30 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ การมอบหมายงานตามคำแนะนำของผู้ปฏิบัติงาน ร้อยละ 26.80

ตารางที่ 6 วิธีการมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- จัดทำคำสั่งไว้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร	136	90.72
- ทำตามคำแนะนำของบุคลากรตามโอกาสอันควร	56	37.11
- การสั่งการโดยวาจาในที่ประชุม	49	32.99
- การสั่งการโดยวาจาเป็นครั้งคราว	49	32.99

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าใช้วิธีจัดทำคำสั่งไว้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรมากที่สุด ร้อยละ 90.72 รองลงมา ได้แก่ การทำตามคำแนะนำของบุคลากรตามโอกาสอันควร ร้อยละ 37.11 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุดมี 2 วิธี คือการสั่งการโดยวาจาในที่ประชุม ร้อยละ 32.99 การสั่งการโดยวาจาเป็นครั้งคราว ร้อยละ 32.99

**ตารางที่ 7 วิธีเสริมสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา**

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- จัดการประชุมวางแผนร่วมกัน	138	91.75
- แจกเอกสารคู่มือให้ศึกษาด้วยตนเอง	90	59.79
- เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้	74	49.48
- นำบุคลากรไปศึกษาดูงาน	54	36.08

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษา ใช้วิธีจัดประชุมวางแผนร่วมกันมากที่สุด ร้อยละ 91.75 รองลงมาได้แก่ แจกเอกสารคู่มือให้ศึกษาด้วยตนเอง ร้อยละ 59.79 และการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ ร้อยละ 49.48 ส่วนวิธีที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ การนำบุคลากรไปศึกษาดูงาน ร้อยละ 36.08

ตารางที่ 8 ขั้นตอนในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการ	91	60.82
- จัดประชุมวางแผนร่วมกัน	90	59.79
- จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์แล้วเป็นเอกสารรูปเล่ม	68	45.36
- จัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศ และตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง	59	39.18

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีการจัดทำ ข้อมูลสารสนเทศ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการดำเนินการมากที่สุด ร้อยละ 60.82 รองลงมาได้แก่ การจัดประชุมวางแผนร่วมกัน ร้อยละ 59.79 และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์แล้วเป็นเอกสารรูปเล่ม ร้อยละ 45.36 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุดคือ จัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศและตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง ร้อยละ 39.18

ตารางที่ 9 การเก็บข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ข้อมูลนักเรียน	145	96.91
- ข้อมูลประวัติโรงเรียน	141	93.81
- ข้อมูลวัสดุ ครุภัณฑ์	125	83.51
- ข้อมูลบุคลากร	125	83.51
- ข้อมูลพื้นที่อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน และห้องพิเศษ	121	80.41

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีการจัดเก็บ ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาด้านข้อมูลนักเรียนมากที่สุด ร้อยละ 96.91 รองลงมา ได้แก่ ข้อมูลประวัติโรงเรียน ร้อยละ 93.81 และข้อมูลวัสดุ ครุภัณฑ์ ร้อยละ 83.51 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ ข้อมูลพื้นที่ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียนและห้องพิเศษ ร้อยละ 80.41

ตารางที่ 10 วิธีการจัดกระทำข้อมูลของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- จัดกระทำข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์	135	89.69
- จัดกระทำข้อมูลด้วยเครื่องคิดเลข	25	16.49

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาจัดกระทำข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์มากที่สุด ร้อยละ 89.69 รองลงมาคือการจัดกระทำข้อมูลด้วยเครื่องคิดเลข ร้อยละ 16.49

ตารางที่ 11 การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- จัดเก็บเป็นเอกสารแยกเป็นแฟ้ม	107	71.13
- จัดเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถเรียกใช้งานได้ตลอดเวลา	94	62.89
- มีเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลรับผิดชอบการจัดเก็บและรักษาข้อมูลโดยเฉพาะ	59	39.18
- จัดรวบรวมข้อมูลเป็นครั้งคราวเมื่อมีความจำเป็น	39	25.77
- ทำข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลาทุกสัปดาห์	14	9.28

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาจัดเก็บเป็นเอกสารแยกเป็นแฟ้มมากที่สุด ร้อยละ 71.13 รองลงมาได้แก่จัดเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถเรียกใช้งานได้ตลอดเวลา ร้อยละ 62.89 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด ได้แก่ทำข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลาทุกสัปดาห์ ร้อยละ 9.28

ตารางที่ 12 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- กำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกรุงเทพมหานคร	133	88.66
- กำหนดจากข้อมูลสารสนเทศและแผนพัฒนาการศึกษาที่กำหนดไว้ในธรรมนูญโรงเรียน	96	63.92
- กำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษากลาง	84	55.67
- กำหนดจากศักยภาพและสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา	36	23.71
- กำหนดจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งภายในและภายนอกร่วมกัน	25	16.49

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ของกรุงเทพมหานคร มากที่สุด ร้อยละ 88.66 รองลงมาได้แก่ กำหนดจากข้อมูลสารสนเทศและแผนพัฒนาการศึกษาที่กำหนดไว้ในธรรมนูญโรงเรียน ร้อยละ 63.92 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ การกำหนดจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งภายในและภายนอกร่วมกัน ร้อยละ 16.49

ตารางที่ 13 วิธีปฏิบัติงานตามตัวปงชี้ของมาตรฐานการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ประชุมวางแผนก่อนปฏิบัติงาน	128	85.57
- แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการปฏิบัติงาน	119	79.38
- มอบหมายให้บุคลากรทำเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน	74	49.48
- มอบหมายงานตามความสามารถ	56	37.11

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีการประชุมวางแผนก่อนการปฏิบัติงาน ร้อยละ 85.57 รองลงมา ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการปฏิบัติงานมากที่สุด ร้อยละ 79.38 และการมอบหมายให้บุคลากรทำงานเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน ร้อยละ 49.48 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุดคือ การมอบหมายงานตามความสามารถ ร้อยละ 37.11

ตารางที่ 14 ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียนเป็น ลายลักษณ์อักษร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	99	65.98
- ร่วมประชุมวางแผนในการจัดทำ	97	64.95
- สร้างความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด	90	59.79
- ศึกษา ทบทวน วิเคราะห์ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และ เตรียมข้อมูลสารสนเทศ	85	56.70
- ประกาศแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียนให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบ	54	36.08

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาจัดทำธรรมนูญโรงเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษามากที่สุด ร้อยละ 65.98 ให้ขั้นตอนร่วมประชุมวางแผนในการจัดทำ ร้อยละ 64.95 รองลงมาได้แก่ สร้างความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด ร้อยละ 59.79 และ ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ ประกาศแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ร้อยละ 36.08

ตารางที่ 15 ผู้มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร	110	73.20
- ครู - อาจารย์	99	65.98
- ดำเนินการร่วมกันระหว่างบุคลากรของโรงเรียนและ กรรมการสถานศึกษา	87	57.73
- กรรมการสถานศึกษา	43	28.87
- ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ	22	14.43
- บุคลากรอื่นๆ ของสถานศึกษา	15	10.31

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษากำหนดให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียนมากที่สุด ร้อยละ 73.20 รองลงมา ได้แก่ ครู - อาจารย์ ร้อยละ 65.98 รองลงมา ได้แก่ การดำเนินการร่วมกันระหว่างบุคลากรของโรงเรียนและกรรมการสถานศึกษา ร้อยละ 57.73 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุดคือ บุคลากรอื่นๆ ของสถานศึกษา ร้อยละ 10.31

ตารางที่ 16 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ร่วมประชุม วางแผนในการจัดทำ ทำเป็นลายลักษณ์อักษร สอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียน	114	76.29
- สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้จัดทำ ผู้ปฏิบัติงาน และ ผู้เกี่ยวข้องทุกคน	90	59.79
- ศึกษา ทบทวน วิเคราะห์ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และเตรียมข้อมูลสารสนเทศ	71	47.42

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาดำเนินการโดยร่วมประชุมวางแผนในการจัดทำ ทำเป็นลายลักษณ์อักษรสอดคล้องกับธรรมนูญโรงเรียนมากที่สุด

ร้อยละ 76.29 รองลงมาได้แก่ สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้จัดทำ ผู้ปฏิบัติงาน และ ผู้เกี่ยวข้อง
ทุกคน ร้อยละ 59.79 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ ศึกษา ทบทวน วิเคราะห์ความเป็นมา สภาพ
ปัจจุบัน ปัญหา การเตรียมข้อมูลสารสนเทศ ร้อยละ 47.42

ตารางที่ 17 วิธีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- กำหนดจากแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี	122	81.44
- มีการกำหนดวัน เดือน ปี ผู้รับผิดชอบ สถานที่ ผู้ประเมินผล และสรุปรายงานของผู้ปฏิบัติงาน	97	64.95
- ร่วมประชุม วางแผนในการจัดทำ ทำเป็นลายลักษณ์อักษร	88	58.76

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษา กำหนดจากแผน
พัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี มากที่สุด ร้อยละ 81.14 รองลงมาได้แก่
การกำหนดวัน เดือน ปี ผู้รับผิดชอบ สถานที่ ผู้ประเมินผล และสรุปรายงานของ ผู้ปฏิบัติงาน ร้อยละ
64.95 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ การร่วมประชุม วางแผนในการจัดทำ ทำเป็นลายลักษณ์อักษร
ร้อยละ 58.76

ตารางที่ 18 การพัฒนาการศึกษาเพื่อเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- มีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	114	76.29
- มีการพัฒนาเป็นระยะตามที่ผู้บริหารกำหนด และมีการ หยุดชะงัก เป็นบางช่วง	37	24.74
- มีการพัฒนาอย่างมากในช่วงที่จะมีการประเมิน	28	18.56

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีการพัฒนาอย่าง
สม่ำเสมอและต่อเนื่องมากที่สุด ร้อยละ 76.29 รองลงมาได้แก่ มีการพัฒนาเป็นระยะตามที่ผู้บริหาร
กำหนด และมีการหยุดชะงักเป็นบางช่วง ร้อยละ 24.74 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ มีการพัฒนา
อย่างมากในช่วงที่จะมีการประเมิน ร้อยละ 18.56

ตารางที่ 19 วิธีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- มีการประชุมวางแผนจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ แยกเป็นราย มาตรฐานและตัวบ่งชี้อย่างเป็นระบบและเป็นลายลักษณ์อักษร	111	74.23
- มีการสรุป วิเคราะห์ ประเมินผล การจัดกิจกรรมตามโครงการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	85	56.70
- มีการผดุงคุณภาพและปรับปรุงพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานให้อยู่ ในระดับความพึงพอใจที่กำหนด	39	25.77

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษา มีการประชุมวางแผนจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ แยกเป็นรายมาตรฐานและตัวบ่งชี้ อย่างเป็นระบบและเป็นลายลักษณ์อักษรมากที่สุด ร้อยละ 74.23 รองลงมา ได้แก่ การสรุป วิเคราะห์ ประเมินผลการจัดกิจกรรมตามโครงการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 56.70 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ การผดุงคุณภาพและปรับปรุงพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานให้อยู่ในระดับความ พึงพอใจที่กำหนด ร้อยละ 25.77

การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ดังที่แสดงไว้ในตารางที่

20 – 29

ตารางที่ 20 การกำหนดขั้นตอนในกระบวนการประเมินตนเอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- มีการประชุมวางแผนร่วมกันในการปฏิบัติงาน	125	83.51
- กำหนดรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง	84	55.67
- สร้างเครื่องมือประเมิน	84	55.67
- ประเมินผลโดยคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบงานนั้นๆ	77	51.55
- สรุปรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา	76	50.52
- วิเคราะห์ผลสรุปโดยคณะกรรมการที่สถานศึกษาแต่งตั้ง	53	35.05
- ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา	53	35.05

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษา ใช้วิธีการประชุมวางแผนร่วมกันในการปฏิบัติงานมากที่สุด ร้อยละ 83.51 รองลงมาได้แก่ ประเมิน กำหนดรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง และการสร้างเครื่องมือประเมิน ร้อยละ 55.67 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ การดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา ร้อยละ 35.05

ตารางที่ 21 การสร้างเครื่องมือในการประเมินตนเอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- คณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบเป็นผู้สร้างเครื่องมือ	125	83.51
- ปรับปรุง แก้ไข และเพิ่มเติมจากสถานศึกษาอื่น แหล่งข้อมูลอื่น	37	24.74
- จัดหาจากสถานศึกษาอื่นที่ดำเนินการแล้ว	20	13.40

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษา สร้างเครื่องมือโดยคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบเป็นผู้สร้างเครื่องมือมากที่สุด ร้อยละ 83.51 รองลงมา ได้แก่ การปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมจากสถานศึกษาอื่น แหล่งข้อมูลอื่น ร้อยละ 24.74 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ จัดหาจากสถานศึกษาอื่นที่ดำเนินการแล้ว ร้อยละ 13.40

ตารางที่ 22 ผู้รับผิดชอบการประเมินตนเองและสรุปรายงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- คณะกรรมการที่สถานศึกษาแต่งตั้ง	93	61.86
- ผู้รับผิดชอบคือผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้ประเมินตนเองและสรุปรายงาน	88	58.76
- ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายคนละคนกันกับผู้ปฏิบัติงาน	17	11.34

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามอบหมายผู้รับผิดชอบ คือ คณะกรรมการที่สถานศึกษาแต่งตั้งมากที่สุด ร้อยละ 61.86 รองลงมา ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้ประเมินตนเองและสรุปรายงาน ร้อยละ 58.76 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายคนละคนกันกับผู้ปฏิบัติงาน ร้อยละ 11.34

ตารางที่ 23 ผู้รับผิดชอบวิเคราะห์ผลสรุป

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- คณะกรรมการที่สถานศึกษาแต่งตั้ง	104	69.07
- ผู้รับผิดชอบ คือ ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้วิเคราะห์ผลสรุป	62	41.24
- ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายคนละคนกันกับผู้ปฏิบัติงาน	19	12.37

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษา มอบหมายให้ คณะกรรมการที่สถานศึกษาแต่งตั้งเป็นผู้วิเคราะห์ผลสรุปมากที่สุด ร้อยละ 69.07 รองลงมา ได้แก่ ผู้รับผิดชอบคือผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้วิเคราะห์ผลสรุป ร้อยละ 41.24 ส่วนที่ดำเนินการน้อย ที่สุด คือ ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายคนละคนกันกับผู้ปฏิบัติงาน ร้อยละ 12.37

ตารางที่ 24 วิธีการนำผลจากการวิเคราะห์ผลสรุปการประเมินตนเองมาพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ตัวบ่งชี้มาตรฐานใดที่ยังไม่ถึงเกณฑ์นำมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาให้ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด	119	79.38
- ตัวบ่งชี้มาตรฐานใดประสบผลสำเร็จตามเกณฑ์เฝ้าระวังรักษาและ พัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น	79	52.58
- สถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญกับผลจากการวิเคราะห์ผลสรุป การประเมินตนเอง	15	10.31

จากตารางที่ 24 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษา ดำเนินการโดย ตัวบ่งชี้ มาตรฐานใดที่ยังไม่ถึงเกณฑ์นำมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด มากที่สุด ร้อยละ 79.38 รองลงมาได้แก่ การดำเนินการโดยตัวบ่งชี้ มาตรฐานใดประสบผลสำเร็จ ตามเกณฑ์เฝ้าระวังรักษาและพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น ร้อยละ 52.58 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ สถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญกับผลจากการวิเคราะห์ผลสรุปการประเมินตนเอง ร้อยละ 10.31

ตารางที่ 25 วิธีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- การนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	96	63.92
- การเยี่ยมชั้นเรียนของผู้บริหาร หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่ม ประสบการณ์	91	60.82
- การแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล	43	28.87

จากตารางที่ 25 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอมากที่สุด ร้อยละ 63.92 รองลงมาได้แก่ การเยี่ยมชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ ร้อยละ 60.82 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุดคือ การแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล ร้อยละ 28.87

ตารางที่ 26 การเตรียมการเพื่อรองรับ การตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และ
สำนักงานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- เตรียมข้อมูลสารสนเทศ และผลสรุปของการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงของสถานศึกษา	108	72.16
- เตรียมนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ และผลสรุปของการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงของสถานศึกษา	90	59.79
- เตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลเพิ่มเติม	62	41.24
- นำผลจากการตรวจสอบ ทบทวน ไปใช้ปรับปรุงแก้ไขพัฒนา	62	41.24
- ไม่มีการเตรียมการใดๆ ให้เป็นไปตามธรรมชาติ	5	3.09

จากตารางที่ 26 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาเตรียมข้อมูลสารสนเทศ และผลสรุปของการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงของสถานศึกษามากที่สุด ร้อยละ 72.16 รองลงมา ได้แก่ เตรียมนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ และผลสรุปของการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษา ร้อยละ 59.79 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุดคือ ไม่มีการเตรียมการใดๆ ให้เป็นไปตามธรรมชาติ ร้อยละ 3.09

ตารางที่ 29 วิธีการเตรียมการรองรับการประเมิน และรับรองคุณภาพการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	93	61.86
ติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวตลอดเวลา	84	55.67
มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศ และอุปกรณ์ในการนำเสนอข้อมูล	59	39.18
มีการผดุงคุณภาพและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	49	61.86
จัดเตรียมบุคลากรให้ข้อมูลเพิ่มเติม	49	32.99

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมากที่สุด ร้อยละ 61.86 รองลงมาได้แก่ติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวตลอดเวลา ร้อยละ 55.67 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ จัดเตรียมบุคลากรให้ข้อมูลเพิ่มเติม ร้อยละ 32.99

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีการดำเนินการกระบวนการ คือ การควบคุมคุณภาพการศึกษาและการตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ดังนี้

การควบคุมคุณภาพการศึกษา ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 30 – 43

ตารางที่ 30 ความพร้อมของบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ทุกคนตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถจนมีผลที่น่าพึงพอใจ	93	61.86
- บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ จึงทำให้ผลในการปฏิบัติงานไม่น่าพึงพอใจ	49	32.99
- บุคลากรไม่เพียงพอ และมีงานอื่นจำนวนมากจึงทำให้ผลการปฏิบัติงานไม่น่าพึงพอใจ	49	32.99
- มีบุคลากรจำนวนหนึ่งไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่จนทำให้ผลการปฏิบัติงานไม่น่าพึงพอใจ	23	15.46

ตารางที่ 27 การกำหนดหัวข้อในการจัดทำรายงานประจำปี

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- วิเคราะห์สรุป อภิปรายผลการประเมินผลภายในสถานศึกษาและกำหนดแนวทางปรับปรุง แก้ไข พัฒนาคุณภาพการศึกษา	104	69.07
- ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา	85	56.70
- การดำเนินการประเมินผลภายในสถานศึกษา	84	55.67
- ผลการประเมินผลภายในสถานศึกษา	68	45.36

จากตารางที่ 27 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษา กำหนดหัวข้อการวิเคราะห์สรุป อภิปรายผลการประเมินผลภายในสถานศึกษา และกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไขพัฒนาคุณภาพการศึกษามากที่สุด ร้อยละ 69.07 รองลงมาได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ร้อยละ 56.70 และการดำเนินการประเมินผลภายในสถานศึกษา ร้อยละ 55.67 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ ผลการประเมินผลภายในสถานศึกษา ร้อยละ 45.36

ตารางที่ 28 ใครเป็นผู้จัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษร	88	58.76
- มอบหมายผู้เกี่ยวข้องเป็นรายบุคคลดำเนินการ	51	34.02
- ให้บุคลากรทุกคนร่วมกันดำเนินการ	31	20.62

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษรมากที่สุด ร้อยละ 58.76 รองลงมา ได้แก่ มอบหมายผู้เกี่ยวข้องเป็นรายบุคคลดำเนินการ ร้อยละ 34.02 ส่วนที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ ให้บุคลากรทุกคนร่วมกันดำเนินการ ร้อยละ 20.62

การเตรียมการรองรับการประเมิน และรับรองคุณภาพการศึกษา ดังที่แสดงไว้ใน
ตารางที่ 29

จากตารางที่ 30 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าทุกคนตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ มีความสามารถจนมีผลที่น่าพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 61.86 รองลงมาได้แก่ บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และบุคลากรไม่เพียงพอและมีงานอื่นจำนวนมากจึงทำให้ผลในการปฏิบัติงาน น่าพึงพอใจ ร้อยละ 32.99 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ มีบุคลากรจำนวนหนึ่งไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ทำให้ผลการปฏิบัติงานไม่น่าพึงพอใจ ร้อยละ 15.46

ตารางที่ 31 ผลการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- มีความสมบูรณ์ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เกิดประสิทธิภาพในการนำไปปฏิบัติ	74	49.48
- ยังดำเนินการไม่เรียบร้อย อยู่ในระหว่างดำเนินการรวบรวม	56	37.11
- มีความสมบูรณ์ ถูกต้องแต่ไม่เป็นปัจจุบัน นำข้อมูลบางอย่างไปใช้ประโยชน์ได้	20	13.40

จากตารางที่ 31 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการ มีความสมบูรณ์ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เกิดประสิทธิภาพในการนำไปปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 49.48 รองลงมาได้แก่ ยังดำเนินการไม่เรียบร้อย อยู่ในระหว่างดำเนินการรวบรวม ร้อยละ 37.11 และน้อยที่สุด คือ มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง แต่ไม่เป็นปัจจุบัน นำข้อมูลบางอย่างไปใช้ประโยชน์ได้ ร้อยละ 13.40

ตารางที่ 32 จำนวนมาตรฐานการศึกษา และจำนวนตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษาดำเนินการมาแล้ว

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- สามารถดำเนินการได้ครบภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่อาจจะไม่ผ่านเกณฑ์ทุกตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐาน	110	73.20
- สามารถดำเนินการได้ครบภายในระยะเวลาที่กำหนดและผ่านเกณฑ์ทุกตัวบ่งชี้ ทุกมาตรฐาน	40	26.80
- สามารถดำเนินการได้ครบภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่จะผดุงคุณภาพการศึกษามาตรฐานเดิมไว้ลำบาก	5	3.09

จากตารางที่ 32 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาสามารถ
 ให้นักเรียนได้ครบภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่อาจจะไม่ผ่านเกณฑ์ทุกตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐาน
 มากที่สุด ร้อยละ 73.20 รองลงมาได้แก่ สามารถดำเนินการได้ครบภายในระยะเวลาที่กำหนด และ
 ผ่านเกณฑ์ทุกตัวบ่งชี้ทุกมาตรฐาน ร้อยละ 26.80 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ สามารถดำเนินการได้ครบ
 ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่จะผดุงคุณภาพการศึกษามาตรฐานเดิมไว้ลำบาก ร้อยละ 3.09

ตารางที่ 33 จำนวนร้อยละของมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ผ่านจากการประเมินตนเอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- 61 - 70	79	52.58
- 51 - 60	37	24.74
- 71 - 80	20	13.40
- 81 - 90	8	5.15
- 91 - 100	2	1.03

จากตารางที่ 33 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าจำนวนมาตรฐานการศึกษา
 และตัวบ่งชี้ที่ผ่านจากการประเมินตนเอง ร้อยละ 61 – 70 มากที่สุด ร้อยละ 52.58 รองลงมา ได้แก
 ร้อยละ 51 - 60 ร้อยละ 24.74 และร้อยละ 71 - 80 ร้อยละ 13.40 ส่วนน้อยที่สุดผ่านร้อยละ
 91 - 100 ร้อยละ 1.03

ตารางที่ 34 ระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านผู้เรียนที่สถานศึกษากำหนด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- 61% - 70%	80	53.61
- 71% - 80%	34	22.68
- 51% - 60%	22	14.43
- 81% - 90%	12	8.25
- 91% - 100%	5	3.09

จากตารางที่ 34 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านผู้เรียนสถานศึกษากำหนดไว้ในระดับ 61% - 70% มากที่สุด ร้อยละ 53.61 รองลงมาได้แก่ ระดับ 71% - 80% ร้อยละ 22.68 และระดับ 51% - 60% ร้อยละ 14.43 ส่วนน้อยที่สุดระดับ 91% - 100% ร้อยละ 3.09

ตารางที่ 35 ระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านกระบวนการที่สถานศึกษากำหนดไว้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- 61% - 70%	77	51.55
- 71% - 80%	42	27.84
- 51% - 60%	20	13.40
- 81% - 90%	9	6.19
- 91% - 100%	3	2.06

จากตารางที่ 35 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านกระบวนการสถานศึกษากำหนดระดับความพึงพอใจไว้ในระดับ 61% - 70% มากที่สุด ร้อยละ 51.55 รองลงมาได้แก่ ระดับ 71% - 80% ร้อยละ 27.84 และระดับ 51% - 60% ร้อยละ 13.40 ส่วนน้อยที่สุดระดับ 91% - 100% ร้อยละ 2.06

ตารางที่ 36 ระดับความพึงพอใจ มาตรฐานด้านปัจจัยที่สถานศึกษากำหนดไว้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- 61% - 70%	74	49.48
- 71% - 80%	39	25.77
- 51% - 60%	17	11.34
- 81% - 90%	15	10.31
- 91% - 100%	6	4.12

จากตารางที่ 36 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าระดับความพึงพอใจด้านปัจจัยสถานศึกษากำหนดระดับความพึงพอใจไว้ในระดับ 61% - 70% มากที่สุด ร้อยละ 49.48

รองลงมาได้แก่ ระดับ 71% - 80% ร้อยละ 25.77 และระดับ 51% - 60% ร้อยละ 10.31 ส่วนน้อยที่สุดระดับ 91% - 100% ร้อยละ 4.12

ตารางที่ 37 ระดับความพึงพอใจของมาตรฐานด้านผู้เรียนจากการประเมินตนเอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- พอใจ	99	65.98
- ไม่พึงพอใจต้องปรับปรุงแก้ไข	45	29.90
- พอใจมาก	12	8.25

จากตารางที่ 37 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านผู้เรียนจากการประเมินตนเอง สถานศึกษากำหนดระดับความพึงพอใจที่ระดับพอใจมากที่สุด ร้อยละ 65.98 รองลงมาได้แก่ ระดับไม่พึงพอใจต้องปรับปรุงแก้ไข ร้อยละ 29.90 และส่วนน้อยที่สุดอยู่ในระดับพอใจมาก ร้อยละ 8.25

ตารางที่ 38 ระดับความพึงพอใจของมาตรฐานด้านกระบวนการ จากการประเมินตนเอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- พอใจ	119	79.38
- ไม่พึงพอใจต้องปรับปรุงแก้ไข	22	14.43
- พอใจมาก	9	6.19

จากตารางที่ 38 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านกระบวนการจากการประเมินตนเอง สถานศึกษากำหนดระดับความพึงพอใจที่ระดับพอใจมากที่สุด ร้อยละ 79.38 รองลงมาได้แก่ ระดับไม่พึงพอใจต้องปรับปรุงแก้ไข ร้อยละ 14.43 และส่วนน้อยที่สุดอยู่ในระดับพอใจมาก ร้อยละ 6.19

ตารางที่ 39 ระดับความพึงพอใจของมาตรฐานด้านปัจจัยจากการประเมินตนเอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- พอใจ	119	79.38
- ไม่พึงพอใจต้องปรับปรุงแก้ไข	25	16.49
- พอใจมาก	8	5.15

จากตารางที่ 39 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าระดับความพึงพอใจมาตรฐานด้านปัจจัยจากการประเมินตนเอง สถานศึกษากำหนดระดับความพึงพอใจที่ระดับพอใจมากที่สุด ร้อยละ 79.38 รองลงมาได้แก่ ระดับไม่พึงพอใจต้องปรับปรุงแก้ไข ร้อยละ 16.49 และส่วนน้อยที่สุดอยู่ในระดับพอใจมาก ร้อยละ 5.15

ตารางที่ 40 ผลการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียนในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- อยู่ระหว่างดำเนินการรวบรวมจัดทำเข้ารูปเล่ม	60	40.21
- สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน นำไปปฏิบัติได้	59	39.18
- เสร็จเรียบร้อย ถูกต้อง แต่ไม่สมบูรณ์มากนักนำไปปฏิบัติได้บางเรื่อง	37	24.74

จากตารางที่ 40 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาอยู่ระหว่างดำเนินการรวบรวมจัดทำเข้ารูปเล่มมากที่สุด ร้อยละ 40.21 รองลงมาได้แก่ สมบูรณ์ถูกต้อง เรียบร้อยเป็นปัจจุบันนำไปปฏิบัติได้ ร้อยละ 39.18 และน้อยที่สุด คือ ดำเนินการเสร็จเรียบร้อย ถูกต้อง แต่ไม่สมบูรณ์มากนักนำไปปฏิบัติได้บางเรื่อง ร้อยละ 24.74

ตารางที่ 41 ผลการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย แต่มีปัญหาบ้างในการปฏิบัติ	51	34.02
- สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป	45	29.90
- อยู่ในช่วงดำเนินการจัดทำ	34	22.68
- สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	34	22.68

จากตารางที่ 41 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี ได้สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย แต่มีปัญหาบ้างในการปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 34.02 รองลงมาได้แก่ สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการประเมินผล เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป ร้อยละ 29.90 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ อยู่ในช่วงดำเนินการจัดทำ ร้อยละ 22.68 และสมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 22.68

ตารางที่ 42 ผลการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย แต่มีปัญหาบ้างในการปฏิบัติ	57	38.14
- สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป	57	38.14
- สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ	39	25.77
- อยู่ในช่วงดำเนินการจัดทำ	15	10.31

จากตารางที่ 42 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีได้สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย แต่มีปัญหาบ้างในการปฏิบัติและมีการจัดทำปฏิทินได้สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการประเมินผลเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป มากที่สุด ร้อยละ 38.14 รองลงมาได้แก่ สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพประเมินผล ร้อยละ 25.77 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ อยู่ในช่วงดำเนินการจัดทำ ร้อยละ 10.31

ตารางที่ 43 ผลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เกือบทั้งหมดตามแผนพัฒนาการศึกษา	84	55.67
- การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษายังมีปัญหาอีกมาก	59	39.18
- สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ครบถ้วนตามแผนพัฒนาการศึกษา	11	7.22

จากตารางที่ 43 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เกือบทั้งหมดตามแผนพัฒนาการศึกษา มากที่สุด ร้อยละ 55.67 รองลงมาได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษายังมีปัญหาอีกมากร้อยละ 39.18 และน้อยที่สุด คือ สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ครบถ้วนตามแผนพัฒนาการศึกษา ร้อยละ 7.22

การตรวจสอบบททวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ดังที่แสดงไว้ในตาราง 44 – 50

ตารางที่ 44 ผลการปฏิบัติงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- มีอุปสรรคและปัญหาบ้างแต่สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตามแนวทางที่กำหนด	119	79.38
- มีอุปสรรคและปัญหามากยังต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไปอีก	31	20.62
- เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ทุกประการ	14	9.28

จากตารางที่ 44 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าผลการปฏิบัติงานการประเมินตนเองของสถานศึกษามีอุปสรรคและปัญหาบ้าง แต่สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตามแนวทางที่กำหนดมากที่สุด ร้อยละ 79.38 รองลงมาได้แก่ มีอุปสรรคและปัญหามากยังต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไปอีก ร้อยละ 20.62 และน้อยที่สุดคือ เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ทุกประการ ร้อยละ 9.28

ตารางที่ 45 ผลการประเมินตนเองในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีความคลาดเคลื่อนบ้างในบางตัวบ่งชี้ และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว	94	62.89
ถูกต้องตามสภาพจริง	49	32.99
ไม่มีการตรวจสอบใดๆ	6	4.12

จากตารางที่ 45 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาได้ประเมินตนเองแล้วมีความคลาดเคลื่อนบ้างในบางตัวบ่งชี้ และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วมากที่สุด ร้อยละ 62.89 และรองลงมาได้แก่ ถูกต้องตามสภาพจริง ร้อยละ 32.99 และน้อยที่สุด คือ ไม่มีการตรวจสอบใดๆ ร้อยละ 4.12

ตารางที่ 46 ผลการสรุปรายงานและวิเคราะห์ผลสรุปการประเมินตนเอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- มีความคลาดเคลื่อนบ้างในบางตัวบ่งชี้ และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว	96	63.92
- ถูกต้องตามสภาพจริง	59	39.18
- ไม่มีการตรวจสอบใดๆ	5	3.06

จากตารางที่ 46 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาสรุปรายงานและวิเคราะห์ผลสรุปการประเมินตนเองแล้วมีความคลาดเคลื่อนบ้างในบางตัวบ่งชี้ และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วมากที่สุด ร้อยละ 63.92 รองลงมาได้แก่ ถูกต้องตามสภาพจริง ร้อยละ 39.18 และน้อยที่สุด คือ ไม่มีการตรวจสอบใดๆ ร้อยละ 3.06

ตารางที่ 47 ผลการประเมินตามแผนงาน โครงการปรับปรุงพัฒนามาตรฐานการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- มีการปรับปรุงแก้ไขบ้างแต่ก็เป็นไปตามแผนงาน โครงการ	116	77.32
- ประสบความสำเร็จตามแผนงาน โครงการ	37	24.74
- ยังไม่มีการตรวจสอบและไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน	12	8.25

จากตารางที่ 47 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาได้ประเมินตามแผนงาน โครงการปรับปรุง พัฒนามาตรฐานการศึกษาแล้วมีการปรับปรุงแก้ไขบ้าง แต่ก็เป็นไปแผนงาน โครงการมากที่สุด ร้อยละ 77.32 รองลงมาได้แก่ ประสิทธิภาพสำเร็จตามแผนงานโครงการ ร้อยละ 24.74 และส่วนที่น้อยที่สุด คือ ยังไม่มีการตรวจสอบและไม่มีการประเมินผลปฏิบัติงาน ร้อยละ 8.25

ตารางที่ 48 ผลการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ส่วนใหญ่ถูกต้อง เรียบร้อย มีข้อปรับปรุงแก้ไขบ้าง	128	85.57
- มีข้อต้องปรับปรุงแก้ไขอีกมาก	20	13.40
- ถูกต้อง เรียบร้อย ไม่มีข้อปรับปรุงแก้ไข	3	2.06

จากตารางที่ 48 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีผลการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษาแล้วส่วนใหญ่ถูกต้องเรียบร้อยมีข้อปรับปรุงแก้ไขบ้างมากที่สุด ร้อยละ 85.57 รองลงมาได้แก่ ถูกต้อง เรียบร้อย ไม่มีข้อปรับปรุงแก้ไข ร้อยละ 13.40 ส่วนน้อยที่สุด คือ มีข้อต้องปรับปรุงแก้ไขอีกมาก ร้อยละ 2.06

ตารางที่ 49 ผลจากการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- มีการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขบางเรื่อง	104	69.07
- มีการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขทั้งหมด	45	29.90
- ไม่มีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ	6	4.12

จากตารางที่ 49 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขบางเรื่องมากที่สุด ร้อยละ 69.07 รองลงมาได้แก่ มีการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขทั้งหมด ร้อยละ 29.90 ส่วนน้อยที่สุด คือ ไม่มีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ร้อยละ 4.12

ตารางที่ 50 ผลการจัดทำรายงานประจำปี

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน	68	45.36
อยู่ในระหว่างการดำเนินการรวบรวมจัดทำ	66	44.33
ถูกต้อง เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน แต่ยังไม่ขาดความสมบูรณ์	20	13.40

จากตารางที่ 50 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีดำเนินการได้สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อยเป็นปัจจุบันมากที่สุด ร้อยละ 45.36 รองลงมาได้แก่ อยู่ในระหว่างการดำเนินการรวบรวมจัดทำ ร้อยละ 44.33 และส่วนน้อยที่สุด คือ ถูกต้อง เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน แต่ยังไม่ขาดความสมบูรณ์ ร้อยละ 13.40

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีการดำเนินการ 3 กระบวนการ คือ การควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และการเตรียมการเพื่อรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา ดังนี้

การควบคุมคุณภาพการศึกษา ดังรายละเอียดในตารางที่ 51 – 67

ตารางที่ 51 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ด้านบุคลากร	107	71.13
- ด้านงบประมาณ	85	56.70
- ด้านบริหารจัดการ	60	40.21

จากตารางที่ 51 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากรมากที่สุด ร้อยละ 71.13 รองลงมา ได้แก่ ด้านงบประมาณ ร้อยละ 56.70 ส่วนน้อยที่สุด คือ ด้านบริหารจัดการ ร้อยละ 40.21

ตารางที่ 52 ปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	73	48.45
การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา	65	43.30
การควบคุมคุณภาพการศึกษา	60	40.21

จากตารางที่ 52 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพศึกษามากที่สุด ร้อยละ 48.45 รองลงมาได้แก่ การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 43.30 ส่วนน้อยที่สุด คือการควบคุมคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 40.21

ตารางที่ 53 ปัญหาและอุปสรรคในขั้นตอนการควบคุมคุณภาพการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- การเตรียมความพร้อมของบุคลากร	102	68.04
- การจัดทำมาตรฐานการศึกษา	65	43.30
- การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	60	40.21
- การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ	49	32.99
- การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ธรรมนูญโรงเรียน	32	21.65
- การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี	9	6.19
- การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี	6	4.12

จากตารางที่ 53 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคขั้นตอนการควบคุมคุณภาพการศึกษา คือ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรมากที่สุด ร้อยละ 68.04 รองลงมาได้แก่ การจัดทำมาตรฐานการศึกษา ร้อยละ 43.30 และการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 40.21 ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี ร้อยละ 4.12

ตารางที่ 54 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามแนวคิดการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา	80	53.61
- การมีส่วนร่วม และร่วมคิด ร่วมทำ	77	51.55
- การกระจายอำนาจทางการศึกษา	46	30.93
- การใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ	28	18.56
- การแสดงความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้	28	18.56

จากตารางที่ 54 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามแนวคิดด้านการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนามากที่สุด ร้อยละ 53.61 รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วม และร่วมคิดร่วมทำ ร้อยละ 51.55 ส่วนปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ การแสดงความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้ ร้อยละ 18.56

ตารางที่ 55 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารยังไม่เป็นระบบและชัดเจน	73	48.45
- มีการพัฒนาบุคลากรไม่ต่อเนื่องและทั่วถึง	63	42.27
- ไม่มีโครงสร้างในการบริหารจัดการที่ชัดเจนและเหมาะสม	36	23.71
- ไม่มีการกำกับ ตรวจสอบ รายงานผล การพัฒนาอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง	34	22.68

จากตารางที่ 55 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า ด้านข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารยังไม่เป็นระบบและชัดเจน มากที่สุด ร้อยละ 48.45 รองลงมา ได้แก่ มีการพัฒนาบุคลากรไม่ต่อเนื่องและทั่วถึง ร้อยละ 42.27 ส่วนน้อยที่สุด ได้แก่ ไม่มีการกำกับ ตรวจสอบ รายงานผล การพัฒนาอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ร้อยละ 22.68

ตารางที่ 56 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของบุคลากร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
บุคลากรขาดแหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนางาน	77	51.55
บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงาน	51	34.02
บุคลากรยังขาดความตระหนักไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา	43	28.87
สถานศึกษายังขาดการประสานงานและมอบหมายงานอย่างชัดเจน	42	27.84
สถานศึกษาไม่ได้วิเคราะห์แยกแยะความถนัดและความสามารถของบุคลากร	37	24.74

จากตารางที่ 56 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากรขาดแหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนางานมากที่สุด ร้อยละ 51.55 รองลงมาได้แก่ บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 34.02 ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาไม่ได้วิเคราะห์ แยกแยะความถนัดและความสามารถของบุคลากร ร้อยละ 24.74

ตารางที่ 57 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน	73	48.45
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ	68	45.36
- ขาดการประสานงานและบริหารจัดการที่ดี	45	29.90
- ขาดข้อมูลพื้นฐานด้านต่างๆ	42	27.84

จากตารางที่ 57 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคด้านขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติ มากที่สุด ร้อยละ 48.45 รองลงมาได้แก่ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพราะขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ ร้อยละ 45.36 และขาดการประสานงานบริหารจัดการที่ดี ร้อยละ 29.90 ส่วนที่มีปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ ขาดข้อมูลพื้นฐานด้านต่างๆ ร้อยละ 27.84

■ ตารางที่ 58 ข้อมูลพื้นฐานที่สถานศึกษาขาดในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ข้อมูลวัสดุ และครุภัณฑ์	63	42.27
ข้อมูลนักเรียน	51	34.02
ข้อมูลประวัติโรงเรียน	40	26.80
ข้อมูลบุคลากร	23	15.46
ข้อมูลอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน และห้องพิเศษ	22	14.43

จากตารางที่ 58 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษายังขาดข้อมูลวัสดุและครุภัณฑ์มากที่สุด ร้อยละ 42.27 รองลงมาได้แก่ ข้อมูลนักเรียน ร้อยละ 34.02 และข้อมูลประวัติโรงเรียน ร้อยละ 26.80 ส่วนที่ยังขาดน้อยที่สุด คือ ข้อมูลอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน และห้องพิเศษ ร้อยละ 14.43

■ ตารางที่ 59 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- เวลาในการประชุมเพื่อวางแผนปฏิบัติงานและเวลาปฏิบัติงานมีน้อย	90	59.79
- สถานศึกษาไม่มีโอกาสสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนแก่บุคลากรอย่างทั่วถึง	49	32.99
- บุคลากรไม่เห็นความสำคัญคิดว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร	43	28.87
- บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐาน	8	5.15

จากตารางที่ 59 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษายังมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาที่เวลาในการประชุมเพื่อวางแผนปฏิบัติงาน และเวลาปฏิบัติงานมีน้อยมากที่สุด ร้อยละ 59.79 รองลงมาได้แก่ สถานศึกษาไม่มีโอกาสสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนแก่บุคลากรอย่างทั่วถึง ร้อยละ 32.99 และบุคลากรไม่เห็นความสำคัญ คิดว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ร้อยละ 28.87 และที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐาน ร้อยละ 5.15

ตารางที่ 60 ปัญหาและอุปสรรคในการกำหนดตัวบ่งชี้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ตัวบ่งชี้บางตัวเป็นนามธรรม บางตัวละเอียดมากเกินไปปฏิบัติยาก	116	77.32
ตัวบ่งชี้ที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอไม่ชัดเจน	32	21.65
ตัวบ่งชี้บางตัวไม่เหมาะสมกับสถานศึกษา	23	15.46

จากตารางที่ 60 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าปัญหาและอุปสรรคในการกำหนดตัวบ่งชี้ ด้านตัวบ่งชี้บางตัวเป็นนามธรรม บางตัวละเอียดมากเกินไปปฏิบัติยาก มากที่สุด ร้อยละ 77.32 รองลงมาได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอไม่ชัดเจน ร้อยละ 21.65 น้อยที่สุดได้แก่ ตัวบ่งชี้บางตัวไม่เหมาะสมกับสถานศึกษา ร้อยละ 15.46

ตารางที่ 61 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- แนวทางการดำเนินงานบางเรื่องไม่ชัดเจน เช่น หลักสูตรใหม่	68	45.36
- เป็นเรื่องใหม่ที่ทุกฝ่ายยังไม่เข้าใจต้องแก้	59	39.18
- คณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งร่วมเป็นคณะทำงานไม่มีเวลา	51	34.02
- เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษายังไม่ชัดเจน	31	20.62
- ข้อมูลสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ไม่เป็นปัจจุบัน	26	17.53

จากตารางที่ 61 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคที่แนวทางการดำเนินงานบางอย่างไม่ชัดเจน เช่น หลักสูตรใหม่ มากที่สุด ร้อยละ 45.36 รองลงมาได้แก่ เป็นเรื่องใหม่ที่ทุกฝ่ายยังไม่เข้าใจต้องแก้ ร้อยละ 39.18 ส่วนที่มีปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ ข้อมูลสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ไม่เป็นปัจจุบัน ร้อยละ 17.53

**รูปที่ 62 ปัญหาและอุปสรรคสำหรับการทำงานของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา
คุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียน**

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความร่วมมือจากคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง	63	42.27
ขาดการประสานงานและบริหารจัดการที่ดี	62	41.24
ขาดความรู้ ความเข้าใจ	60	40.21
ขาดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่	31	20.62

จากตารางที่ 62 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษามีปัญหาและ
อุปสรรคที่คณะกรรมการขาดความร่วมมือจากคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ร้อยละ
42.27 รองลงมาได้แก่ ขาดการประสานงานและบริหารจัดการที่ดี ร้อยละ 41.24 และขาดความรู้
ความเข้าใจ ร้อยละ 40.21 ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ ขาดการประชาสัมพันธ์
เผยแพร่ ร้อยละ 20.62

**รูปที่ 63 ปัญหาและอุปสรรคในการวางแผน จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี
(แผนปฏิบัติการประจำปี) และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี**

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง	94	62.89
ขาดข้อมูลสารสนเทศ	45	29.90
ไม่มีการประชุมวางแผนร่วมกัน	28	18.56
ไม่มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ทำงานที่ชัดเจน	17	11.34

จากตารางที่ 63 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า การวางแผนจัดทำแผน
พัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีสถานศึกษา
ประสบปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด คือ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง ร้อยละ 62.89
รองลงมา ได้แก่ ขาดข้อมูลสารสนเทศ ร้อยละ 29.90 และไม่มีการประชุมวางแผนร่วมกัน ร้อยละ
18.56 และที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ ไม่มีคำสั่งแต่งตั้ง ผู้ทำงานที่ชัดเจน ร้อยละ 11.34

**ตารางที่ 64 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี
(แผนปฏิบัติการประจำปี) และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี**

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดงบประมาณสนับสนุน	62	41.24
- ขาดการประสานงานและบริหารจัดการที่ดี	57	38.14
- ขาดความเหมาะสมของเวลา	56	37.11
- ขาดการตรวจสอบและประเมินผล	39	25.77

จากตารางที่ 64 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี สถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคที่ขาดงบประมาณสนับสนุนมากที่สุด ร้อยละ 41.24 รองลงมาได้แก่ ขาดการประสานงานและบริหารจัดการที่ดี ร้อยละ 38.14 และขาดความเหมาะสมของเวลา ร้อยละ 37.11 ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ ขาดการตรวจสอบและประเมินผล ร้อยละ 25.77

ตารางที่ 65 ปัญหาและอุปสรรคในการประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปี

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ขาดบุคลากรที่ชำนาญในการประเมินผล	74	49.48
- ไม่ได้นำผลประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	46	30.93
- ขาดการติดตาม ประเมินและรายงานผล	29	19.59
- สถานศึกษาและบุคลากรไม่ให้ความสำคัญกับการประเมินผล	28	18.56

จากตารางที่ 65 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด คือ ขาดบุคลากรที่ชำนาญในการประเมินผล ร้อยละ 49.48 รองลงมาได้แก่ ไม่ได้นำผลประเมินแผนปฏิบัติการประจำปีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 30.93 และขาดการติดตามประเมินและรายงานผล ร้อยละ 19.59 ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาและบุคลากรไม่ให้ความสำคัญกับการประเมินผล ร้อยละ 18.56

ตารางที่ 66 ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ	70	46.39
- ขาดความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง	57	38.14
- ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัย	49	32.99
- ขาดการบริหารและจัดการที่ดี	46	30.93
- ขาดงบประมาณในการสนับสนุน	43	28.87

จากตารางที่ 66 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานเพราะบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจมากที่สุด ร้อยละ 46.39 รองลงมาได้แก่ ขาดความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง ร้อยละ 38.14 และขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัย ร้อยละ 32.99 ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ ขาดงบประมาณในการสนับสนุน ร้อยละ 28.87

ตารางที่ 67 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	57	38.14
- การนิเทศเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครู	53	35.05
- การพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ	48	31.96
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	43	28.87
- การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทุกระดับชั้น	40	26.80
- การจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม	37	24.74

จากตารางที่ 67 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามากที่สุด ร้อยละ 38.14 รองลงมาได้แก่ การนิเทศเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครู ร้อยละ 35.05 และการพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ร้อยละ 31.96 และส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ร้อยละ 24.74

การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ดังรายละเอียดในตาราง

88-72

ตารางที่ 68 ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การสร้างเครื่องมือประเมินตนเอง	63	42.27
การกำหนดแนวทางประเมินตนเอง	59	39.18
การปรับปรุงพัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	56	37.11
การวิเคราะห์ผลสรุป	39	25.77
การประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง	31	20.62
การสรุปรายงาน	20	13.40
การจัดทำรายงานประจำปี	11	7.22
การเตรียมการเพื่อรอรับการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา	9	6.19

จากตารางที่ 68 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา คือ การสร้างเครื่องมือประเมินตนเองมากที่สุด ร้อยละ 42.27 รองลงมาได้แก่ การกำหนดแนวทางประเมินตนเอง ร้อยละ 39.18 ส่วนที่มีปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ การเตรียมการเพื่อรอรับการตรวจสอบทบทวนจากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา ร้อยละ 6.19

ตารางที่ 69 ขั้นตอนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินตนเอง	88	58.76
- เครื่องมือในการประเมินตนเองยังไม่ได้มาตรฐาน	59	39.18
- การประเมินตนเองยังไม่มีประสิทธิภาพ	57	38.14
- ยังไม่มีการวิเคราะห์ผลสรุปและจัดทำรายงานการประเมินตนเอง	36	23.71
- สถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญกับการประเมินตนเอง	11	7.22

จากตารางที่ 69 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินตนเองมากที่สุด ร้อยละ 58.76 รองลงมาได้แก่ เครื่องมือในการประเมินตนเองยังไม่ได้มาตรฐาน ร้อยละ 39.18 ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ สถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญกับการประเมินตนเอง ร้อยละ 7.22

ตารางที่ 70 ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักการศึกษาของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่มีการตรวจสอบ ทบทวน อย่างจริงจัง	57	38.14
- ไม่มีข้อมูลย้อนกลับหลังจากการตรวจสอบ ทบทวนแล้ว	51	34.02
- ระยะเวลาการตรวจสอบ ทบทวนไม่เหมาะสม	37	24.74
- ผู้ตรวจสอบทบทวนไม่ให้คำแนะนำ	32	21.65

จากตารางที่ 70 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคที่ไม่มีการตรวจสอบ ทบทวน อย่างจริงจังมากที่สุด ร้อยละ 38.14 รองลงมาได้แก่ ไม่มีข้อมูลย้อนกลับหลังจากการตรวจสอบ ทบทวนแล้วมากที่สุด ร้อยละ 34.02 และระยะเวลาการตรวจสอบ ทบทวนไม่เหมาะสม ร้อยละ 24.74 ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ ผู้ตรวจสอบ ทบทวน ไม่ให้คำแนะนำ ร้อยละ 21.65

ตารางที่ 71 ปัญหาและอุปสรรคในการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ข้อเสนอแนะไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้	59	39.18
- คณะผู้ตรวจสอบ ทบทวน ไม่ให้ข้อเสนอแนะใดๆ	51	34.02
- ผู้บริหารและบุคลากรไม่ให้ความสำคัญกับข้อเสนอแนะ	22	14.43

จากตารางที่ 71 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคที่ข้อเสนอแนะไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้มากที่สุด ร้อยละ 39.18 รองลงมา ได้แก่ คณะ

ตรวจสอบพบทวนไม่ให้ข้อเสนอแนะใดๆ ร้อยละ 34.02 ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ
บริหารและบุคลากรไม่ให้ความสำคัญกับข้อเสนอแนะ ร้อยละ 14.43

ตารางที่ 72 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำรายงานประจำปี

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ	59	39.18
- การบริหารจัดการไม่ต่อเนื่องและชัดเจน	48	31.96
- ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน	36	23.71
- ขาดข้อมูลสารสนเทศ	29	19.59

จากตารางที่ 72 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษามีปัญหาและ
อุปสรรคในการจัดทำรายงานประจำปีด้านบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ มากที่สุด ร้อยละ 39.18
รองลงมาได้แก่ การบริหารจัดการไม่ต่อเนื่องและชัดเจน ร้อยละ 31.96 และขาดเครื่องมือ และ
อุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 23.71 ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ ขาดข้อมูล
สารสนเทศ ร้อยละ 19.59

การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา ดังรายละเอียดใน
ตารางที่ 73

ตารางที่ 73 ปัญหาและอุปสรรคในการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- บุคลากรขาดการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ	80	53.61
- ขาดการติดตามความเคลื่อนไหวในการประเมินขององค์กรภายนอก	76	50.52
- ขาดการมุ่งคุณภาพและพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐานตลอดเวลา	46	30.93

จากตารางที่ 73 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษามีปัญหาและ
อุปสรรคในการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาที่บุคลากรขาดการพัฒนาตนเอง
อย่างสม่ำเสมอมากที่สุด ร้อยละ 53.61 รองลงมาได้แก่ ขาดการติดตามความเคลื่อนไหวในการ
ประเมินขององค์กรภายนอก ร้อยละ 50.52 ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด คือ ขาดการ
มุ่งคุณภาพและพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐานตลอดเวลาที่สุด ร้อยละ 30.93

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกัน คุณภาพ
 ในสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการ
 กันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งมีการทำเป็น 3 กระบวนการ คือ การควบคุมคุณภาพ
 การศึกษา การตรวจสอบทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และการเตรียมการ เพื่อรองรับ
 ประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา ดังนี้

การควบคุมคุณภาพการศึกษา ดังรายละเอียดในตารางที่ 74 - 90

**ตารางที่ 74 วิธีการแก้ปัญหาด้านบุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
 สถานศึกษา**

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางให้เพียงพอตาม กรอบอัตรากำลัง	96	63.92
- จัดการประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน และแจกเอกสารคู่มือเพื่อ เพิ่มพูนประสบการณ์	94	62.89
- จัดบุคลากรให้เพียงพอตามกรอบอัตรากำลัง	93	61.86
- การแต่งตั้ง โยกย้าย ผู้บริหาร และบุคลากรอื่นควรกำหนดเวลา ไม่ต่ำกว่า 3 – 4 ปี ยกเว้นมีความจำเป็นจริงๆ	45	29.90
- การแต่งตั้ง โยกย้าย ผู้บริหาร และบุคลากรอื่นสามารถทำได้ทุกปี	19	12.37

จากตารางที่ 74 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า วิธีการแก้ปัญหาด้านบุคลากร
 ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ
 เฉพาะทางให้เพียงพอ ตามกรอบอัตรากำลัง มากที่สุด ร้อยละ 63.92 รองลงมาได้แก่ จัดการประชุม
 สัมมนา ศึกษาดูงาน และแจกเอกสารคู่มือเพื่อ เพิ่มพูนประสบการณ์ ร้อยละ 62.89 และ จัดบุคลากร
 ให้เพียงพอตามกรอบอัตรากำลัง ร้อยละ 61.86 ส่วนน้อยที่สุดคือการแต่งตั้งโยกย้าย ผู้บริหาร และ
 บุคลากรอื่นสามารถทำได้ทุกปี ร้อยละ 12.37

ที่ 75 วิธีที่จะเสริมสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เชิญวิทยากรที่ชำนาญการมาให้การบรรยาย	101	67.01
จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ	101	67.01
จัดแหล่งข้อมูลเอกสารคู่มือในการดำเนินงานให้เพียงพอ	91	60.82
จัดส่งบุคลากรจากสถานี่ต่างๆ	84	55.67
จัดส่งบุคลากรเข้ารับการศึกษาคต่อ	37	24.74

จากตารางที่ 75 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาเห็นว่าวิธีการจะเสริมสร้างความเข้าใจ แก่บุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากอยู่ 2 วิธี คือ เชิญวิทยากรที่ชำนาญการมาให้การบรรยาย ร้อยละ 67.01 และจัดประชุมสัมมนาปฏิบัติการ ร้อยละ 67.01 รองลงมาได้แก่ และจัดแหล่งข้อมูล เอกสาร คู่มือในการดำเนินงานให้เพียงพอ ร้อยละ 60.82 ส่วนวิธีการที่น้อยที่สุด คือ จัดส่งบุคลากรเข้ารับการศึกษาคต่อ ร้อยละ 24.74

ที่ 76 วิธีการจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานต้นสังกัดให้สถานศึกษาเพื่อดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- จัดสรรตามความจำเป็นพื้นฐานตามขนาดของสถานศึกษาและจำนวนนักเรียน	74	49.48
- จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	74	49.48
- จัดสรรงบประมาณเป็นเม็ดเงินกลางให้สถานศึกษาบริหารจัดการเอง	62	41.24
- จัดสรรงบประมาณตามความต้องการของสถานศึกษา	40	26.80
- จัดสรรงบประมาณตามที่หน่วยงานต้นสังกัดเห็นสมควร	14	9.28

จากตารางที่ 76 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาเห็นว่าวิธีการจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานต้นสังกัดที่ควรดำเนินการมากที่สุด 2 วิธี คือ จัดสรรตามความจำเป็นพื้นฐานตามขนาดของสถานศึกษา และจำนวนนักเรียน ร้อยละ 49.48 และจัดสรรงบประมาณ

เดิมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 49.48 รองลงมาได้แก่ และจัดสรรงบประมาณ
 รับผิดชอบกลางให้สถานศึกษาบริหารจัดการเอง ร้อยละ 41.24 และ จัดสรรงบประมาณตาม
 ความต้องการของสถานศึกษา ร้อยละ 26.80 ส่วนวิธีที่น้อยที่สุด คือ จัดสรรงบประมาณตามที่
 หน่วยงานต้นสังกัดเห็นสมควร ร้อยละ 9.28

ตารางที่ 77 เรื่องที่ควรจะพัฒนาในกระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
พัฒนาทั้งระบบครบวงจรในคราวเดียวกัน	113	75.26
กระบวนการบริหารจัดการ	60	40.21
ตัวผู้บริหาร	51	34.02
ผู้ได้บังคับบัญชา หรือผู้ปฏิบัติการ	51	34.02

จากตารางที่ 77 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาควรจะพัฒนา
 กระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษาทั้งระบบครบวงจรในคราวเดียวกันมากที่สุด ร้อยละ
 5.26 รองลงมาได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการ ร้อยละ 40.21 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ ผู้ได้บังคับ
 บัญชา ร้อยละ 38.18 หรือผู้ปฏิบัติการ ร้อยละ 34.02

ตารางที่ 78 การดำเนินการระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- มีเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลรับผิดชอบการจัดเก็บและรักษาข้อมูลโดยเฉพาะ	107	71.13
- จัดเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถเรียกใช้งานได้ตลอดเวลา	102	68.04
- ทำข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลาทุกสัปดาห์	48	31.96
- จัดรวบรวมข้อมูลเป็นครั้งคราวเมื่อมีความจำเป็น	8	5.15

จากตารางที่ 78 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาดำเนินการ
 ระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา โดยมีเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลรับผิดชอบการจัดเก็บและรักษา
 ข้อมูลโดยเฉพาะมากที่สุด ร้อยละ 71.13 รองลงมาได้การจัดเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ สามารถ
 เรียกใช้งานได้ตลอดเวลา ร้อยละ 68.04 และการทำข้อมูลในคอมพิวเตอร์ให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา

ลำดับที่ ร้อยละ 31.96 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ การจัดรวบรวมข้อมูลเป็นครั้งคราวเมื่อมีความจำเป็น ร้อยละ 5.15

ตารางที่ 79 วิธีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน	101	67.01
- มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูลและปรับเปลี่ยนให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา	99	65.98
- มีเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลรับผิดชอบในการเก็บและรักษาข้อมูล	97	64.05
- มีการประชุมซักซ้อมวางแผนในการทำงาน	66	44.33
- เลขานุการคณะกรรมการจะมีหน้าที่สรุปรวบรวมข้อมูล	48	31.96

จากตารางที่ 79 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษามากที่สุด ร้อยละ 67.01 รองลงมาได้แก่ มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูลและปรับเปลี่ยนให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา ร้อยละ 65.98 และมีเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลรับผิดชอบในการเก็บและรักษาข้อมูล ร้อยละ 64.05 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ เลขานุการคณะกรรมการจะมีหน้าที่สรุปรวบรวมข้อมูล ร้อยละ 31.96

ตารางที่ 80 วิธีการกำหนดจำนวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ทำตามศักยภาพของสถานศึกษาจนครบภายในเวลาที่กำหนด	77	51.55
- ค่อยๆ ทำตามศักยภาพของสถานศึกษา	76	50.52
- กำหนดจำนวนมาตรฐานการศึกษาแต่ละปีการศึกษาจนครบตามเวลาที่กำหนด	48	31.96
- กำหนดจำนวนมาตรฐานในแต่ละปีการศึกษาให้เท่าๆ กันภายในเวลาที่กำหนด	9	6.19

จากตารางที่ 80 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาควรกำหนด
 มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามศักยภาพของสถานศึกษาจนครบภายในระยะเวลาที่
 นานมากที่สุด ร้อยละ 51.55 รองลงมาได้แก่ ค่อยๆ ทำตามศักยภาพของสถานศึกษา ร้อยละ
 52 และกำหนดจำนวนมาตรฐานการศึกษาแต่ละปีการศึกษาจนครบตามเวลาที่กำหนด ร้อยละ
 96 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ กำหนดจำนวนมาตรฐานในแต่ละปีการศึกษาให้เท่าๆ กัน ภายในเวลา
 กำหนด ร้อยละ 6.19

ตารางที่ 81 จำนวนมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ควรให้อำนาจสถานศึกษาปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงได้	84	55.67
- มีจำนวนเหมาะสมดีแล้วเพราะเป็นเกณฑ์กลางในการเปรียบเทียบ การปฏิบัติงาน	53	35.05
- มีจำนวนมากไปควรให้สถานศึกษากำหนดเอง	37	24.74
- มีจำนวนน้อยไปเพราะงานที่สถานศึกษาปฏิบัติมีจำนวนมากกว่า	3	2.06

จากตารางที่ 81 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าจำนวนมาตรฐานการศึกษา
 และตัวบ่งชี้ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัตินั้น ควรให้อำนาจสถานศึกษาปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลง
 ได้มากที่สุด ร้อยละ 55.67 รองลงมาคือ มีจำนวนเหมาะสมดีแล้วเพราะเป็นเกณฑ์กลางในการ
 เปรียบเทียบ การปฏิบัติงาน ร้อยละ 35.05 ส่วนน้อยที่สุด ได้แก่ มีจำนวนน้อยไปเพราะงานที่
 สถานศึกษาปฏิบัติมีจำนวนมากกว่า ร้อยละ 2.06

ตารางที่ 82 วิธีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ประชุมบุคลากรร่วมกันพิจารณาจากข้อมูลสารสนเทศและศักยภาพ ของสถานศึกษา	122	81.44
- ให้อำนาจบุคลากรที่ปฏิบัติงานนั้นๆ เป็นผู้เสนอและกำหนด	36	23.71
- ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป็นแผนระยะยาวจนครบเกณฑ์มาตรฐาน	28	18.56

จากตารางที่ 82 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ของสถานศึกษาจากที่ประชุมบุคลากรร่วมกันพิจารณาจากข้อมูลสารสนเทศ ะศักยภาพของสถานศึกษามากที่สุด ร้อยละ 81.44 รองลงมาได้แก่ ให้นักบุคลากรที่ปฏิบัติงานนั้นๆ เป็นผู้เสนอแนะและกำหนด ร้อยละ 23.71 ส่วนน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป็นแผนระยะยาวจนครบเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 18.56

ตารางที่ 83 เรื่องที่บุคลากรควรได้รับการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- กรรมวิธีและกระบวนการในการจัดทำ	107	71.13
- ความคิดรวบยอดและภาพรวม	62	41.24
- วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และความสำคัญ	46	30.93
- หัวข้อและรายละเอียดแต่ละหัวข้อ	40	26.80

จากตารางที่ 83 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาควรเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกรรมวิธี และกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียนมากที่สุด ร้อยละ 71.13 รองลงมาได้แก่ ความคิดรวบยอดและภาพรวม ร้อยละ 41.24 และวัตถุประสงค์ ประโยชน์ และความสำคัญ ร้อยละ 30.93 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ หัวข้อและรายละเอียดแต่ละหัวข้อ ร้อยละ 26.80

ตารางที่ 84 วิธีการที่จะทำให้ได้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียนที่สมบูรณ์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ให้นักบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำและยอมรับ	110	73.20
- ประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องให้เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญและเข้าใจ	79	52.58
- ธรรมนูญโรงเรียนจะต้องเกิดจากสภาพการณ์จริงของสถานศึกษาของท่าน	73	48.45
- ศึกษา ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาจากธรรมนูญโรงเรียนอื่นๆ	25	16.49

จากตารางที่ 84 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาควรให้บุคลากรผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียนและฉบับมากที่สุด ร้อยละ 73.20 รองลงมาได้แก่ การประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องให้เกิดความตระหนักในความสำคัญและเข้าใจ ร้อยละ 52.58 และ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียนจะเกิดจากสภาพการณ์จริงของสถานศึกษา ร้อยละ 48.45 และส่วนน้อยที่สุด คือ การศึกษาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาจากธรรมนูญโรงเรียนอื่นๆ ร้อยละ 16.49

ตารางที่ 85 ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่บุคลากรควรได้รับในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- กรรมวิธีและกระบวนการในการจัดทำ	108	72.16
- วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และความสำคัญ	88	58.76
- หัวข้อและรายละเอียดแต่ละหัวข้อ	60	40.21
- ผู้จัดทำและขั้นตอนในการจัดทำ	53	35.05

จากตารางที่ 85 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาควรจะมุ่งเน้นในเรื่องกรรมวิธีและกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีมากที่สุด ร้อยละ 72.16 รองลงมาได้แก่ วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และความสำคัญ ร้อยละ 58.76 และหัวข้อและรายละเอียดแต่ละหัวข้อ ร้อยละ 40.21 ส่วนน้อยที่สุด คือ ผู้จัดทำและขั้นตอนในการจัดทำ ร้อยละ 35.05

ตารางที่ 86 เรื่องที่ควรได้รับการพัฒนาเพื่อให้การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีประสบความสำเร็จ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- การทำให้ผู้ปฏิบัติทราบหน้าที่บทบาทอย่างชัดเจน	104	69.07
- การทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความตระหนักและรับผิดชอบต่อนหน้าที่	79	52.58
- การทำให้ผู้ปฏิบัติมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเพิ่มขึ้น	71	47.42

จากตารางที่ 86 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษาควรพัฒนาให้
 ยึดทราบหน้าที่บทบาทอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติ
 ประจำปี และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีมากที่สุด ร้อยละ 69.07 รองลงมาได้แก่ การทำให้
 ปฏิบัติเกิดความตระหนักและรับผิดชอบต่อหน้าที่ ร้อยละ 52.58 ส่วนน้อยที่สุด คือ การทำให้
 ปฏิบัติมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเพิ่มขึ้น ร้อยละ 47.42

ทางที่ 87 การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี
แผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี ผู้ประเมินควรได้รับ
การพัฒนาในด้านใด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง	82	54.64
การทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ	76	50.52
การทำให้ผู้ปฏิบัติงานรับทราบหน้าที่บทบาทอย่างชัดเจน	73	48.45

จากตารางที่ 87 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษาควรจะพัฒนา
 ในเรื่องการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนา
 การศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีมากที่สุด ร้อยละ 54.64
 รองลงมาได้แก่ การทำให้ผู้ปฏิบัติงานความรู้ ความเข้าใจและทักษะ ร้อยละ 50.52 และการทำให้
 ผู้ปฏิบัติงานรับทราบบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ร้อยละ 48.45

ตารางที่ 88 เรื่องที่บุคลากรควรได้รับการพัฒนาในเรื่องใดจึงจะทำให้การดำเนินการพัฒนา
คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการสรุป วิเคราะห์ และรายงาน	96	63.92
- ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงานตามแผนงานและ โครงการ	73	48.45
- ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการเขียนแผนงานและโครงการ	62	41.24
- ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการประเมินผลการปฏิบัติงาน	53	35.05

จากตารางที่ 88 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษาควรพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการสรุปวิเคราะห์และรายงานการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามากที่สุด ร้อยละ 63.92 รองลงมาได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ ร้อยละ 48.45 และความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการเขียนแผนงานและโครงการ ร้อยละ 41.24 ส่วนที่น้อยที่สุด คือ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ร้อยละ 35.05

ตารางที่ 89 การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้เกี่ยวข้อง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- จัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาและเครือข่ายผู้ปกครอง	111	74.23
- นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
การสอน	99	65.98
- เปิดโอกาสให้ประชาชนมาใช้บริการต่างๆ จากสถานศึกษา	77	51.55
- จัดงานพบปะสังสรรค์เป็นระยะตามโอกาสอันควร	43	28.87

จากตารางที่ 89 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าวิธีการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่การจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาและเครือข่ายผู้ปกครองเป็นส่วนมาก ร้อยละ 74.23 รองลงมาได้แก่การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ร้อยละ 65.98 ส่วนน้อยที่สุดได้แก่ การจัดงานพบปะสังสรรค์เป็นระยะตามโอกาสอันควร ร้อยละ 28.87

ตารางที่ 90 วิธีการที่จะพัฒนาให้บุคลากรภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีต่อกันในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- ให้บุคลากรเลือกทำกิจกรรมตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล	118	78.35
- ผู้บริหารจัดการทำตารางปฏิทินปฏิบัติงานของกิจกรรมต่างๆ ให้ชัดเจนมิให้ซ้ำซ้อนกัน	62	41.24
- ให้บุคลากรแต่ละคนเสนอโครงการผ่านสถานศึกษา	56	37.11
- จัดงานพบปะสังสรรค์ เป็นระยะๆ ตามโอกาสอันควร	22	14.43

จากตารางที่ 90 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาควรให้บุคลากร
 ทำกิจกรรมตามความถนัด และความสามารถของแต่ละบุคคลในการจัดกิจกรรมพัฒนา
 ทางการศึกษามากที่สุด ร้อยละ 78.35 รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารจัดการทำตารางปฏิทินปฏิบัติงาน
 กิจกรรมต่างๆ ให้ชัดเจนมิให้ซ้ำซ้อนกัน ร้อยละ 41.24 และให้บุคลากรแต่ละคนเสนอโครงการ
 สถานศึกษา ร้อยละ 37.11 ส่วนน้อยที่สุด คือ การจัดงานพบปะสังสรรค์เป็นระยะๆ ตามโอกาส
 สมควร ร้อยละ 14.43

การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ดังที่แสดงไว้ในตาราง ที่

1-95

ตารางที่ 91 เรื่องที่บุคลากรในสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาในการประเมินตนเอง ในเรื่องใด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- กรรมวิธีในการประเมินตนเอง	99	65.98
- การสร้างเครื่องมือ	91	60.82
- การสรุปรายงาน	79	52.58

จากตารางที่ 91 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาควรพัฒนาเรื่อง
 กรรมวิธีในการประเมินตนเองมากที่สุด ร้อยละ 65.98 รองลงมาได้แก่ การสร้างเครื่องมือ ร้อยละ
 60.82 ส่วนน้อยที่สุด คือ การสรุปรายงาน ร้อยละ 52.58

ตารางที่ 92 เรื่องที่ควรได้รับการปรับปรุงในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำวิชา ควรปฏิบัติงานในหน้าที่เดิม ทุกปีการศึกษา	79	52.58
- ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติงานประจำในสถานศึกษาอย่างน้อย 3 ปี	53	35.05
- บุคลากรต่างๆ ของสถานศึกษาควรสับเปลี่ยนหน้าที่กันปฏิบัติงาน ทุกปีการศึกษา	42	27.84
- ควรให้อาจารย์ประจำชั้น และอาจารย์ประจำวิชาสอนเลื่อนชั้นตาม นักเรียน ในปีการศึกษาต่อไป	32	21.65

จากตารางที่ 92 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่าสถานศึกษาควรดำเนินการ
 มาตรฐานการศึกษา คือ ให้อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำวิชา ควรปฏิบัติงานในหน้าที่เดิม
 การศึกษา ร้อยละ 52.58 รองลงมาได้แก่ และผู้บริหารสถานศึกษา ควรปฏิบัติงานประจำใน
 หน้าที่สอนอย่างน้อย 3 ปี ร้อยละ 35.05 และบุคลากรต่างๆ ของสถานศึกษา ควรสับเปลี่ยนหน้าที่
 ปฏิบัติงานทุกปีการศึกษา ร้อยละ 27.84 และน้อยที่สุด คือ ควรให้อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์
 ประจำวิชา สอนเลื่อนชั้นตามนักเรียนในปีการศึกษาต่อไป ร้อยละ 21.65

ทางที่ 93 เรื่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข ในการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และ สำนักงานการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ควรมีการตรวจสอบ ทบทวน อย่างจริงจัง สม่ำเสมออย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	85	56.70
ผู้ตรวจสอบ ทบทวน ต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง	82	54.64
เมื่อมีการตรวจสอบทบทวนแล้วเสร็จต้องมีข้อมูลย้อนกลับให้สถาน ศึกษา	74	49.48
ควรแจ้งกำหนดการตรวจสอบ ทบทวน ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน	65	43.30

จากตารางที่ 93 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า ควรปรับปรุง แก้ไข ในการ
 ตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา คือ และควรมีการ ตรวจสอบ ทบทวน
 อย่างจริงจัง สม่ำเสมอ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 56.70 รองลงมาได้แก่ ผู้ตรวจสอบ
 ทบทวน ต้องมีความรู้ ความเข้าใจอย่างแท้จริง ร้อยละ 54.64 และเมื่อมีการตรวจสอบทบทวนแล้ว
 เสร็จต้องมีข้อมูลย้อนกลับให้สถานศึกษามากที่สุด ร้อยละ 49.48 ส่วนน้อยที่สุด คือ ควรแจ้งกำหนด
 การตรวจสอบ ทบทวน ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน ร้อยละ 43.30

**ตารางที่ 94 การดำเนินการเพื่อทำให้การนำข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ ทบทวน
ไปปรับปรุงแก้ไขได้จริง**

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีการตรวจสอบ ติดตาม อย่างสม่ำเสมอจากผู้รับผิดชอบ	118	78.35
ใช้เป็นข้อมูลในการประเมินผลการปฏิบัติงานตนเองในครั้งต่อไป	70	46.39
มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร	45	29.90

จากตารางที่ 94 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบ ติดตาม อย่างสม่ำเสมอจากผู้รับผิดชอบเพื่อให้การนำข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ ทบทวน ไปปรับปรุงแก้ไขได้จริงมากที่สุด ร้อยละ 78.35 รองลงมาได้แก่ ใช้เป็นข้อมูลในการประเมินผลการปฏิบัติงานตนเองในครั้งต่อไป ร้อยละ 46.39 และส่วนน้อยที่สุด คือ มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร ร้อยละ 29.90

ตารางที่ 95 เรื่องที่บุคลากรในสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาในการจัดทำรายงานประจำปี

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- กรรมวิธีและกระบวนการในการจัดทำ	96	63.92
- วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และความสำคัญ	82	54.64
- ความคิดรวบยอดและภาพรวม	66	44.33
- หัวข้อและรายละเอียดแต่ละหัวข้อ	60	40.21
- ผู้จัดทำและขั้นตอนในการจัดทำ	59	39.18

จากตารางที่ 95 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษาควรพัฒนาบุคลากรในการจัดทำรายงานประจำปี มากที่สุด คือ กรรมวิธีและกระบวนการในการจัดทำ ร้อยละ 63.92 รองลงมาได้แก่ วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และความสำคัญ ร้อยละ 54.64 และความคิดรวบยอดและภาพรวม ร้อยละ 44.33 ส่วนน้อยที่สุด คือ ผู้จัดทำและขั้นตอน ในการจัดทำ ร้อยละ 39.18

การเตรียมการเพื่อรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา ดังที่แสดงไว้ใน
ตารางที่ 96

รูปที่ 96 เรื่องที่ควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาในการเตรียมการเพื่อรองรับ การประเมิน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องอย่างมีระบบ	131	87.63
การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้อยู่ในระดับเกณฑ์มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด	91	60.82
การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน	90	59.79
หน่วยงานต้นสังกัด ควรเวียนแจ้งข่าวคราวความเคลื่อนไหวในการประเมินเป็นระยะๆ	79	52.58

จากตารางที่ 96 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องอย่างมีระบบในการปรับปรุง และพัฒนาในการเตรียมการเพื่อรองรับการประเมินมากที่สุด ร้อยละ 87.63 รองลงมาได้แก่ และการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ให้อยู่ในระดับเกณฑ์มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ร้อยละ 60.80 การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ร้อยละ 59.79 และน้อยที่สุด คือ หน่วยงานต้นสังกัด การเวียนแจ้งข่าวคราวความเคลื่อนไหวในการประเมินเป็นระยะ ร้อยละ 52.58

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม Focus Group

จากการที่ผู้วิจัยจัดให้มีการประชุมกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน มีผู้เข้าประชุมกลุ่ม 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดำเนินการประชุมกลุ่มในวันที่ 16 สิงหาคม 2545 ณ โรงเรียนบางเชือกหนัง ได้สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งแยกออกเป็น 19 หัวข้อย่อย คือ

1.1 การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายทุกชั้นตอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 สถานศึกษาได้มีการประชุมร่วมกันของบุคลากรทุกคนเพื่อร่วมกัน วางแผน ร่วมกันปฏิบัติ

1.1.2 มีสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนแกนนำการประกันคุณภาพ ที่ได้มีการประชุม
 ■ หารือทุกคนเพื่อร่วมกัน ตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุง แก้ไขพัฒนา และนำเสนอสู่สาธารณชน

1.1.3 สถานศึกษาส่วนมากใช้ระบบวงจรคุณภาพ PDCA ในการดำเนินงาน

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม
 พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 สถานศึกษาได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยจัดทำเป็นคำสั่งเป็น
 ๒ ลักษณะอักษร

1.2.2 แบ่งหน้าที่การทำงานชัดเจนเป็นคณะต่างๆ

1.3 การเตรียมความพร้อมบุคลากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า
 สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.3.1 จัดทำเอกสารแจกจ่ายให้บุคลากรไปศึกษาด้วยตนเอง

1.3.2 มีการจัดประชุม อบรม ชี้แจง

1.3.3 มีการนิเทศภายในในสถานศึกษาและรับการนิเทศจากสำนักงานการศึกษา

1.3.4 มีการศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่นๆ

1.4 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุม
 กลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.4.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นที่ปรึกษา และให้
 ๒ ๓ แนะนำ

1.4.2 นำข้อมูลเดิมมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบัน

1.4.3 นำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนจัดทำเป็นแผ่นพับและรูปเล่ม เผยแพร่สู่

สาธารณชน

1.5 การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุม
 กลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.5.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ เกิดจากที่ประชุมร่วมกันของ
 ๒ บุคลากรทั้งหมด

1.5.2 คำนึงถึงความพร้อมของโรงเรียนเป็นหลัก จะต้องดำเนินการอย่างน้อย 14
 ๒ ๓ มาตรฐานที่จะต้องรับการประเมินจากองค์กรภายนอก

1.5.3 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ให้กับบุคลากร
 ๒ ต่างๆ

1.6 การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน / แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูล

■ การประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.6.1 บุคลากรที่ได้รับมอบหมายร่วมกันจัดทำ โดยมีผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาและ

■

1.6.2 ธรรมนูญโรงเรียนต้องได้รับความเห็นชอบจากกรรมการโรงเรียน

1.6.3 นำธรรมนูญโรงเรียนฉบับเก่ามาปรับปรุงแก้ไขใหม่

1.6.4 มีการพิมพ์เผยแพร่สู่สาธารณชน

1.7 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปีผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.7.1 มีการประชุมเพื่อจัดทำแผน และมอบหมายการดำเนินงานให้แต่ละคนรับผิดชอบ มีการประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

1.7.2 การจัดทำแผนได้ทำให้สอดคล้องกับความเป็นจริง และธรรมนูญโรงเรียน

1.8 การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี ผลการวิเคราะห์จากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.8.1 นำแผนปฏิบัติงานประจำปี มากำหนดจัดทำเป็นปฏิทินปฏิบัติงาน

1.8.2 มีการประชุมวางแผนร่วมกันให้ทุกคนรับทราบ

1.8.3 มีการประเมินผลเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.9 การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.9.1 ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดโดยบุคลากรทุกคนร่วมกัน

1.9.2 ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินไปปรับปรุง

แก้ไข

1.9.3 สรุปรายงานการประเมินผล

1.9.4 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.10 การกำหนดแนวทางการประเมินตนเองผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.10.1 ครูร่วมกันกำหนดรูปแบบการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานในที่ประชุม

1.10.2 บุคลากรร่วมกันประเมินตนเอง

1.10.3 สรุปผลการประเมินและรายงาน

1.11 การสร้างเครื่องมือประเมินตนเองผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.11.1 สร้างเครื่องมือโดยการประชุมร่วมกันให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และ

ข้อบ่งชี้

1.11.2 นำมาจากแหล่งต่างๆ มาดัดแปลงให้สอดคล้องกับสภาพในโรงเรียน

1.12 การประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.12.1 ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้ประเมินตนเอง

1.12.2 เพื่อนประเมินเพื่อน

1.12.3 ผู้บริหารประเมินผู้ปฏิบัติงาน

1.12.4 สรุปรวบรวมข้อมูลเพื่อรายงาน

1.13 การสรุปรายงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษา ได้ดำเนินการ ดังนี้

1.13.1 ผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้ประเมินผลจะเป็นผู้สรุปรายงานเอง ในลักษณะ

เอกสาร รูปเล่ม

1.13.2 ได้นำผลการประเมินตนเองของแต่ละคน มาสรุปร่วมกันในที่ประชุม

อีกครั้ง

1.13.3 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสรุปรายงาน โดยจัดทำการสรุปรายงานเป็น

เอกสารรูปเล่ม

1.14 การวิเคราะห์ผลสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.14.1 การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของการประเมินตนเองแต่ละมาตรฐาน ข้อบ่งชี้ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข พัฒนาต่อไป

1.14.2 ผู้วิเคราะห์ผลสรุป คือ คณะครูในโรงเรียน

1.14.3 ผู้บริหารจะตรวจดูผลการวิเคราะห์ผลสรุปเป็นลำดับสุดท้าย

1.15 การปรับปรุงพัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.15.1 นำผลสรุปจากการวิเคราะห์มาประชุมวางแผน เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้

ดีขึ้น

1.15.2 นำผลสรุปจากการวิเคราะห์มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อพัฒนาให้

■ นกกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

1.16 การเตรียมการรับการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา

■ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.16.1 จัดประชุมครูเพื่อเตรียมเอกสาร หลักฐาน และร่องรอยเพื่อรอรับการ

ตรวจสอบ ทบทวน

1.16.2 มีการแต่งตั้งกรรมการหรือมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากร ดำเนินการใน

การตรวจสอบ ทบทวน

1.17 การนำข้อเสนอไปปรับปรุงแก้ไข ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า

■ สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.17.1 นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่มาตรวจสอบทบทวน เข้าหารือในที่

ประชุม ร่วมกันสรุปและร่วมกันดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

1.17.2 มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ใด ผ่านเกณฑ์มาตรฐานก็จะมีผลการผดุง

คุณภาพ หากไม่ผ่านก็จะมีปรับปรุงแก้ไขต่อไป

1.18 การจัดทำรายงานประจำปี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า

■ สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.18.1 จัดประชุมวางแผนและแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ

1.18.2 รวบรวมข้อมูลสารสนเทศและสรุปผลการดำเนินงาน ผลการประเมิน

1.18.3 จัดทำเป็นเอกสารรูปเล่ม

1.19 การเตรียมความพร้อมเพื่อรอรับการประเมินจากองค์กรภายนอก ผลการ

วิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1.19.1 จัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อรอรับการประเมินเป็นรูปเล่ม

1.19.2 ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียนทราบ

1.19.3 จัดเตรียมบุคลากรให้พร้อมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ ในการนำเสนอข้อมูล

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์

ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาได้สรุปผลการดำเนินงานได้ ดังนี้

2.1 ผลการดำเนินงานทุกโรงเรียนอยู่ในระดับน่าพึงพอใจและในเกณฑ์ดี

2.2 บางโรงเรียนได้ตั้งเกณฑ์ระดับความพึงพอใจในระดับสูงมากไป ซึ่งจะต้องปรับลด

ลงมาให้อยู่ในสภาพจริง

3.3.5 วัสดุ ครุภัณฑ์ มีจำนวนไม่เพียงพอ

3.4 อื่นๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคด้านอื่นๆ ดังนี้

3.4.1 ใช้เวลาในการดำเนินงานมาก ไม่สามารถสอนนักเรียนได้เต็มที่

3.4.2 นโยบายทางการศึกษาไม่ชัดเจน ยากต่อการปฏิบัติ

3.4.3 ควรได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างใกล้ชิด

ตอนที่ 4 แนวทางปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งแยกออกเป็น 4 หัวข้อย่อย คือ

4.1 กระบวนการดำเนินงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษามีข้อเสนอแนะ แนวทางปรับปรุง แก้ไขเพื่อพัฒนาด้านกระบวนการ ดังนี้

4.1.1 ดำเนินงานอย่างจริงจังให้ต่อเนื่องเป็นปัจจุบันตามสภาพของโรงเรียน

4.1.2 ควรมีการประชุมทำความเข้าใจ ในกระบวนการดำเนินงานทุกขั้นตอนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4.1.3 ควรมีเวลาให้การทำงานอย่างเพียงพอ

4.2 บุคลากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษามีข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาด้านบุคลากร ดังนี้

4.2.1 บุคลากรต้องได้รับการอบรมเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาทุกคน

4.2.2 สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากร

4.2.3 มีการกระจายงานให้เหมาะสมอย่างทั่วถึง

4.2.4 จัดสรรบุคลากรให้เพียงพอ

4.2.5 ควรจัดโครงสร้างในการบริหารงานบุคลากรให้เหมาะสม อย่าให้มีผู้บังคับบัญชาหลายคนพร้อมๆ กัน

4.3 งบประมาณและทรัพยากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษามีข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาด้านงบประมาณและทรัพยากร ดังนี้

4.3.1 จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนอย่างเพียงพอ

4.3.2 วัสดุ ครุภัณฑ์ที่ได้รับการจัดสรร ควรเป็นไปตามความต้องการของโรงเรียน

4.3.3 แยกจัดสรรงบประมาณโดยตรงเฉพาะการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา

4.3.4 โรงเรียนต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.3 มาตรฐานใดที่ผ่านเกณฑ์การประเมินแล้วจะคอยผดุงคุณภาพได้ และเพิ่มเกณฑ์ความพึงพอใจให้สูงขึ้น

2.4 มาตรฐานใดไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน นำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2.5 มาตรฐานใดตัวบ่งชี้ยังไม่ครบ ก็จะทำให้ครบตามจำนวนที่กำหนด

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งยกออกเป็น 4 หัวข้อย่อย คือ

3.1 กระบวนการดำเนินงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

3.1.1 ดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง เพราะมีข้อจำกัดเรื่องเวลาด้วยครูแต่ละคนมีภาระหน้าที่มาก

3.1.2 กระบวนการดำเนินงานทั้งหมดไม่ต่อเนื่องครบวงจร เพราะขาดการ แนะนำหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1.3 ไม่มีใครมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการอย่างแท้จริง

3.2 บุคลากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษาล้วนมีปัญหาอุปสรรคด้านบุคลากร ดังนี้

3.2.1 ผู้บริหารมีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายบ่อยงานไม่ต่อเนื่อง

3.2.2 บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง เพราะเป็นเรื่องใหม่

3.2.3 บุคลากรขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3.2.4 บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ

3.2.5 บุคลากรมีภาระหน้าที่อื่นๆ อีกมาก

3.2.6 ขาดความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง

3.3 งบประมาณและทรัพยากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคด้านงบประมาณและทรัพยากร ดังนี้

3.3.1 งบประมาณมีไม่เพียงพอ

3.3.2 สิ้นเปลืองงบประมาณในการดำเนินงานมาก

3.3.3 วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่หน่วยงานต้นสังกัดส่งมาให้ไม่ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา

3.3.4 วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่มีอยู่ไม่อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ใช้งานได้ไม่มีประสิทธิภาพ

4.4 อื่นๆ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า สถานศึกษามีข้อเสนอแนะ
ในการปรับปรุง แก้ไขเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

4.4.1 ควรมีงบประมาณค่าอาหารทำการนอกเวลาให้บุคลากร

4.4.2 ไม่ควรใช้เอกสารเป็นหลักฐาน ในการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา

4.4.3 การพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร ควรใช้ผลงานมากกว่าอาวุโส

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร จากโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ครบทั้ง 12 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งจะนำผลการวิเคราะห์
ข้อมูลเสนอเป็นรายการเอกสาร แต่ละรายการว่ามีหรือไม่มี ตามระดับเกณฑ์การพิจารณา โดยมี
เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 4 รายการ คือ กลไกการจัดทำถูกต้อง ความสมบูรณ์ถูกต้อง
ของเนื้อหา ความเป็นปัจจุบัน และการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งระดับเกณฑ์การพิจารณา
ออกเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับ 1 มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 1 รายการ

ระดับ 2 มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 2 รายการ

ระดับ 3 มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ

ระดับ 4 มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารครบทั้ง 4 รายการ

โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตารางที่ 97 การควบคุมคุณภาพการศึกษา

รายการเอกสาร	มีเอกสาร		ระดับเกณฑ์การพิจารณา							
			1		2		3		4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการ	12	100.00	-	-	-	-	3	25.00	9	75.00
2. การเตรียมความพร้อมบุคลากร	12	100.00	-	-	-	-	12	100.00	-	-
3. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน	12	100.00	-	-	-	-	9	75.00	3	25.00
4. การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	12	100.00	-	-	-	-	-	-	12	100.00
5. การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน	12	100.00	-	-	-	-	9	75.00	3	25.00
(แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา)										
6.การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี	12	100.00	-	-	-	-	12	100.00	-	-
(แผนปฏิบัติการประจำปี)										
7. การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี	12	100.00	-	-	-	-	12	100.00	-	-
8. การดำเนินการพัฒนาคุณภาพ	12	100.00	-	-	-	-	9	75.00	3	25.00
การศึกษาตามแผนพัฒนา										
การศึกษาของโรงเรียน										

จากตารางที่ 97 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตและวิเคราะห์เอกสาร พบว่า สถานศึกษาทั้งหมดได้จัดทำเอกสารครบทั้ง 8 รายการ แต่ละรายการอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาที่แตกต่างกัน คือ

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการ พบว่า สถานศึกษาส่วนมากจัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 4 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารครบทั้ง 4 รายการ มากที่สุด ร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ อยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 ร้อยละ 25.00 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นกลไกการจัดทำไม่ถูกต้อง
2. การเตรียมความพร้อมบุคลากร พบว่า สถานศึกษาทั้งหมด ร้อยละ 100.00 จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นยังขาดประสิทธิผลในการปฏิบัติ
3. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน พบว่า สถานศึกษาส่วนมากจัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นขาดความสมบูรณ์ถูกต้องของเนื้อหามากที่สุด ร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ อยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 4 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารครบทั้ง 4 รายการ ร้อยละ 25.00
4. การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน พบว่า สถานศึกษาทั้งหมด ร้อยละ 100.00 จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 4 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารครบทั้ง 4 รายการ
5. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน พบว่า สถานศึกษาส่วนมากจัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นขาดความสมบูรณ์ถูกต้องของเนื้อหาที่สุด ร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ อยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 4 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารครบทั้ง 4 รายการ ร้อยละ 25.00
6. การจัดแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี พบว่า สถานศึกษาทั้งหมด ร้อยละ 100.00 จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาอยู่ในระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นขาดความสมบูรณ์ถูกต้องของเนื้อหา
7. การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี พบว่า สถานศึกษาทั้งหมด ร้อยละ 100.00 จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาอยู่ในระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นประสิทธิผลในการนำไปปฏิบัติ
8. การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน พบว่า สถานศึกษาส่วนมาก จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นประสิทธิผลในการนำไปปฏิบัติมากที่สุด ร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ อยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 4 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารครบทั้ง 4 รายการ ร้อยละ 25.00

ตารางที่ 98 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

รายการเอกสาร	มีเอกสาร		ระดับเกณฑ์การพิจารณา							
			1		2		3		4	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. การกำหนดแนวทางการประเมินตนเอง	12	100.00	-	-	-	-	-	-	12	100.00
10. การสร้างเครื่องมือประเมินตนเอง	12	100.00	-	-	-	-	12	100.00	-	-
11. การประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง	12	100.00	-	-	-	-	12	100.00	-	-
12. การสรุปรายงาน	12	100.00	-	-	-	-	9	75.00	3	25.00
13. การวิเคราะห์ผลสรุป	12	100.00	-	-	12	100.00	-	-	-	-
14. การปรับปรุงพัฒนามาตรฐาน	12	100.00	-	-	-	-	12	100.00	-	-
การศึกษาของโรงเรียน										
15. การเตรียมการเพื่อรอรับการตรวจสอบ ทบทวน จากเขตกลุ่มเขต และสำนักการศึกษา	12	100.00	-	-	-	-	12	100.00	-	-
16. การนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข	12	100.00	-	-	-	-	12	100.00	-	-
17. การจัดทำรายงานประจำปี	12	100.00	-	-	-	-	12	100.00	-	-

จากตารางที่ 94 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตวิเคราะห์เอกสาร พบว่า สถานศึกษาทั้งหมดได้จัดทำเอกสารครบทั้ง 9 รายการ แต่ละรายการอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาที่แตกต่างกัน คือ

9. การกำหนดแนวทางการประเมินตนเอง พบว่า สถานศึกษาทั้งหมด ร้อยละ 100.00 จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 4 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารครบถ้วนทั้ง 4 รายการ

10. การสร้างเครื่องมือประเมินตนเอง พบว่า สถานศึกษาทั้งหมด ร้อยละ 100.00 จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นกลไกการจัดทำ

11. การประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง พบว่า สถานศึกษาทั้งหมด ร้อยละ 100.00 จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นประสิทธิผลในการนำไปใช้

12. การสรุปรายงาน พบว่า สถานศึกษาส่วนมากจัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นความสมบูรณ์ถูกต้องของเนื้อหามากที่สุด ร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ อยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 4 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารครบทั้ง 4 รายการ ร้อยละ 25.00

13. การวิเคราะห์ผลสรุป พบว่า สถานศึกษาทั้งหมด ร้อยละ 100.00 จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 2 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 2 รายการ ยกเว้นความสมบูรณ์ถูกต้องของเนื้อหา และประสิทธิผลในการนำไปใช้

14. การปรับปรุงพัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน พบว่า สถานศึกษาทั้งหมด ร้อยละ 100.00 จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นความเป็นปัจจุบัน

15. การเตรียมการเพื่อรองรับ การตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา พบว่า สถานศึกษาทั้งหมด ร้อยละ 100.00 จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นความเป็นปัจจุบัน

16. การนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข พบว่า สถานศึกษาทั้งหมด ร้อยละ 100.00 จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นประสิทธิผลในการนำไปใช้

17. การจัดทำรายงานประจำปี พบว่า สถานศึกษาทั้งหมด ร้อยละ 100.00 จัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นความสมบูรณ์ถูกต้องของเนื้อหา

ตอนที่ 3 การเตรียมการรองรับการประเมิน และรับรองคุณภาพการศึกษา ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๑๑

ตารางที่ ๑๑ การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา

รายการเอกสาร	มีเอกสาร		ระดับเกณฑ์การพิจารณา							
			1		2		3		4	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
18. การเตรียมการเพื่อรองรับ การประเมินจากองค์กร ภายนอก	12	100.00	-	-	-	-	9	75.00	3	25.00

จากตารางที่ ๑๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร พบว่า สถานศึกษาทั้งหมดได้จัดทำเอกสารครบ สถานศึกษาส่วนมากจัดทำเอกสารอยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 3 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ ยกเว้นความเป็นปัจจุบัน มากที่สุด ร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ อยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาระดับ 4 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารครบทั้ง 4 รายการ ยกเว้น ร้อยละ 25.00

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค โดยจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค
2. เพื่อศึกษาผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค
4. เพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ปีการศึกษา 2545 ทั้ง 12 โรงเรียน รวมจำนวน 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 3 ประเภท คือ

1. แบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบ กำหนดคำตอบให้เลือกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ และความคิดเห็นอื่นๆ จำนวน 25 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 กระบวนการ คือ

2.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา มี 17 ข้อ

2.2 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษามี 9 ข้อ

2.3 การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษามี 1 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ และความคิดเห็นอื่นๆ จำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 กระบวนการ คือ

3.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา มี 14 ข้อ

3.2 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษามี 7 ข้อ

3.3 การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษามี 1 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ และความคิดเห็นอื่นๆ จำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 กระบวนการ คือ

4.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา มี 17 ข้อ

4.2 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษามี 5 ข้อ

4.3 การเตรียมการรองรับการประเมิน และรับรองคุณภาพการศึกษามี 1 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ และความคิดเห็นอื่นๆ จำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 กระบวนการ คือ

5.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา มี 17 ข้อ

5.2 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษามี 5 ข้อ

5.3 การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษามี 1 ข้อ

2. การประชุมกลุ่ม โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการประชุมกลุ่มและให้สรุปผลรายงานการประชุมกลุ่ม ซึ่งมี 3 ตอน คือ

2.1 สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมี 19 หัวข้อย่อย

2.2 ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมทั้งหมด

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมี 4 หัวข้อย่อย

2.4 แนวทางปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมี 4 หัวข้อย่อย

3. การสังเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเคราะห์เอกสารจากสถานศึกษาทั้ง 12 โรงเรียน โดยจัดทำตารางรายการเอกสารที่ใช้ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และตรวจสอบว่าสถานศึกษามีเอกสารที่กำหนดหรือไม่ หากเอกสารรายการใดที่สถานศึกษามีก็จะพิจารณาคุณภาพของเอกสาร ว่าเอกสารนั้นมีคุณภาพตามเกณฑ์การพิจารณาที่ผู้วิจัยตั้งขึ้น 4 เกณฑ์ คือ กลไกการจัดทำถูกต้อง ความสมบูรณ์ถูกต้องของเนื้อหา ความเป็นปัจจุบัน และนำไปใช้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยได้กำหนดระดับเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร ออกเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับ 1 มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 1 รายการ

ระดับ 2 มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 2 รายการ

ระดับ 3 มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสาร 3 รายการ

ระดับ 4 มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารครบทั้ง 4 รายการ

ตารางรายการที่ใช้ในการสังเคราะห์เอกสาร จะมีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา มี 8 ข้อ

ตอนที่ 2 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา มี 9 ข้อ

ตอนที่ 3 การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา มี 1 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 150 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ที่ให้ข้อมูลที่สมบูรณ์

2. ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม ผู้วิจัยทำเป็นคำสั่ง จัดประชุมกลุ่มพร้อมกันทั้ง 12 โรงเรียน โดยมีกลุ่มตัวอย่างเข้าประชุมกลุ่ม 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และมอบหมายให้ประธานกลุ่มนำผลสรุปจากการประชุมกลุ่มส่งให้ผู้วิจัย

3. ข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์เอกสารจากทั้ง 12 โรงเรียนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่ม ผู้วิจัยได้มาสรุปจัดกลุ่มเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา
3. ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์เอกสาร ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งครูสายปฏิบัติการสอน
2. สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ซึ่งแยกตามกระบวนการต่างๆ 3 กระบวนการ สรุปผลได้ดังนี้

2.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท สรุปผลได้สอดคล้องกันคือ

2.1.1 สถานศึกษาใช้ทฤษฎีวงจรคุณภาพ PDCA เป็นหลักในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ร้อยละ 71.13 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม และใช้แนวความคิดยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ร้อยละ 78.35

2.1.2 สถานศึกษาใช้วิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเป็นคณะต่างๆ ร้อยละ 92.78 โดยจัดทำคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรในการมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากร ร้อยละ 90.72 ส่วนการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่บุคลากรนั้น สถานศึกษาใช้วิธีจัดประชุม วางแผนร่วมกัน ร้อยละ 91.75 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

2.1.3 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา จะใช้วิธีแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการทำงาน ร้อยละ 60.82 และมีผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำ สำหรับข้อมูลพื้นฐานนั้นจะมีข้อมูลของนักเรียนมากที่สุด ร้อยละ 96.91

2.1.4 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 88.60 โดยกำหนดจากที่ประชุมร่วมกันของบุคลากร (ตามผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม) แล้ว

ประชุมวางแผนก่อนปฏิบัติงาน ร้อยละ 85.57 และแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานแต่ละมาตรฐาน แต่ละตัวบ่งชี้ ร้อยละ 83.63

2.1.5 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน จัดทำโดยมีการประชุมวางแผนในการจัดทำ ร้อยละ 64.95 มีผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารเป็นผู้จัดทำ ร้อยละ 73.20 และต้องได้รับความเห็นชอบจากกรรมการสถานศึกษาก่อนประกาศใช้ต่อสาธารณชน ร้อยละ 65.98

2.1.6 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) จัดทำโดยมีการประชุมวางแผน และมีคำสั่งมอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษรในการจัดทำ ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับสภาพการณ์จริง และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน ร้อยละ 76.29 และตามผลการวิเคราะห์ ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

2.1.7 การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี จะใช้แผนปฏิบัติการประจำปีเป็นหลัก ร้อยละ 81.44 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

2.1.8 การพัฒนาการศึกษาเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาดำเนินการโดยมีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ร้อยละ 76.29 และประชุมวางแผนจัดกิจกรรมตามแผนงานและโครงการ แยกเป็นรายมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ร้อยละ 74.23 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

2.1.9 สำหรับการจัดทำเอกสาร จากการสังเคราะห์เอกสารของสถานศึกษาในกระบวนการควบคุมคุณภาพการศึกษามีครบทุกรายการ และทั้งหมดอยู่ในระดับเกณฑ์ที่ดีถึงดีมาก คือ อยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารอยู่ในระดับ 3 และ 4

2.2 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท สรุปผลได้สอดคล้องกัน คือ

2.2.1 สถานศึกษาจะมีการประชุมวางแผนร่วมกัน เพื่อกำหนดรูปแบบการประเมินตนเอง และกระบวนการขั้นตอนในการประเมินตนเอง รวมทั้งกำหนดคณะกรรมการที่จะจัดทำเครื่องมือประเมิน โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ร้อยละ 83.51 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม สำหรับผู้ประเมินตนเอง คือ คณะกรรมการที่สถานศึกษาแต่งตั้งเป็นผู้ประเมิน ร้อยละ 61.86 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

2.2.2 การวิเคราะห์ผลสรุปการประเมินตนเอง จะมีคณะกรรมการที่สถานศึกษาแต่งตั้งเป็นผู้ดำเนินการวิเคราะห์ ร้อยละ 61.86 โดยจัดทำเป็นเอกสารรูปเล่ม (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม) มีผู้บริหารทำการตรวจสอบความถูกต้องเป็นครั้งสุดท้าย (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม)

3.1.2 ผลการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา มีความสมบูรณ์ถูกต้องเป็นปัจจุบันเกิดประสิทธิภาพในการนำไปปฏิบัติ (ร้อยละ 49.48)

3.1.3 ผลการกำหนดจำนวนมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ สามารถดำเนินการได้ครบภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่อาจจะไม่ผ่านการประเมินทุกตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐานการศึกษา ร้อยละ 73.20 จำนวนมาตรฐานและตัวบ่งชี้ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย ผ่านการประเมินตนเองคิดเป็นร้อยละ 61 – 70 ร้อยละ 52.58 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจคิดเป็นร้อยละ 61 – 70 ร้อยละ 53.61 ซึ่งถือว่าอยู่ในขั้นพอใจ ร้อยละ 65.45 ถึงน่าพึงพอใจ (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม) โดยมาตรฐานใดที่ผ่านการประเมินแล้วจะผดุงรักษาคุณภาพไว้ ส่วนมาตรฐานใดที่ยังไม่ผ่านการประเมินก็จะนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม)

3.1.4 ผลการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน สถานศึกษาอยู่ในระหว่างดำเนินการรวบรวมจัดทำเข้ารูปเล่ม ร้อยละ 40.21 และสมบูรณ์ถูกต้องเรียบร้อยเป็นปัจจุบันนำไปปฏิบัติได้ ร้อยละ 39.18 สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร

3.1.5 ผลการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (แผนปฏิบัติการประจำปี) สถานศึกษาดำเนินการครบทุกโรงเรียน แต่ยังขาดความสมบูรณ์ถูกต้อง และมีปัญหาบ้างในการนำไปปฏิบัติ ร้อยละ 34.02 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร

3.1.6 การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย เป็นปัจจุบัน แต่มีปัญหาบ้างในการปฏิบัติ ร้อยละ 38.14 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร

3.1.7 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษา สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เกือบทั้งหมดตามแผนพัฒนาการศึกษา ร้อยละ 55.67

3.2 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท สรุปผลได้สอดคล้องกัน คือ

3.2.1 ผลการประเมินการปฏิบัติงานด้วยตนเอง ยังมีความคลาดเคลื่อนบ้างในบางตัวบ่งชี้ และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ร้อยละ 62.89 ซึ่งเช่นเดียวกับผลการสรุปรายงานและการวิเคราะห์ผลสรุปการประเมินตนเองที่มีความคลาดเคลื่อนบ้างในบางตัวบ่งชี้ และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ร้อยละ 63.92 ส่วนผลการประเมินการปฏิบัติงานตามแผนและโครงการพัฒนาการศึกษา มีการปรับปรุงแก้ไขบ้าง แต่ก็ยังเป็นไปตามแผนงานและโครงการ ร้อยละ 77.32

2.2.3 การนำผลการวิเคราะห์ผลสรุป มาปรับปรุงแก้ไข สถานศึกษาจะนำมาประชุมวางแผน (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม) เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 79.38

2.2.4 การติดตาม การตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษา ใช้วิธีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ร้อยละ 63.92

2.2.5 การเตรียมการเพื่อรองรับ การตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา สถานศึกษาจะ เตรียมข้อมูลสารสนเทศ และผลสรุปการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ร้อยละ 72.16 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

2.2.6 การจัดทำรายงานประจำปี สถานศึกษาจะแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร ร้อยละ 58.76 และจัดทำเป็นเอกสารรูปเล่ม (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม)

2.2.7 สำหรับการจัดทำเอกสาร จากการสังเคราะห์เอกสารของสถานศึกษา ในกระบวนการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา มีครบทุกรายการ และส่วนมากอยู่ในระดับเกณฑ์ดีถึงดีมาก คือ อยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารระดับ 3 และ 4 ยกเว้นการวิเคราะห์ผลสรุป อยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารในระดับ 2 ทั้ง 4 โรงเรียน

2.3 การเตรียมการรองรับการประเมิน และรับรองคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท สรุปผลได้สอดคล้องกัน คือ สถานศึกษาจัดทำข้อมูลสารสนเทศเตรียมบุคลากรให้พร้อมรวมทั้งให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ร้อยละ 87.27 สำหรับการจัดทำเอกสาร จากการสังเคราะห์เอกสารของสถานศึกษา ในกระบวนการการเตรียมการเพื่อรองรับการประเมิน และรับรองคุณภาพการศึกษามีครบถ้วน และอยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก คือ อยู่ในระดับเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารในระดับ 3 และ 4

3. ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ซึ่งแยกตามกระบวนการที่สถานศึกษาได้ดำเนินการแล้ว 2 กระบวนการ สรุปผลได้ดังนี้

3.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท สรุปผลได้สอดคล้องกัน คือ

3.1.1 ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาพบว่า ทุกคนตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถจนมีผลที่น่าพึงพอใจ ร้อยละ 61.86

3.2.2 ผลการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา ส่วนใหญ่ ถูกต้องเรียบร้อย มีข้อปรับปรุงแก้ไขบ้าง ร้อยละ 85.57 ส่วนผลการนำข้อเสนอแนะจากการ ตรวจสอบ ทบทวนไปปรับปรุงแก้ไข สถานศึกษามีการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขบางเรื่อง ร้อยละ 69.07

3.2.3 ผลการจัดทำรายงานประจำปี กลไกการจัดทำสมบูรณ ถูกต้องเรียบร้อย เป็นปัจจุบัน ร้อยละ 45.36 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร

4. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ซึ่งแยกตามกระบวนการต่างๆ 3 กระบวนการ สรุปผลได้ดังนี้

4.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท สรุปผลได้สอดคล้องกัน คือ

4.1.1 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา บุคลากรเป็นปัญหามากที่สุด ร้อยละ 71.13 โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายบ่อยงานไม่ต่อเนื่อง (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม) และปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมให้บุคลากร ร้อยละ 68.04 เพราะบุคลากรยังขาดแหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนา ร้อยละ 51.55 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

4.1.2 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามแนวคิดการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา คือ การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา ร้อยละ 53.61 เพราะเป็นเรื่องใหม่ที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ

4.1.3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน คือ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 48.45 ขาดความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม) สำหรับข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่สถานศึกษายังขาด คือ ข้อมูลด้านวัสดุและครุภัณฑ์ ร้อยละ 42.27

4.1.4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา คือ เวลาในการประชุมเพื่อวางแผนและเวลาปฏิบัติงานมีน้อย ร้อยละ 59.79 เพราะบุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม)

4.1.5 ปัญหาและอุปสรรค ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญ โรงเรียน คือ แนวทางการดำเนินงานบางเรื่องไม่ชัดเจน เช่นหลักสูตรใหม่ ร้อยละ 45.36 และขาดความร่วมมือจากคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง ร้อยละ 42.27

4.1.6 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) คือ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง ร้อยละ 62.89 สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามแผน คือ การขาดงบประมาณสนับสนุน ร้อยละ 41.24 เพราะจะต้องใช้งบประมาณดำเนินการมาก (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม) ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน คือ ขาดบุคลากรที่ชำนาญในการประเมินผล ร้อยละ 49.48)

4.1.7 ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ร้อยละ 46.39 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม และมีปัญหาอุปสรรคในการทำกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ร้อยละ 38.14 และนโยบายทางการศึกษาไม่ ชัดเจน ควรได้รับการดูแลจากต้นสังกัดอย่างใกล้ชิด (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม)

4.2 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท สรุปผลได้สอดคล้องกัน คือ

4.2.1 ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา มีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด คือ การสร้างเครื่องมือประเมินตนเอง ร้อยละ 42.27 เพราะบุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการประเมินตนเอง ร้อยละ 58.76 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

4.2.2 ปัญหาและอุปสรรคจากการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา คือ คณะผู้ตรวจสอบไม่มีการตรวจสอบ ทบทวน อย่างจริงจัง ร้อยละ 38.14 ส่วนปัญหาและอุปสรรคจากการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข คือ ข้อเสนอแนะไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ร้อยละ 39.18

4.2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำรายงานประจำปี คือ บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ ร้อยละ 39.18

4.3 การเตรียมการรองรับการประเมิน และรับรองคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท สรุปผลได้สอดคล้องกัน คือ สถานศึกษามีปัญหาและอุปสรรคที่บุคลากรขาดการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 53.61

5. แนวทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ซึ่งแยกตามกระบวนการต่างๆ 3 กระบวนการ สรุปผลได้ดังนี้

5.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท
ได้ผลได้สอดคล้องกัน คือ

5.1.1 วิธีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่บุคลากรในการดำเนินการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา คือ เชิญวิทยากรที่ชำนาญการมาให้การบรรยาย ร้อยละ 67.01

5.1.2 วิธีการจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา คือ จัดสรรตามความจำเป็นพื้นฐานตามขนาดของสถานศึกษาและจำนวน
นักเรียน ร้อยละ 49.48 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

5.1.3 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษา ควรจะพัฒนาทั้ง
ระบบครบวงจรในคราวเดียวกัน ร้อยละ 75.26 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก
การประชุมกลุ่ม

5.1.4 วิธีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน มีเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
รับผิดชอบการจัดเก็บและรักษาข้อมูลโดยเฉพาะ ร้อยละ 71.13 สำหรับวิธีการรวบรวมข้อมูล
สารสนเทศนั้น ควรจะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ร้อยละ 67.01

5.1.5 วิธีการกำหนดจำนวนมาตรฐานการศึกษา ควรทำตามศักยภาพของสถาน
ศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละ 51.55 ส่วนการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานควรกำหนดจากที่
ประชุมบุคลากรร่วมกัน (ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม) โดยพิจารณาจาก ข้อมูล
สารสนเทศและศักยภาพของสถานศึกษาเป็นหลัก ร้อยละ 81.44

5.1.6 วิธีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้แก่บุคลากรในการจัดทำแผน
พัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน) ควรมุ่งเน้นกรรมวิธีและกระบวนการในการจัดทำ
ร้อยละ 71.13 โดยในการจัดทำนั้นควรให้บุคลากรผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำและ
ทุกฝ่ายต้องยอมรับ (ร้อยละ 73.20)

5.1.7 การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะแก่บุคลากร ในการจัดทำ
แผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี) ควรมุ่งเน้น
กรรมวิธีและกระบวนการในการจัดทำ ร้อยละ 72.16 ส่วนการปฏิบัติงานตามแผนดังกล่าวควรทำให้
ผู้ปฏิบัติทราบหน้าที่บทบาทอย่างชัดเจน ร้อยละ 54.64 เช่นเดียวกันกับการประเมินผลในการ
ปฏิบัติงานตามแผนดังกล่าว ควรมุ่งเน้นให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ร้อยละ 54.64

5.1.8 การพัฒนาบุคลากรในการดำเนินการพัฒนาการศึกษา ควรพัฒนาด้าน
ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการสรุปวิเคราะห์และรายงาน ร้อยละ 63.92 สำหรับวิธีการจัด
กิจกรรมให้บุคลากรภายในสถานศึกษา ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานนั้น ควรจัดกิจกรรมตาม

ความถนัด และความสามารถของแต่ละบุคลากร ร้อยละ 78.35 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

5.2 การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท สรุปผลได้สอดคล้องกัน คือ

5.2.1 การประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง บุคลากรควรได้รับการพัฒนาในเรื่องกรรมวิธีในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเองให้มากขึ้น ร้อยละ 65.98

5.2.2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรได้รับการพัฒนา โดยการให้อาจารย์ประจำชั้น และอาจารย์ประจำวิชา ปฏิบัติงานในหน้าที่เดิมทุกปีการศึกษา ร้อยละ 52.58 และผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติงานประจำในสถานศึกษาเดิมน้อย 3 ปี ร้อยละ 35.05 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

5.2.3 การพัฒนาการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา เห็นว่าควรมีการตรวจสอบ ทบทวนอย่างจริงจังสม่ำเสมออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 56.70 และวิธีการที่จะทำให้สถานศึกษานำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข คือ การที่ต้องมีการตรวจสอบ ติดตามอย่างสม่ำเสมอจากผู้รับผิดชอบ ร้อยละ 78.35 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

5.2.4 เรื่องที่บุคลากรควรได้รับความรู้ ความเข้าใจเพิ่มเติมในการจัดทำรายงานประจำปี คือ กรรมวิธีและกระบวนการในการจัดทำ ร้อยละ 63.92

5.3 การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท สรุปผลได้สอดคล้องกัน คือ ควรส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อย่างมีระบบ ร้อยละ 87.63 และสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

อภิปรายผล

จากการวิจัยการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลโดยมีภาพรวม ดังนี้

1. ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค มีอายุอยู่ในระหว่าง 41 – 50 ปี และมีความรู้จบปริญญาตรี หากสถานศึกษามีการบริหารจัดการที่ดี รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดที่ดี จะทำให้การพัฒนาศึกษาเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลมากขึ้น โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน จะต้องเป็นผู้นำทาง

วิชาการ และเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาของโรงเรียนและเป็นตัวอย่างที่มีความเข้มแข็ง อดทน ไม่ปล่อย
ให้โรงเรียนเป็นไปตามยถากรรม ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการที่ประเทศจะอยู่อย่างไทยใน
สังคมโลกได้ ขึ้นอยู่กับโรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียน โดยเฉพาะผู้นำคือผู้บริหารโรงเรียนเป็น
สำคัญ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : ก)

2. สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
เขตบางแค มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล โดยมีภาพรวม ดังนี้

สถานศึกษาใช้ทฤษฎีวงจรคุณภาพ PDCA เป็นหลักในการบริหารการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพร้อมรับ
การประเมินภายนอกสถาบัน ส่งเสริมการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนัก
งานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 10) และใช้แนวคิดการมีส่วนร่วม และร่วมคิดร่วมทำ
ประกอบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพ
การศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร หน่วยงานนิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
(2543 : 11) และเป็นไปตามสรุปผลการวิจัยที่ทุกขั้นตอนในการดำเนินงาน สถานศึกษาจะจัดให้มี
การประชุมร่วมกันของบุคลากรและมีการแต่งตั้งคณะทำงานเป็นคณะต่างๆ รวมทั้งจัดทำคำสั่งเป็น
ลายลักษณ์อักษร ส่วนการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญ
ข้อมูลของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามแนวการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ที่กล่าวว่า “การจัดการศึกษา ถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (2543 : 24)”
สำหรับการกำหนดมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษากำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้
สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกรุงเทพมหานคร จากคู่มือการประเมินมาตรฐานโรงเรียน
สังกัดกรุงเทพมหานคร หน่วยงานนิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2542 : 9 – 62) และ
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดจากที่ประชุมร่วมกันของบุคลากรซึ่ง
สอดคล้องกับ สุคนธ์ สากลวารี (2544 : 16) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า
โรงเรียนได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยการประชุมครูก่อนลงมือปฏิบัติงาน และสถานศึกษาได้
นำผลสรุปจากการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ เพ็ญศรี คชศิลา
(2543) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนตามมาตรฐาน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนได้นำผลการประเมินมาใช้
ทุกประเด็น ส่วนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นั้น สถานศึกษา
ใช้วิธีการนิเทศภายใน คือ การเยี่ยมชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ และ

หัวหน้าสายชั้น สอดคล้องกับคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2542 : 40)

สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ทั้ง 12 โรงเรียน มีสภาพการดำเนินการครบถ้วน และมีเอกสารประกอบทุกขั้นตอน ดำเนินการตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติกำหนด

3. ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขต บางแค มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลโดยมีภาพรวม ดังนี้

3.1 ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากเครื่องมือทั้ง 3 ประเภท อยู่ในชั้นพอใจถึงน่าพึงพอใจ กล่าวคือ จากเครื่องมือแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตอบว่า สถานศึกษาพอใจผลการประเมินตนเองของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และ ด้านปัจจัย และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม พบว่า ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับน่าพึงพอใจและในเกณฑ์ดี ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสารที่พบว่า สถานศึกษามีเอกสารครบทุกรายการและเกือบทุกรายการ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารอยู่ในระดับ 3 และ 4 คือ มีเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของเอกสารขาด 1 รายการ และครบทั้ง 4 รายการเกือบทั้งหมด ซึ่งน่าจะอยู่ในเกณฑ์ดี หรือ น่าพึงพอใจ เพราะงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นของใหม่ ยังไม่มีใครมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง แต่ถ้าหากพิจารณาผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แยกเป็นรายการต่างๆ จะพบผลการดำเนินการที่แตกต่างกัน คือ

3.2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังมีผลไม่น่าพึงพอใจ เพราะบุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ มีงานอื่นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญศรี ศุภศิลา (2543) ได้วิจัย เรื่อง การนำผลการประเมินมาปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนตามมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ครูมีชั่วโมงสอนมาก และจากการสังเคราะห์เอกสารในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาได้จัดทำเอกสารประกอบการปฏิบัติงาน ที่ไม่สมบูรณ์หลายรายการ คือ

3.2.1 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน ยังขาดความสมบูรณ์ถูกต้องของเนื้อหา

3.2.2 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน ยังขาด
ความสมบูรณ์ถูกต้องของเนื้อหา และนำไปปฏิบัติได้เป็นบางเรื่อง

3.2.3 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (แผนปฏิบัติการประจำปี) ยังขาดความ
สมบูรณ์ ถูกต้องของเนื้อหา และมีปัญหาในการนำไปปฏิบัติเหมือนกันกับปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี
ที่มีปัญหาในทางปฏิบัติ

3.2.4 การจัดทำรายงานประจำปี ยังขาดความสมบูรณ์ถูกต้องของเนื้อหา
สำหรับผลการประเมินการปฏิบัติงานด้วยตนเอง ผลการสรุปรายงานและการวิเคราะห์ผลสรุป
การปฏิบัติงานด้วยตนเอง และผลการประเมินการปฏิบัติงานตามแผน และโครงการต่างๆ ส่วนใหญ่
เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ยังมีความคลาดเคลื่อนบ้างซึ่งได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้ว

4. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาสังกัด
กรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลโดยภาพรวม ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่สำคัญ
ที่สุด คือ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นของใหม่สำหรับสถานศึกษา ไม่มีใคร
มีความรู้ ความเข้าใจอย่างแท้จริง ขาดการแนะนำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนทำให้สถานศึกษามี
ความเข้าใจผิดๆ แท้จริงแล้วการประกันคุณภาพภายใน คือ กระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนา
ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพซึ่งเป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องทำอยู่แล้ว
การประกันคุณภาพจึงไม่ใช่เรื่องใหม่หรือเป็นเรื่องแปลกแยกไปจากงานปกติ ไม่ใช่การประเมินเพื่อ
ประเมิน ไม่เน้นการสร้างเอกสารแบบวัด หรือแบบประเมินมากมายที่จะกลายเป็นกระดาษกองโต
แต่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ดร.รุ่ง แก้วแดง เลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ : 2543) ซึ่งเป็นปัญหาทางแนวคิดและด้านกระบวนการ ประกอบกับการบริหาร
งานบุคลากรที่มีการแต่งตั้งโยกย้ายผู้บริหารสถานศึกษาบ่อยครั้ง ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง
รวมทั้งการที่บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริงในการ
ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ พัฒนพงษ์ ทักษะวิระพันธ์ (2538)
ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคส่วนมาก
ขาดบุคลากรที่มีความเข้าใจในการปฏิบัติงานแต่ละด้าน และบุคลากรยังมีข้อจำกัดเรื่องเวลาเพราะ
มีงานอื่นๆ มากเกินไป และขาดความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ เทอดศักดิ์ พรหมเหลา
(2540) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่า ประชาชนมีภารกิจที่จะทำมาหาเลี้ยงชีพ ซึ่งมีส่วนน้อยที่เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น

ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่รองลงมา คือ การขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ พัฒนพงษ์ ทักษะวิเศษพันธ์ (2538) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคเกิดจากการขาดงบประมาณ รวมทั้งการขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสรุปผลการสัมมนา การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ครั้งที่ 2 ของโรงเรียนแกนนำการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2544) ที่กล่าวว่า อุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การขาด เครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ยังพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่น่าสนใจอีก เช่น นโยบายการศึกษาของกรุงเทพมหานครไม่ชัดเจน สถานศึกษาไม่ได้รับการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานศึกษาอย่างจริงจัง สถานศึกษาไม่สามารถนำข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานศึกษานำไปปฏิบัติได้ ซึ่งน่าจะศึกษาให้ลึกลงไปอีกว่า ปัญหาอยู่ที่ข้อเสนอแนะนั้นๆ มีปัญหา หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่มีปัญหาในการปฏิบัติ โดยภาพรวมปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค จะมีอยู่ 4 ประเภท คือ ปัญหาอุปสรรคด้านแนวคิดหรือกระบวนการ ปัญหาอุปสรรคด้านบุคลากร ปัญหาอุปสรรคด้าน งบประมาณ และปัญหาอุปสรรคด้านวัสดุครุภัณฑ์

5. แนวทางปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนา การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล โดยมีภาพรวมสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

5.1 ควรชี้แจงทำความเข้าใจให้ตรงกันว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไม่ใช่ของใหม่ แต่เป็นการทำงานประจำที่เคยทำมาแล้วอย่างมีระบบ มีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และไม่ได้เน้นที่การประเมินเอกสาร แต่เน้นที่ประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนการดำเนินการให้ขึ้นอยู่กับศักยภาพและบริบทของสถานศึกษานั้นๆ

5.2 ด้านการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา คือ การจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ โดยมุ่งเน้นเรื่องต่างๆ ตามกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่จะจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการดังนี้

5.2.1 มุ่งเน้นกรรมวิธีและกระบวนการ ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน (แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา) แผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี และการจัดทำรายงานประจำปี

5.2.2 มุ่งเน้น ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา/ธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) ปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี และการสรุปวิเคราะห์และรายงาน

5.2.3 มุ่งเน้นกรรมวิธีในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง และจากการ วิจัยยังค้นพบข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาด้านบุคลากรที่น่าสนใจ 2 ประการ คือ

5.2.4 สถานศึกษาควรจัดให้อาจารย์ประจำชั้น และอาจารย์ประจำวิชาปฏิบัติงาน ในหน้าที่เดิมทุกปี

5.2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติงานในสถานศึกษาเดิม อย่างน้อย 3 ปี และนอกจากนี้ควรส่งเสริมให้บุคลากร ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ ต่อเนื่องเป็นระบบจนเกิดความเคยชินเป็นงานหนึ่งของงานประจำ

5.3 แนวทางปรับปรุง แก้ไขพัฒนา ด้านงบประมาณในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา พบว่า ควรจัดสรรงบประมาณให้ตามความต้องการของสถานศึกษาอย่าง เพียงพอ แลคงให้เห็นว่าปัจจุบันการจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษายังไม่เป็นไปตาม ความต้องการของสถานศึกษาและยังไม่เพียงพอ

5.4 การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษาที่ค้นพบจากการวิจัย พบว่า ควรจะพัฒนาทั้งระบบครบวงจรในคราวเดียวกัน คงจะเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราช บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เช่น

5.4.1 การบริหารงานโดยองค์คณะบุคคลที่เรียกว่ากรรมการสถานศึกษา

5.4.2 การบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ

5.4.3 การกระจายอำนาจต่างๆ ให้สถานศึกษามากขึ้น

5.5 การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา ควรมีเจ้าหน้าที่ดำเนินการ โดยเฉพาะและจัดเก็บข้อมูลไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ สามารถเรียกใช้งานได้ตลอดเวลา

แนวทางปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถาน ศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค มีบางประการที่สถานศึกษาสามารถดำเนินการเองได้ มีหลายประการที่จะต้องให้หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการ เพราะฉะนั้นการพัฒนาการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทุกระดับ จึงจะสำเร็จได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นเรื่องใหม่สำหรับสถานศึกษาซึ่งถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการในสถานศึกษา ควรอย่างยิ่งที่หน่วยงานและผู้บริหารทุกระดับจะต้องให้ความสำคัญ ดูแลอย่างใกล้ชิด รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย

2. การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา จะต้องใช้วิธีจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ คือ ให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ลงมือปฏิบัติจริง

3. ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวน ทุกระดับ คือ ระดับเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา ต้องมีความรู้ ความเข้าใจอย่างแท้จริง ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาได้อย่างถูกต้องทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติ

4. ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง อย่างรอบให้หน่วยงานจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทางเดียว ผู้ปฏิบัติงานเองรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องต้องชวนช่วย และหาความรู้ด้วยตนเองอีกทางหนึ่งด้วย

5. ปัญหาเรื่องงบประมาณ ผู้มีหน้าที่จะต้องบริหารจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบอย่ารอให้งบประมาณมีอย่างเพียงพอ เพราะสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน การจัดสรรงบประมาณเป็นเรื่องที่มีปัญหาอยู่ ผู้มีหน้าที่บริหารจัดการจะต้องมีแผนในการดำเนินงานที่สอดคล้อง ชัดเจน ต่อเนื่อง อย่างเป็นระบบระหว่าง แผนงาน แผนเงิน และแผนคน

6. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการในสถานศึกษา ขณะนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังดำเนินการอยู่ เช่น การบริหารจัดการให้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารโดยองคมนตรีบุคคลที่เรียกว่า กรรมการสถานศึกษา รวมทั้งการกระจายอำนาจให้สถานศึกษา และการปฏิรูปการศึกษาด้านอื่นๆ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง และบริหารงานแบบการมีส่วนร่วม คือ การประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรให้มากที่สุด ตามแนวนโยบายที่ว่า "ความเป็นเอกภาพ ด้านนโยบาย หลากหลายในทางปฏิบัติ"

7. สถานศึกษาต้องอย่าทำความเข้าใจกับบุคลากรว่า งานประกันคุณภาพการศึกษาไม่ใช่เรื่องใหม่ ไม่ใช่เป็นการเพิ่มภาระ แต่เป็นการปรับปรุงการปฏิบัติงานประจำที่ทุกคนเคยทำอยู่แล้ว ให้มีระบบที่ชัดเจน ตามหลักเกณฑ์ที่ว่า "การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้"

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะทำการวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
2. ควรจะทำการวิจัยเกี่ยวกับ วิธีการพัฒนานุเคราะห์ในสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ และการประเมินจากองค์กรภายนอก เพราะบุคลากรที่มีคุณภาพจะเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ พราวศรี. การจัดระบบสารสนเทศในการบริหาร. กรุงเทพฯ : บุ๊คพ้อยท์, 2544.
- เต็มทอง ศิริแสงเลิศ. การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน กรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543.
- _____. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี จำกัด, 2544.
- _____. ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2542.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. "ระบบสารสนเทศกับการบริหาร," เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง การบริหารสถาบันจากปัจจุบันสู่อนาคต, (อัดสำเนา) 2539.
- จุไรรัตน์ สุดรุ่ง. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ฐาติ พวงสมจิตร์. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ประกอบ คุปรัตน์. ประชาชนกับการมีส่วนร่วมทางการศึกษากรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สารมวลชน จำกัด, 2528.
- ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์. การพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อการส่งเสริมการรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ลลิตา จันทรแก้ง. การพัฒนาตัวบ่งชี้ระบบประกันคุณภาพของคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ตามแนวทบทวนมหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

วรภัทร ภูเจริญ. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี จำกัด,

2541.

วันชัย ศิริชนะ. การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำหรับ
สถาบันอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

วิชาการ, กรม. คู่มือแนวทางการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2539.

_____. แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านผลผลิต ปัจจัย
และกระบวนการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.

สงบ ลักษณะ. แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา. (เอกสารอัดสำเนา), 2541.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน. (เอกสาร
อัดสำเนา), 2541.

สยาม สุ่มงาม. กระบวนการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหา การประกัน
คุณภาพการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนนำร่อง สำนักงานการศึกษา จังหวัดอุทัยธานี.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

สามัญศึกษา, กรม. ระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2542.

สำนักงานการศึกษา. แผนพัฒนาการศึกษาของกรุงเทพมหานคร : ระยะแผนพัฒนากรุงเทพ

มหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545 - 2549). กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร,
2544.

_____. มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา, กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร,
2543.

_____. รายงานสถิติการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สำนัก
การศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2545.

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. การประเมินตนเองเพื่อ
พัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2542.

สุภาพ ดวงใสว. "การประกันคุณภาพทางวิชาการ," อุดมศึกษาปริทัศน์. 1,3 (2539) : 23.

สุวิมล ว่องวานิช. การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
วี.พี.ซี. คอมมิวนิเคชั่น, 2541.

วิมล ราชธนบริหาร. การศึกษากระบวนการประกันคุณภาพทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

หน่วยศึกษานิเทศน์, สำนักการศึกษา, กรุงเทพมหานคร. การประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2544.

อัจฉรา วัฒนานวงศ์. "การควบคุมคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย,"
อนุสารอุดมศึกษา. 222,17 (2539) : 12.

อาภรณ์ เจียมไชยศรี. การพัฒนาระบบการประเมินประสิทธิภาพองค์กร สำหรับวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

อุทุมพร จามรมาน. วิธีประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : พันนี้, 2544.

อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์. "แนวคิดในการประกันคุณภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน," ใน บทความการประกันคุณภาพ รูปแบบ และแนวทางในระดับอุดมศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นางวงจันทร์ วิมลพิทยกุล ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนบางแค (เมืองสงวาลย์)
2. ดร.สมใจ เดชบำรุง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดม่วง
3. นางยุพิน ตีรืต อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบางไผ่

ครุ ๙4/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

11 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางยุพิน ตรีส อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบางไผ่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

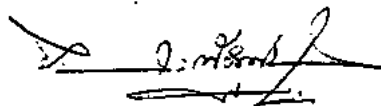
ด้วย นางเพ็ญศิริ การะเกด ศึกษาธิการเขตบางแค ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในเขตบางแค" ตามหลักสูตร คุรุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมี คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. นายไพรัช	อรรถกามานนท์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.มณี	เหมทานนท์	กรรมการ
3. นายอุดมศักดิ์	นาดี	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระ ประเสริฐศิลป์)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712

โทรสาร 0-2472-5712

พ.ร.บ. 5/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญวุฒิ
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

11 มีนาคม 2545

ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ดร.สมใจ เดชบำรุง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดม่วง

ที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางเพ็ญศิริ การะเกด ศึกษาธิการเขตบางแค ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในเขตบางแค" ตามหลักสูตร
ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมี
คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. นายไพรัช	อรรถกามานนท์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.มณี	เหมทานนท์	กรรมการ
3. นายอุดมศักดิ์	นาดี	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ
ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว
ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712

โทรสาร 0-2472-5712

[ครุ 86/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนิรยุรจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

11 มีนาคม 2545

ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางวงจันทร์ วัฒนพิทยกุล ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนบางแค (เนืองสังวาลย์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

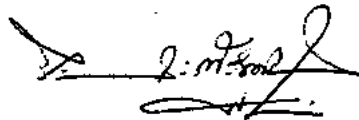
ด้วย นางเพ็ญศิริ การะเกด ศึกษาธิการเขตบางแค ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในเขตบางแค" ตามหลักสูตร
ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมี
คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. นายไพรัช	อรรถกามานนท์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.มณี	เหมทานนท์	กรรมการ
3. นายอุดมศักดิ์	นาดี	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ
ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว
ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712

โทรสาร 0-2472-5712

บันทึกข้อความ

ราชการ สำนักงานเขตบางแค (ฝ่ายการศึกษา โทร. 0 2803 6838)

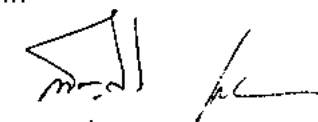
988/2545 วันที่ 29 สิงหาคม 2545

ขออนุญาตให้ข้าราชการครูตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ผู้อำนวยการเขตบางแค

ด้วยนางเพ็ญศิริ ภาระเกด ศึกษาธิการเขตบางแค ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค ตามหลักสูตรครูศาสตรมหาบัณฑิตการบริหารการศึกษาของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ผลตามความเป็นจริงจากการประกันคุณภาพภายในของเขตบางแค ตามขบวนการการวิจัย จึงใคร่ขออนุญาตบริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในเขตบางแค จำนวน 12 โรงเรียน แบบสอบถาม ตามจำนวนชุดที่แนบมาพร้อมนี้ โดยผู้วิจัยจะมาขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

(นางเพ็ญศิริ ภาระเกด)

ศึกษาธิการเขตบางแค

อนุญาต

(นายจิรศักดิ์ บุญไชยช่วย)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต รักษาการแทน

ผู้อำนวยการเขตบางแค

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มี 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 5 แนวทางการปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. ตำแหน่ง

- ☐ ผู้บริหาร
☐ ผู้ช่วยผู้บริหาร
☐ ครูผู้สอน

2. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

3. อายุ

- ☐ 21 – 30 ปี
☐ 31 – 40 ปี
☐ 41 – 50 ปี
☐ 51 – 60 ปี

4. วุฒิการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ ปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริงและท่านสามารถเลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

การควบคุมคุณภาพการศึกษา

1. สถานศึกษาของท่านยึดหลักการหรือทฤษฎีใดในการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา?

- ☐ ทฤษฎีเชิงระบบ
- ☐ ทฤษฎีวงจรคุณภาพ PDCA
- ☐ ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ☐ ทฤษฎีผสมผสานเชิงบูรณาการ
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

2. สถานศึกษาของท่านใช้แนวคิดใดประกอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา?

- ☐ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา
- ☐ ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ
- ☐ การมีส่วนร่วมและร่วมคิดร่วมทำ
- ☐ การแสดงความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้
- ☐ การกระจายอำนาจทางการศึกษา
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

3. สถานศึกษาของท่านมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างไร?

- ☐ มอบหมายเป็นรายบุคคลตามภาระหน้าที่งานประจำ
- ☐ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเป็นคณะต่างๆ
- ☐ มอบหมายงานตามคำแนะนำของผู้ปฏิบัติงาน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

4. สถานศึกษาของท่านมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยวิธีใด?

- ☐ จัดทำเป็นคำสั่งไว้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร
- ☐ สั่งการโดยวาจาในที่ประชุม
- ☐ สั่งการโดยวาจาเป็นครั้งคราว
- ☐ ทำตามคำแนะนำของบุคลากรตามโอกาสอันควร
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

5. สถานศึกษาของท่านใช้วิธีใดเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา?

- ☐ แจกเอกสารคู่มือให้ศึกษาด้วยตนเอง
- ☐ มีการประชุมวางแผนร่วมกัน
- ☐ เชิญวิทยากรภายนอกและภายในมาให้ความรู้
- ☐ จัดพานบุคลากรไปศึกษาดูงาน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

6. สถานศึกษาของท่านมีวิธีการในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างไร?

- ☐ แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบดำเนินการ
- ☐ มีการประชุมสัมมนาหรือประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางแผนร่วมกัน
- ☐ จัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศและตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง
- ☐ จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์แล้วเป็นเอกสารรูปเล่ม
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

7. สถานศึกษาของท่านเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านใดบ้าง?

- ☐ ข้อมูลประวัติโรงเรียน
- ☐ ข้อมูลนักเรียน
- ☐ ข้อมูลพื้นที่อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน และห้องพิเศษ
- ☐ ข้อมูลวัสดุ ครุภัณฑ์
- ☐ ข้อมูลบุคลากร
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

8. สถานศึกษาของท่านจัดกระทำข้อมูลอย่างไร

- ☐ จัดกระทำข้อมูลด้วยเครื่องคิดเลข
- ☐ จัดกระทำข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

9. สถานศึกษาของท่านจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างไร?

- ☐ จัดเก็บเป็นเอกสารแยกเป็นแฟ้ม
- ☐ จัดเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถเรียกใช้งานได้ตลอดเวลา
- ☐ ทำข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลาทุกสัปดาห์
- ☐ มีเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลรับผิดชอบการจัดเก็บและรักษาข้อมูลโดยเฉพาะ
- ☐ จัดรวบรวมข้อมูลเป็นครั้งคราวเมื่อมีความจำเป็น
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

10. สถานศึกษาของท่านมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาอย่างไร?

- ☐ กำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษากลาง
- ☐ กำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
- ☐ กำหนดจากข้อมูลสารสนเทศและแผนพัฒนาการศึกษาที่กำหนดไว้ในธรรมนูญโรงเรียน
- ☐ กำหนดจากศักยภาพและสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา
- ☐ กำหนดจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งภายในและภายนอกและร่วมกันกำหนด
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

11. สถานศึกษาของท่านมีวิธีปฏิบัติงานตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษาอย่างไร?

- ☐ มอบหมายให้บุคลากรทำเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน
- ☐ ประชุมวางแผนก่อนปฏิบัติงาน
- ☐ มอบหมายตามความสามารถ
- ☐ แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการปฏิบัติงาน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

12. สถานศึกษาของท่านดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียนอย่างไร?

- ☐ สร้างความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด
- ☐ ศึกษา ทบทวน วิเคราะห์ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และเตรียมข้อมูลสารสนเทศ
- ☐ ร่วมประชุมวางแผนในการจัดทำ
- ☐ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียนเป็นลายลักษณ์อักษรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา
- ☐ ประกาศแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

13. สถานศึกษาของท่านกำหนดให้ใครมีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียน?

- ☐ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร
- ☐ ครู – อาจารย์
- ☐ บุคลากรอื่นๆ ของสถานศึกษา
- ☐ ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ
- ☐ กรรมการสถานศึกษา
- ☐ ดำเนินการร่วมกันระหว่างบุคลากรของโรงเรียนและกรรมการสถานศึกษา
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

14. สถานศึกษาของท่านมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) อย่างไร?

- ☐ ร่วมประชุม วางแผนในการจัดทำ ทำเป็นลายลักษณ์อักษรสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียน
 - ☐ สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้จัดทำ ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องทุกคน
 - ☐ ศึกษา ทบทวน วิเคราะห์ความเป็นมาท สภาพปัจจุบัน ปัญหาและเตรียมข้อมูลสารสนเทศ
 - ☐ อื่นๆ
- (โปรดระบุ).....

15. สถานศึกษาของท่านมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีอย่างไร?

- ☐ กำหนดจากแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี)
 - ☐ ร่วมประชุม วางแผนในการจัดทำ ทำเป็นลายลักษณ์อักษร
 - ☐ มีการกำหนด วัน เดือน ปี ผู้รับผิดชอบ สถานที่ ผู้ประเมินผล และสรุปรายงานของผู้ปฏิบัติงาน
 - ☐ อื่นๆ
- (โปรดระบุ).....

16. สถานศึกษาของท่านมีการพัฒนาการศึกษาเพื่อเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างไร?

- ☐ มีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
 - ☐ มีการพัฒนาอย่างมากในช่วงที่จะมีการประเมิน
 - ☐ มีการพัฒนาเป็นระยะตามที่ผู้บริหารกำหนด และมีการหยุดชะงักเป็นบางช่วง
 - ☐ อื่นๆ
- (โปรดระบุ).....

17. สถานศึกษาของท่านมีวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างไร?

- ☐ มีการประชุมวางแผนจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ แยกเป็นรายมาตรฐานและตัวบ่งชี้ อย่างเป็นระบบและเป็นลายลักษณ์อักษร
 - ☐ มีการสรุป วิเคราะห์ ประเมินผล การจัดกิจกรรมตามโครงการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง
 - ☐ มีการผลัดคุณภาพและปรับปรุงพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานให้อยู่ในระดับความพึงพอใจ
 - ☐ อื่นๆ
- (โปรดระบุ).....

การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

18. สถานศึกษาของท่านใช้ขั้นตอนใดบ้างในกระบวนการประเมินตนเอง

- ☐ มีการประชุมวางแผนร่วมกันในการปฏิบัติงาน
- ☐ กำหนดรูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง
- ☐ สร้างเครื่องมือประเมิน
- ☐ ประเมินผลโดยคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบงานนั้นๆ
- ☐ สรุปรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา
- ☐ วิเคราะห์ผลสรุปโดยคณะกรรมการที่สถานศึกษาแต่งตั้ง
- ☐ ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

19. สถานศึกษาของท่านสร้างเครื่องมือในการประเมินตนเองอย่างไร ?

- ☐ คณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบเป็นผู้จัดสร้างเครื่องมือ
- ☐ จัดหาจากสถานศึกษาอื่นที่ดำเนินการแล้ว
- ☐ ปรับปรุง แก้ไข และเพิ่มเติมจากสถานศึกษาอื่น แหล่งข้อมูลอื่น
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

20. สถานศึกษาของท่านมอบหมายใครเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินตนเองและสรุปรายงาน?

- ☐ คณะกรรมการที่สถานศึกษาแต่งตั้ง
- ☐ ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายคนละคนกันกับผู้ปฏิบัติงาน
- ☐ ผู้รับผิดชอบคือผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้ประเมินตนเองและสรุปรายงาน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

21. สถานศึกษาของท่านมอบหมายใครเป็นผู้วิเคราะห์ผลสรุป?

- ☐ คณะกรรมการที่สถานศึกษาแต่งตั้ง
- ☐ ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายคนละคนกันกับผู้ปฏิบัติงาน
- ☐ ผู้รับผิดชอบคือผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้วิเคราะห์ผลสรุป
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

22. การนำผลจากการวิเคราะห์ผลสรุปการประเมินตนเองมาพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฏิบัติ
อย่างไร?

- ☐ ตัวบ่งชี้มาตรฐานใดที่ประสบผลสำเร็จตามเกณฑ์เฝ้าระวังรักษาและพัฒนาคุณภาพให้สูงขึ้น
- ☐ ตัวบ่งชี้ มาตรฐานใดที่ยังไม่ถึงเกณฑ์นำมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาให้เป็นตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ☐ สถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญกับผลจากการวิเคราะห์ผลสรุปการประเมินตนเอง
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

23. สถานศึกษาของท่านได้มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดย
วิธีใด?

- ☐ การนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- ☐ การเยี่ยมชั้นเรียนของผู้บริหาร หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์
- ☐ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

24. การเตรียมการเพื่อรองรับ การตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา ปฏิบัติ
อย่างไร?

- ☐ เตรียมข้อมูลสารสนเทศ และผลสรุปของการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงของสถานศึกษา
- ☐ เตรียมนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ และผลสรุปของการตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงของ
สถานศึกษา
- ☐ เตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลเพิ่มเติม
- ☐ รับผลจากการตรวจสอบ ทบทวน ไปปรับปรุงแก้ไข พัฒนา
- ☐ ไม่มีการเตรียมการใดๆ ให้เป็นไปตามธรรมชาติ
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

25. สถานศึกษาของท่านได้กำหนดหัวข้อใดในการจัดทำรายงานประจำปี?

- ☐ ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา
 - ☐ การดำเนินการประเมินผลภายในสถานศึกษา
 - ☐ ผลการประเมินผลภายในสถานศึกษา
 - ☐ วิเคราะห์ สรุป อภิปรายผลการประเมินผลภายในสถานศึกษา และกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข พัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - ☐ อื่นๆ
- (โปรดระบุ).....

26. สถานศึกษาของท่านมอบหมายใครเป็นผู้จัดทำรายงานประจำปี?

- ☐ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษร
 - ☐ มอบหมายผู้เกี่ยวข้องเป็นรายบุคคลดำเนินการ
 - ☐ ให้บุคลากรทุกคนร่วมกันดำเนินการ
 - ☐ อื่นๆ
- (โปรดระบุ).....

การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา

27. สถานศึกษาของท่านเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาอย่างไร ?

- ☐ ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวตลอดเวลา
 - ☐ ให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
 - ☐ มีการผดุงคุณภาพและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา
 - ☐ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศ และอุปกรณ์ในการนำเสนอข้อมูล
 - ☐ จัดเตรียมบุคลากรให้ข้อมูลเพิ่มเติม
 - ☐ อื่นๆ
- (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริง และท่านสามารถเลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

การควบคุมคุณภาพการศึกษา

1. ท่านคิดว่าในสถานศึกษาของท่านบุคลากรมีความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างไร?

- ☐ ทุกคนตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถจนมีผลที่น่าพึงพอใจ
- ☐ มีบุคลากรจำนวนหนึ่งที่ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่จนทำให้ผลการปฏิบัติงานไม่น่าพึงพอใจ
- ☐ บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ จึงทำให้ผลในการปฏิบัติงานไม่น่าพึงพอใจ
- ☐ บุคลากรไม่เพียงพอ และมีงานอื่นจำนวนมากจึงทำให้ผลการปฏิบัติงานไม่น่าพึงพอใจ
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

2. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาของท่านมีผลเป็นอย่างไร

- ☐ มีความสมบูรณ์ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เกิดประสิทธิผลในการนำไปปฏิบัติ
- ☐ มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง แต่ไม่เป็นปัจจุบัน นำข้อมูลบางอย่างไปใช้ประโยชน์ได้
- ☐ ยังดำเนินการไม่เรียบร้อย อยู่ในระหว่างดำเนินการรวบรวม
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

3. จำนวนมาตรฐานการศึกษาและจำนวนตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษาของท่านดำเนินการมาแล้วท่านคิดว่าเป็นอย่างไร?

- ☐ สามารถดำเนินการได้ครบภายในระยะเวลาที่กำหนดและผ่านเกณฑ์ทุกตัวบ่งชี้ทุกมาตรฐาน
- ☐ สามารถดำเนินการได้ครบภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่จะผลดูคุณภาพการศึกษามาตรฐานเดิมไว้ลำบาก
- ☐ สามารถดำเนินการได้ครบภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่อาจจะไม่ผ่านเกณฑ์ทุกตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐาน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

4. จากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจนถึงปีการศึกษา 2544 สถานศึกษาของท่านผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษากำหนดจากการประเมินตนเองเป็นจำนวนเท่าใด?

- ☐ 51% - 60%
- ☐ 61% - 70%
- ☐ 71% - 80%
- ☐ 81% - 90%
- ☐ 91% - 100%
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

5. เกณฑ์การประเมิน (ระดับความพึงพอใจ) มาตรฐานด้านผู้เรียนส่วนมากสถานศึกษาท่านจะตั้งไว้ในระดับใด?

- ☐ 51% - 60%
- ☐ 61% - 70%
- ☐ 71% - 80%
- ☐ 81% - 90%
- ☐ 91% - 100%
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

6. เกณฑ์การประเมิน (ระดับความพึงพอใจ) มาตรฐานด้านกระบวนการส่วนมากสถานศึกษาท่านจะตั้งไว้ในระดับใด?

- ☐ 51% - 60%
- ☐ 61% - 70%
- ☐ 71% - 80%
- ☐ 81% - 90%
- ☐ 91% - 100%
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

7. เกณฑ์การประเมิน (ระดับความพึงพอใจ) มาตรฐานด้านปัจจัยส่วนมากสถานศึกษาท่านจะตั้งไว้ในระดับใด?

- ☐ 51% - 60%
- ☐ 61% - 70%
- ☐ 71% - 80%
- ☐ 81% - 90%
- ☐ 91% - 100%
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

8. ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษาท่าน มาตรฐานด้านผู้เรียนท่านมีความพึงพอใจในระดับใด?

- ☐ พอใจมาก
- ☐ พอใจ
- ☐ ไม่พึงพอใจต้องปรับปรุงแก้ไข
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

9. ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษาท่าน มาตรฐานด้านกระบวนการท่านพึงพอใจในระดับใด?

- ☐ พอใจมาก
- ☐ พอใจ
- ☐ ไม่พึงพอใจต้องปรับปรุงแก้ไข
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

10. ผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษาท่าน มาตรฐานด้านปัจจัยท่าน
พึงพอใจในระดับใด?

- ☐ พอใจมาก
- ☐ พอใจ
- ☐ ไม่พึงพอใจต้องปรับปรุงแก้ไข
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

11. ผลการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญในโรงเรียนในสถานศึกษาของท่านเป็น
อย่างไร?

- ☐ สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อยเป็นปัจจุบันนำไปปฏิบัติได้
- ☐ อยู่ระหว่างดำเนินการรวบรวมจัดทำเข้ารูปเล่ม
- ☐ เสร็จเรียบร้อย ถูกต้อง แต่ไม่สมบูรณ์มากนัก นำไปปฏิบัติได้บางเรื่อง
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

12. ผลการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) ของสถานศึกษาท่านเป็น
อย่างไร?

- ☐ อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำ
- ☐ สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ☐ สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย แต่มีปัญหาบ้างในการปฏิบัติ
- ☐ สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลเพื่อนำ
ไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

13. ผลการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาท่านเป็นอย่างไร?

- ☐ อยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดทำ
 - ☐ สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - ☐ สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย แต่มีปัญหาบ้างในการปฏิบัติ
 - ☐ สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อย นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป
 - ☐ อื่นๆ
- (โปรดระบุ).....

14. การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาท่านผลเป็นอย่างไร?

- ☐ สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ครบถ้วนตามแผนพัฒนาการศึกษา
 - ☐ สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เกือบทั้งหมดตามแผนพัฒนาการศึกษา
 - ☐ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษายังมีปัญหาอีกมาก
 - ☐ อื่นๆ
- (โปรดระบุ).....

การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

15. การปฏิบัติงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาท่านมีผลเป็นอย่างไร?

- ☐ เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ทุกประการ
 - ☐ มีอุปสรรคและปัญหาบ้างแต่สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตามแนวทางที่กำหนด
 - ☐ มีอุปสรรคและปัญหามากยังต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไปอีก
 - ☐ อื่นๆ
- (โปรดระบุ).....

16. ผลการประเมินตนเองในสถานศึกษาท่าน ท่านคิดว่ามีผลเป็นอย่างไร?

- ☐ ถูกต้องตามสภาพจริง
 - ☐ มีความคลาดเคลื่อนบ้างในบางตัวบ่งชี้ และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว
 - ☐ ไม่มีการตรวจสอบใดๆ
 - ☐ อื่นๆ
- (โปรดระบุ).....

17. การสรุปรายงานและวิเคราะห์ผลสรุปการประเมินตนเองในสถานศึกษาท่านคิดว่าผลเป็นอย่างไร?

- ☐ ถูกต้องตามสภาพจริง
- ☐ มีความคลาดเคลื่อนบ้างในบางตัวบ่งชี้ และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว
- ☐ ไม่มีการตรวจสอบใดๆ
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

18. ผลการประเมินตามแผนงาน โครงการ ปรับปรุงพัฒนา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาท่านเป็นอย่างไร?

- ☐ ประสบความสำเร็จตามแผนงาน โครงการ
- ☐ มีการปรับปรุงแก้ไขบ้าง แต่ก็เป็นไปตามแผนงาน โครงการ
- ☐ ยังไม่มีการตรวจสอบและไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

19. ผลการตรวจสอบ ทบทวนจากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษาเป็นอย่างไร?

- ☐ มีข้อต้องปรับปรุงแก้ไขอีกมาก
- ☐ ส่วนใหญ่ถูกต้องเรียบร้อย มีข้อปรับปรุงแก้ไขบ้าง
- ☐ ถูกต้อง เรียบร้อย ไม่มีข้อปรับปรุงแก้ไข
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

20. ผลจากการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาท่านเป็นอย่างไร?

- ☐ มีการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขทั้งหมด
- ☐ มีการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขบางเรื่อง
- ☐ ไม่มีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

21. ผลการจัดทำรายงานประจำปีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของท่านเป็นอย่างไร

- ☐ สมบูรณ์ ถูกต้อง เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน
- ☐ อยู่ในช่วงการดำเนินการรวบรวมจัดทำ
- ☐ ถูกต้อง เรียบร้อยเป็นปัจจุบัน แต่ยังขาดความสมบูรณ์
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา

22. สถานศึกษาของท่านควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาในการรองรับการประเมินอย่างไร?

- ☐ การส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง อย่างมีระบบ
- ☐ หน่วยงานต้นสังกัด ควรเวียนแจ้งข่าวคราวความเคลื่อนไหวในการประเมินเป็นระยะๆ
- ☐ การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน
- ☐ การผลัดคุณภาพการศึกษาให้อยู่ในระดับตามเกณฑ์มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริงและท่านสามารถเลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

การควบคุมคุณภาพการศึกษา

1. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านใด?

- ☐ ด้านบุคลากร
- ☐ ด้านงบประมาณ
- ☐ ด้านบริหารจัดการ
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

2. กระบวนการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาข้อใดที่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน?

- ☐ การควบคุมคุณภาพการศึกษา
- ☐ การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา
- ☐ การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

3. ขั้นตอนการควบคุมคุณภาพการศึกษาในข้อใดที่มีอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงาน

- ☐ การเตรียมความพร้อมของบุคลากร
- ☐ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ
- ☐ การจัดทำมาตรฐานการศึกษา
- ☐ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (ธรรมนูญโรงเรียน)
- ☐ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี)
- ☐ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี
- ☐ การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

4. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติตามแนวคิดใด ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา?

- ☐ การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา
- ☐ ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ
- ☐ การมีส่วนร่วม และร่วมคิดร่วมทำ
- ☐ การแสดงความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้
- ☐ การกระจายอำนาจทางการศึกษา
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

5. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรในการบริหารจัดการ?

- ☐ ไม่มีโครงสร้างในการบริหารจัดการที่ชัดเจนและเหมาะสม
- ☐ มีการพัฒนาบุคลากรไม่ต่อเนื่องและทั่วถึง
- ☐ ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารยังไม่เป็นระบบและชัดเจน
- ☐ ไม่มีการกำกับ ตรวจสอบ รายงานผล การพัฒนาอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

6. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรในการปฏิบัติงานของบุคลากรในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา?

- ☐ บุคลากรขาดความตระหนัก ไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการประกันคุณภาพการศึกษา
- ☐ บุคลากรขาดแหล่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนางาน
- ☐ สถานศึกษาไม่ได้วิเคราะห์แยกแยะความถนัดและความสามารถของบุคลากร
- ☐ บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงาน
- ☐ สถานศึกษายังขาดการประสานงาน และมอบหมายงานอย่างชัดเจน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

7. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ?

- ☐ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
- ☐ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ
- ☐ ขาดข้อมูลพื้นฐานด้านต่างๆ
- ☐ ขาดการประสานงานและบริหารจัดการที่ดี
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

8. สถานศึกษาของท่านยังขาดข้อมูลพื้นฐานอะไรในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ?

- ☐ ข้อมูลนักเรียน
- ☐ ข้อมูลอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน และห้องพิเศษ
- ☐ ข้อมูลวัสดุ และครุภัณฑ์
- ☐ ข้อมูลประวัติโรงเรียน
- ☐ ข้อมูลบุคลากร
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

9. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา?

- ☐ สถานศึกษาไม่มีโอกาสสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนแก่บุคลากรอย่างทั่วถึง
- ☐ บุคลากรไม่เห็นความสำคัญคิดว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร
- ☐ บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐาน
- ☐ เวลาในการประชุมเพื่อวางแผนปฏิบัติงานและเวลาปฏิบัติงานมีน้อย
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

10. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรในการกำหนดตัวบ่งชี้?

- ☐ ตัวบ่งชี้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอไม่ชัดเจน
- ☐ ตัวบ่งชี้บางตัวไม่เหมาะสมกับสถานศึกษา
- ☐ ตัวบ่งชี้บางตัวเป็นนามธรรม บางตัวละเอียดมากเกินไปปฏิบัติยาก
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

11. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียน?

- ☐ เป็นเรื่องใหม่ที่ทุกฝ่ายยังไม่เข้าใจต้องแก้
- ☐ คณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งร่วมเป็นคณะทำงานไม่มีเวลา
- ☐ เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษายังไม่ชัดเจน
- ☐ ข้อมูลสารสนเทศมีไม่เพียงพอ ไม่เป็นปัจจุบัน
- ☐ แนวทางการดำเนินงานบางอย่างไม่ชัดเจน เช่น หลักสูตรใหม่
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

12. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรสำหรับการทำงานของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียน?

- ☐ ขาดความรู้ความเข้าใจ
- ☐ ขาดความร่วมมือจากคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง
- ☐ ขาดการประสานงานและบริหารจัดการที่ดี
- ☐ ขาดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

13. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรในการวางแผน จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี?

- ☐ ไม่มีการประชุม วางแผนร่วมกัน
- ☐ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง
- ☐ ขาดข้อมูลสารสนเทศ
- ☐ ไม่มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ทำงานที่ชัดเจน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

14. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี?

- ☐ ขาดความเหมาะสมของเวลา
- ☐ ขาดงบประมาณสนับสนุน
- ☐ ขาดการติดตามตรวจสอบและประเมินผล
- ☐ ขาดการประสานงานและบริหารจัดการที่ดี
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

15. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรในการประเมินผลแผนปฏิบัติการประจำปี?

- ☐ สถานศึกษาและบุคลากรไม่ให้ความสำคัญกับการประเมินผล
- ☐ ขาดบุคลากรที่ชำนาญในการประเมินผล
- ☐ ขาดการติดตาม ประเมินและรายงานผล
- ☐ ไม่ได้นำผลประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

16. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรในการพัฒนาศึกษาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน?

- ☐ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ
- ☐ ขาดความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง
- ☐ ขาดงบประมาณในการสนับสนุน
- ☐ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัย
- ☐ ขาดการบริหารและจัดการที่ดี
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

17. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคอะไรในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา?

- ☐ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- ☐ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ☐ การจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม
- ☐ การพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
- ☐ การนิเทศเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครู
- ☐ การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทุกระดับชั้น
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

1. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในข้อใด?

- ☐ การกำหนดแนวทางการประเมินตนเอง
- ☐ การสร้างเครื่องมือประเมินผล
- ☐ การประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง
- ☐ การสรุปรายงาน
- ☐ การวิเคราะห์ผลสรุป
- ☐ การปรับปรุงพัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน
- ☐ การจัดทำรายงานประจำปี
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

2. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาอย่างไร

- ☐ สถานศึกษายังไม่ให้ความสำคัญกับการประเมินตนเอง
- ☐ บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการประเมินตนเอง
- ☐ เครื่องมือในการประเมินตนเองยังไม่ได้มาตรฐาน
- ☐ การประเมินตนเองยังไม่มีประสิทธิภาพ
- ☐ ยังไม่มีการวิเคราะห์ผลสรุป และจัดทำรายงานการประเมินตนเอง
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

3. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต แล สำนักการศึกษาอย่างไร?

- ☐ ไม่มีการตรวจสอบ ทบทวน อย่างจริงจัง
- ☐ ผู้ตรวจสอบ ทบทวน ไม่ให้คำแนะนำ
- ☐ ไม่มีข้อมูลย้อนกลับหลังจากตรวจสอบ ทบทวนแล้ว
- ☐ ระยะเวลาการตรวจสอบ ทบทวน ไม่เหมาะสม
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

4. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขอย่างไร?

- ☐ ผู้บริหารและบุคลากรไม่ให้ความสำคัญกับข้อเสนอแนะ
- ☐ ข้อเสนอแนะไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้
- ☐ คณะผู้ตรวจสอบ ทบทวน ไม่ให้ข้อเสนอแนะใดๆ
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

5. สถานศึกษาของท่านมีปัญหา และอุปสรรคในการจัดทำรายงานประจำปีอย่างไร?

- ☐ บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ
- ☐ ขาดข้อมูลสารสนเทศ
- ☐ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
- ☐ การบริหารจัดการ ไม่ต่อเนื่องและชัดเจน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา

6. สถานศึกษาของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาอย่างไร?

- ☐ บุคลากรขาดการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ
- ☐ ขาดการมุ่งคุณภาพและพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐานตลอดเวลา
- ☐ ขาดการติดตามความเคลื่อนไหวในการประเมินขององค์กรภายนอก
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

ตอนที่ 5 แนวทางปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริง และท่าน
สามารถเลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

การควบคุมคุณภาพการศึกษา

1. ท่านคิดว่าการแก้ปัญหาด้านบุคลากรในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ควรทำอย่างไร?

- ☐ จัดบุคลากรให้เพียงพอตามกรอบอัตรากำลัง
- ☐ จัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางให้เพียงพอตามกรอบอัตรากำลัง
- ☐ จัดการประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน และแจกเอกสารคู่มือเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์
- ☐ การแต่งตั้ง โยกย้าย ผู้บริหาร และบุคลากรอื่นสามารถทำได้ทุกปี
- ☐ การแต่งตั้ง โยกย้าย ผู้บริหาร และบุคลากรอื่นควรกำหนดเวลาไม่ต่ำกว่า 3 – 4 ปี ยกเว้นมี
ความจำเป็นจริงๆ
- ☐ อื่นๆ
(โปรดระบุ).....

2. ท่านคิดว่าวิธีใดที่จะเสริมสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรในการดำเนินงานประกันคุณภาพ
การศึกษาได้ดี?

- ☐ จัดส่งบุคลากรเข้ารับการศึกษาคู่ต่อ
- ☐ จัดแหล่งข้อมูล เอกสาร คู่มือในการดำเนินงานให้เพียงพอ
- ☐ เชิญวิทยากรที่ชำนาญการมาให้การบรรยาย
- ☐ จัดการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
- ☐ จัดศึกษาดูงานจากสถานที่ต่างๆ
- ☐ อื่นๆ
(โปรดระบุ).....

3. ท่านคิดว่าหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาอย่างไร จึงจะทำให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำเร็จได้?

- ☐ จัดสรรตามความจำเป็นพื้นฐานตามขนาดของสถานศึกษาและจำนวนนักเรียน
- ☐ จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- ☐ จัดสรรงบประมาณตามความต้องการของสถานศึกษา
- ☐ จัดสรรงบประมาณเป็นเม็ดเงินกลางให้สถานศึกษาบริหารจัดการเอง
- ☐ จัดสรรงบประมาณตามที่หน่วยงานต้นสังกัดเห็นสมควร
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

4. ในกระบวนการการบริหารจัดการสถานศึกษา ท่านคิดว่าควรจะพัฒนาในข้อใด?

- ☐ ตัวผู้บริหาร
- ☐ ผู้ได้บังคับบัญชา หรือผู้ปฏิบัติการ
- ☐ กระบวนการบริหารจัดการ
- ☐ พัฒนาทั้งระบบครบวงจรในคราวเดียวกัน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

5. ท่านคิดว่าระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาควรจะดำเนินการอย่างไร?

- ☐ จัดเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถเรียกใช้งานได้ตลอดเวลา
- ☐ ทำข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลาทุกสัปดาห์
- ☐ มีเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลรับผิดชอบการจัดเก็บและรักษาข้อมูลโดยเฉพาะ
- ☐ จัดรวบรวมข้อมูลเป็นครั้งคราวเมื่อมีความจำเป็น
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

6. ท่านคิดว่าวิธีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาควรดำเนินการอย่างไร?

- ☐ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
- ☐ มีการประชุมซักซ้อมวางแผนในการทำงาน
- ☐ เลขานุการคณะกรรมการจะมีหน้าที่สรุปรวบรวมข้อมูล
- ☐ มีเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลรับผิดชอบในการเก็บและรักษาข้อมูล
- ☐ มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูลและปรับเปลี่ยนให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

7. ท่านคิดว่าสถานศึกษาควรมีวิธีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาอย่างไร?

- ☐ ค่อยๆ ทำตามศักยภาพของสถานศึกษา
- ☐ กำหนดจำนวนมาตรฐานการศึกษาแต่ละปีการศึกษาจนครบตามเวลาที่กำหนด
- ☐ กำหนดจำนวนมาตรฐานในแต่ละปีการศึกษาเท่าๆ กันภายในเวลาที่กำหนด
- ☐ ทำตามศักยภาพของสถานศึกษาจนครบภายในเวลาที่กำหนด
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

8. จำนวนมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ที่คณะกรรมการหรืออนุมัติท่านคิดว่าอย่างไร?

- ☐ มีจำนวนมากไปควรให้สถานศึกษากำหนดเอง
- ☐ มีจำนวนเหมาะสมดีแล้วเพราะเป็นเกณฑ์กลางในการเปรียบเทียบการปฏิบัติงาน
- ☐ มีจำนวนน้อยไปเพราะงานที่สถานศึกษาปฏิบัติมีจำนวนมากกว่า
- ☐ ควรให้อำนาจสถานศึกษาปรับเพิ่มลดหรือเปลี่ยนแปลงได้
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

9. เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของท่านผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สถานศึกษาควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและตัวบ่งชี้อย่างไร?

- ☐ ประชุมบุคลากรร่วมกันพิจารณาจากข้อมูลสารสนเทศและศักยภาพของสถานศึกษา
- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป็นแผนระยะยาวจนครบเกณฑ์มาตรฐาน
- ☐ ให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานนั้นๆ เป็นผู้เสนอและกำหนด
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

10. ท่านคิดว่าเรื่องใดที่บุคลากรของท่านยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียน?

- ☐ ความคิดรวบยอดและภาพรวม
- ☐ หัวข้อและรายละเอียดแต่ละหัวข้อ
- ☐ กรรณวิธีและกระบวนการในการจัดทำ
- ☐ วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และความสำคัญ
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

11. ท่านคิดว่าเพื่อให้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียนของสถานศึกษาท่านมีความสมบูรณ์ ควรดำเนินการอย่างไร?

- ☐ ประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องให้เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญและเข้าใจ
- ☐ ให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำและยอมรับ
- ☐ ธรรมนูญโรงเรียนจะต้องเกิดจากสภาพการณ์จริงของสถานศึกษาท่าน
- ☐ ศึกษา ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาจากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียนอื่นๆ
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

12. บุคลากรในสถานศึกษาของท่านควรได้รับความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในด้านใดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี?

- ☐ วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และความสำคัญ
- ☐ หัวข้อและรายละเอียดแต่ละหัวข้อ
- ☐ กรรณวิธีและกระบวนการในการจัดทำ
- ☐ ผู้จัดทำและขั้นตอนในการจัดทำ
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

13. การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาของท่านควรได้รับการพัฒนาด้านใด?

- ☐ การทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความตระหนักรับผิดชอบต่อหน้าที่
- ☐ การทำให้ผู้ปฏิบัติมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเพิ่มขึ้น
- ☐ การทำให้ผู้ปฏิบัติทราบหน้าที่บทบาทอย่างชัดเจน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

14. การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปี (แผนปฏิบัติการประจำปี) และปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี ผู้ประเมินควรได้รับการพัฒนาด้านใด?

- ☐ การปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง
- ☐ การทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ
- ☐ การทำให้ผู้ปฏิบัติรับทราบหน้าที่บทบาทอย่างชัดเจน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

15. การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาของท่านบุคลากรควรได้รับการพัฒนาด้านใด?

- ☐ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการเขียนแผนงานและโครงการ
- ☐ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ
- ☐ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ☐ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการสรุป วิเคราะห์ และรายงาน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

16. สถานศึกษาควรมีการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้เกี่ยวข้องอย่างไร?

- ☐ จัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาและเครือข่ายผู้ปกครอง
- ☐ เปิดโอกาสให้ประชาชนมาใช้บริการต่างๆ จากสถานศึกษา
- ☐ จัดงานพบปะสังสรรค์เป็นระยะตามโอกาสอันควร
- ☐ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

17. เพื่อเป็นการพัฒนาให้บุคลากรภายในสถานศึกษาให้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรดำเนินการอย่างไร?

- ☐ ให้บุคลากรแต่ละคนเสนอโครงการผ่านสถานศึกษา
- ☐ ผู้บริหารจัดการทำตารางปฏิทินปฏิบัติงานของกิจกรรมต่างๆ ให้ชัดเจนมิให้ซ้ำซ้อนกัน
- ☐ ให้บุคลากรเลือกทำกิจกรรมตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล
- ☐ จัดงานพบปะสังสรรค์เป็นระยะๆ ตามโอกาสอันควร
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

18. บุคลากรในสถานศึกษาของท่านควรได้รับการพัฒนาการประเมินตนเองในเรื่องใด?

- ☐ การสร้างเครื่องมือ
- ☐ กรรมวิธีในการประเมินตนเอง
- ☐ การสรุปรายงาน
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

19. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรได้รับการปรับปรุงในเรื่องใด?

- ☐ อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำวิชา ควรปฏิบัติงานในหน้าที่เดิมทุกปีการศึกษา
- ☐ บุคลากรต่างๆ ของสถานศึกษา ควรสับเปลี่ยนหน้าที่กันปฏิบัติงานทุกปีการศึกษา
- ☐ ควรให้อาจารย์ประจำชั้น และอาจารย์ประจำวิชาเลื่อนขั้นตามนักเรียนในปีต่อไป
- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติงานประจำในสถานศึกษา อย่างน้อย 3 ปี
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

20. การตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขตและสำนักงานการศึกษาควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร?

- ☐ เมื่อมีการตรวจสอบ ทบทวนแล้วเสร็จต้องมีข้อมูลย้อนกลับให้สถานศึกษา
- ☐ ควรมีการตรวจสอบ ทบทวน อย่างจริงจัง สม่ำเสมอ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- ☐ ควรแจ้งกำหนดการตรวจสอบ ทบทวน ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน
- ☐ ผู้ตรวจสอบ ทบทวน ต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

21. เพื่อให้การนำข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ ทบทวน ไปปรับปรุงแก้ไข สถานศึกษาควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร?

- ☐ มีการตรวจสอบ ติดตาม อย่างสม่ำเสมอจากผู้รับผิดชอบ
- ☐ มีการจัดทำคำสั่งมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร
- ☐ ใช้เป็นข้อมูลในการประเมินผลการปฏิบัติงานตนเองในครั้งต่อไป
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

22. บุคลากรในสถานศึกษาของท่านควรได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำรายงานประจำปี เรื่องใด?

- ☐ ความคิดรวบยอดและภาพรวม
- ☐ วัตถุประสงค์ ประโยชน์ และความสำคัญ
- ☐ หัวข้อและรายละเอียดแต่ละหัวข้อ
- ☐ ผู้จัดทำและขั้นตอนในการจัดทำ
- ☐ กรรมวิธีและกระบวนการในการจัดทำ
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

การเตรียมการรองรับการประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา

23. สถานศึกษาของท่านควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาในการรองรับการประเมินอย่างไร?

- ☐ การส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง อย่างมีระบบ
- ☐ หน่วยงานต้นสังกัด ควรเวียนแจ้งข่าวคราวความเคลื่อนไหวในการประเมินเป็นระยะๆ
- ☐ การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน
- ☐ การผดุงคุณภาพการศึกษาให้อยู่ในระดับตามเกณฑ์มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด
- ☐ อื่นๆ

(โปรดระบุ).....

**ใบงานที่ 1 สำหรับจัดการประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
ในเขตบางแค**

คำถามรายบุคคลเพื่อนำไปใช้อภิปรายกลุ่ม

ชื่อตำแหน่ง.....

โรงเรียน.....สำนักงานเขตบางแค

คำชี้แจง กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้ เพื่อนำไปใช้ในการประชุมกลุ่ม

1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.1 การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายทุกขั้นตอน คือการร่วมวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ
ร่วมกันตรวจสอบทบทวน และร่วมกันปรับปรุง แก้ไข พัฒนา

.....

.....

.....

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

.....

.....

.....

1.3 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร

.....

.....

.....

1.4 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน

.....

.....

.....

1.5 การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

1.6 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียน

1.7 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

1.8 การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี

1.9 การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนปฏิบัติการประจำปี

1.10 การกำหนดรูปแบบการประเมินตนเอง

1.11 การสร้างเครื่องมือประเมินตนเอง

1.12 การประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง

1.13 การสรุปรายงาน

1.14 การวิเคราะห์ผลสรุป

1.15 การปรับปรุง พัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

1.16 การเตรียมการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา

1.17 การนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข

1.18 การจัดทำรายงานประจำปี

1.19 การเตรียมการรับการประเมินจากองค์กรภายนอก

.....

.....

.....

1.20 การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

2. ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

.....

.....

.....

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.1 กระบวนการดำเนินการ

.....

.....

.....

3.2 บุคลากร

.....

.....

.....

3.3 งบประมาณและทรัพยากร

.....

.....

.....

3.4 อื่นๆ

.....

.....

.....

4. แนวทางปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.1 กระบวนการดำเนินการ

.....

.....

.....

4.2 บุคลากร

.....

.....

.....

4.3 งบประมาณและทรัพยากร

.....

.....

.....

4.4 อื่นๆ

.....

.....

.....

ใบงานที่ 2 สำหรับจัดการประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในเขตบางแค

แนวทางดำเนินการ

1. แบ่งกลุ่มแบบเจาะจงจากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 12 คนโดยเลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม
 2. มีนักวิชาการศึกษา ศักขานิเทศก์ หรือข้าราชการครูนอกสังกัดเป็นวิทยากรประจำกลุ่มๆละ 1 คน
 3. ประธานกลุ่มดำเนินการอภิปรายตามประเด็นที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้ข้อมูลจากใบงานที่ 1 มีเลขานุการกลุ่มเป็นผู้จดบันทึกตามแบบที่แนบ ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง
-

ผลการอภิปรายจากการประชุมกลุ่ม กลุ่มที่.....
ระหว่างเวลา.....ณ วันที่.....
ณ

รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

- 1. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....ประธาน
- 2. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....สมาชิก
- 3. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....สมาชิก
- 4. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....สมาชิก
- 5. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....สมาชิก
- 6. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....สมาชิก
- 7. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....สมาชิก
- 8. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....สมาชิก
- 9. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....สมาชิก
- 10. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....สมาชิก
- 11. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....สมาชิก
- 12. ชื่อ.....ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....เลขานุการ

ประเด็นการอภิปราย

- 1. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 1.1 การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายทุกขั้นตอน คือการร่วมวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบทบทวน และร่วมกันปรับปรุง แก้ไข พัฒนา
 -
 -
 -
- 1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
-
-
-

1.3 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร

1.4 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน

1.5 การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

1.6 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา / ธรรมนูญโรงเรียน

1.7 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

1.8 การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี

1.9 การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนปฏิบัติการประจำปี

1.10 การกำหนดรูปแบบการประเมินตนเอง

1.11 การสร้างเครื่องมือประเมินตนเอง

1.12 การประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง

1.13 การสรุปรายงาน

1.14 การวิเคราะห์ผลสรุป

1.15 การปรับปรุง พัฒนามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

1.16 การเตรียมการตรวจสอบ ทบทวน จากเขต กลุ่มเขต และสำนักงานการศึกษา

1.17 การนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข

1.18 การจัดทำรายงานประจำปี

1.19 การเตรียมการรับการประเมินจากองค์กรภายนอก

1.20 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.1 กระบวนการดำเนินการ

3.2 บุคลากร

3.3 งบประมาณและทรัพยากร

.....

.....

.....

3.4 อื่นๆ

.....

.....

.....

4. แนวทางปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.1 กระบวนการดำเนินการ

.....

.....

.....

4.2 บุคลากร

.....

.....

.....

4.3 งบประมาณและทรัพยากร

.....

.....

.....

4.4 อื่นๆ

.....

.....

.....

